

CARTER APELUJE DO IZRAELA

Zwiększony Terror Milicyjny

Atmosfera Wojny Domowej We Włoszech

Rzym (UPI) — Po wczorajszym uprowadzeniu byłego premiera Aldo Moro i zastrzeleniu pięciu członków jego straży osobistej, wielu wytrawnych polityków orzekło, że we Włoszech zapanowała atmosfera wojny domowej i domaga się ogłoszenia stanu wojennego.

"To już nie działania gerylasów, ale prawdziwa wojna domowa. . . . Uprowadzenie Moro jest najokrutniejszym uderzeniem w republikę włoską od czasu zakończenia drugiej wojny światowej. Przywódca największej włoskiej partii politycznej, uważany przez wszystkich za najbardziej inteligentnego, najbardziej ludzkiego, najbardziej autorytatywnego człowieka w naszej republice, jest w rękach kryminalistów nastawionych na zniszczenie naszego demokratycznego państwa" — powiedział przywódca socjal-demokratów i były prezydent Włoch — Giuseppe Saragat.

Papież Paweł VI, prezydent republiki Giovanni Leone, partie polityczne i związki zawodowe — z całkowitą jednogłównością potępiły porywaczy.

Tymczasem w całym kraju — od Sycylii po Alpy — prowadzona jest gigantyczna oblawa i tropienie około 12 "Czerwonych Brygad" — bojówek tak skrajnie lewicowych, że uważających włoską partię komunistyczną za "lokaję" obecnego systemu — które ogłosiły już, że ich dziełem jest napad w Rzymie i uprowadzenie Aldo Moro.

W Rzymie policjanci w kamizelkach ochronnych dokonywują najazdów na domy i aresztują podejrzanych. Władze przypuszczają, że porywacze domagają się będą uwolnienia 15 swoich towarzyszy, sądzonych obecnie w Turynie. Więźniowie podświadnie śmieli się i śpiewali w swoich celach, gdy nadeszła wiadomość o porwaniu.

Jeden z informatorów, występujący w imieniu "Czerwonej Brygady" ostrzegł w anonimowym telefonie, że "wszelka próba uwolnienia Moro przyczyni się jedynie do skrócenia jego życia."

Policja opublikowała fotografie i nazwiska 20 najbardziej poszukiwanych terrorystów, wśród których — jak się przypuszcza — są porywacze.

Prezydent Carter potępił to uprowadzenie i w telegramie wysłanym do Rzymu dał wyraz "odrazy" i zapewnił, że "miliony Amerykanów" modlą się o szersze uwolnienie uprowadzonego.

Miliony robotników włoskich zastrajkowały, aby zaprotęstować przeciwko tej ostatniej zbrodni terrorystów, w Rzymie ponad 200,000 ludzi wzięło udział w marszu protestacyjnym, masowe wiece protestacyjne odbyły się we Florencji, w Bolonii i w wielu innych miastach włoskich.

Policja przypuszcza, że porywacze — i ich ofiara — ciągle znajdują się w dzielnicy Camilluccia, w której napad został dokonany i w której swego czasu faszystowski dyktator Benito Mussolini utrzymywał swoje kochanki.

Były Prezes CBS Złożył Rezygnację

Nowy York. (UPI) — Robert J. Wussler, dyrektor wydziału sportowego sieci telewizyjnej CBS, ustąpił ze stanowiska, zakładając własną wytwórnię filmową i serialową telewizyjną dla tejże SBS. Wussler przez 5 miesięcy sprawował urząd prezesa potężnej korporacji w 1976. W wyniku licznych kontrowersji złożył on później rezygnację z tego stanowiska, przejmując następnie kierownictwo działu sportowego.

Przeciw Studentom Na Wybrzeżu

Godny Protest i Deklaracja Młodzieży

Londyn (DP) — Brutalne najście Milicji Obywatelskiej na mieszkanie członka Komitetu Samoobrony Społecznej KOR, Bogdana Borusewicz w Sopocie o pobicie studentów było poprzedzone nasileniem terrorystycznych akcji milicji w Trójmieście od grudnia ubiegłego roku. Ujawnia to szczegółowo oświadczenie 12 działaczy opozycji demokratycznej na Wybrzeżu.

Po względnie spokojnej jesieni na obszarze Trójmiasta wzmożona aktywność milicji rozpoczęła się 5 grudnia. W tym dniu Służba Bezpieczeństwa przeprowadziła 4 rewizje w mieszkaniach Studenckiego Komitetu Solidarności i Ruchu Obrony. Skonfiskowano powielacz i materiały redakcyjne. 16 grudnia pod murem stoczni, gdzie padli od kul milicyjnych pierwsi robotnicy w czasie zajść grudniowych, odbyło się składanie

(Ciąg dalszy na str. 19)

Burzliwy Protest Farmerów

Washington (UPI) — Około 2 tys. rozniewanych farmerów wzięło wczoraj udział w marszu na siedzibę Departamentu Rolnictwa, żądając od władz federalnych podwyżki cen na produkty rolnicze. Na miejscu doszło niespodziewanie do gwałtowniejszych zamieszek, kiedy grupa około 75 uczestników marszu zdołała wtargnąć do budynku, rozbijając oszkłone drzwi wejściowe i odpychając straż bezpieczeństwa. Jeden z pracowników został uderzony i na krótko sprawa pobicia została zatrzymana. Ostatecznie zwolniono go bez groźby oddania sprawy do sądu, po otrzymaniu gwarancji, że farmerzy opuszczą gmach.

Przywódcy strajkujących kilkakrotnie apelowali do uczestników o wycofanie się z gmachu w obawie przed groźniejszymi konsekwencjami. Obiektywnym celem akcji miało być odbycie spotkania z sekretarzem rolnictwa Bobem Berglandem, który na prośbę władz bezpieczeństwa opuścił budynek po wyrażeniu zgody na spotkanie z reprezentacją farmerów. Rzecznik departamentu oświadczył, iż Bergland ma już w planie 3 takie spotkania — wyznaczone na dzień dzisiejszy i nie wie kiedy zostanie zaaranżowane następne.

Przełamany Supertankowiec

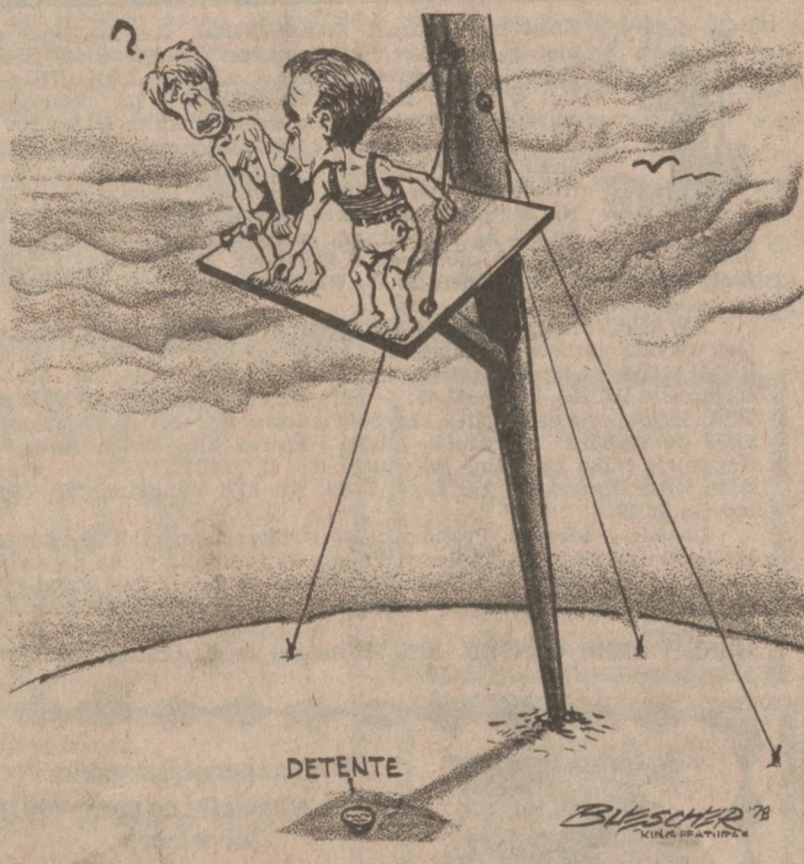
Brest (UPI) — W czasie szalejącej burzy morskiej uległ przełamaniu supertankowiec "Amoco Cadiz," mający 220,000 ton wyporności i wiozący ładunek ropy naftowej z Bliskiego Wschodu do Amsterdamu.

Katastrofa nastąpiła na wysokości przylądka Finisterre i ropa naftowa zagroziła wyrzezu na wielomilowym odcinku.

Helikoptery ratownicze zabrały ze statku 42 z ogólnej liczby 44 członków załogi. Na pokładzie pozostał kapitan i mat, których uratowano dopiero później.

Supertankowiec stanowi własność kompanii Standard Oil Co. of Indiana, mającej centralę w Chicago. Pływał on pod flagą panamską.

"Ty Pierwszy!"

Ratyfikowano Pierwszy Traktat

Washington (UPI) — Wczoraj, stosunkiem głosów 68-32, Senat USA ratyfikował pierwszy traktat zawarty z Panamą, na mocy którego gwarantowany jest neutralny charakter kanału łączącego Pacyfik z Oceanem Atlantyckim. Zwolennicy ratyfikacji zdobyli jednak tylko o jeden głos więcej od wymaganej liczby dwóch trzecich głosów obecnych senatorów. Przywódca demokratycznej większości izby sen. Robert Byrd (D-W. Va.) oświadczył wkrótce potem, iż kilku senatorów głosowało przeciwko ratyfikacji dopiero po zorientowaniu się, że traktat nie jest zagrożony porażką. Byrd dał do zrozumienia, iż przyświecały temu motywy związane ze zbliżającymi się w tym roku wyborami.

Prezydent Carter z wielkim zadowoleniem przyjął wiadomość o zaaprobowaniu umowy.

Opozycja zapowiada jednak wzmożenie wysiłków przeciwko akceptacji głównego porozumienia z Panamą, które dyktuje warunki na jakich Stany Zjednoczone prześlą w roku 2000 Kanał Panamski pod całkowitą kontrolę lacińskiego rządu. Głosowanie nad drugim, kluczowym traktatem spodziewane jest w drugiej połowie kwietnia br.

Katastrofa w Bułgarii

Wiedeń (CT) — Bułgarska agencja prasowa BTA podała wiadomość, że odrzutowiec pasażerski bułgarskich linii lotniczych rozbił się zaraz po starcie z lotniska w Sofii. W katastrofie tej zginęły wszystkie osoby, znajdujące się na pokładzie: 66 pasażerów i 7 członków załogi. Wśród ofiar tej katastrofy jest nie wymieniony z nazwiska dygnitarz PRL.

Ostatnia Kadencja Burmistrza Filadelfii

Filadelfia (UPI) — Mayor miasta Frank L. Rizzo zakończył wszelkie spekulacje na temat jego intencji politycznych, ogłaszając, iż nie będzie ubiegał się na następną kadencję w 1980 roku. Rizzo skrytykował przy okazji politykę rządową zw. "affirmative action", która przy pomocy przewożenia dzieci do odległych szkół i zakładania osiedli mieszkaniowych dla biednych w ekskluzywnych dzielnicach, dąży do integracji rasowej społeczności.

Palestyńczycy Mówią o Kontratakach

Bejrut-Jerozolima (UPI) — Palestyńska agencja prasowa Wafa donosi, że formacje palestyńskie — mimo silnego bombardowania z powietrza i ostrzeliwania artyleryjskiego przez siły zbrojne Izraela — przeprowadziły liczne kontrataki na wojska okupacyjne.

"Nasze siły kontratakowały i uderzały na tyły nieprzyjaciela i na jego linie gósta, zabijając ponad 20 żołnierzy i niszcząc trzy wozy pancerne" — głosi Wafa.

Inaczej ocenia sytuację izraelskie dowódcy wojskowe, które twierdzi, że w sześciomilowym pasie pogranicznym walki niemal całkowicie ustały i że Palestyńczycy stawiają nieznaczny jedynie opór. Przebywający na zdobytym terenie izraelski minister obrony Ezer Weizman powiedział, że rząd izraelski rozpatrzy propozycję amerykańską wycofania wojsk Izraela i zastąpienia ich rozejmowymi formacjami NZ.

"Każdy kto zdoła przywrócić w Libanie normalną sytuację będzie przez nas przyjęty z uznaniem" — powiedział minister Weizman.

Obserwatorzy donoszą, że wojska izraelskie nie przekraczają granic ustalonego kordonu "sanitarnego" i starają się uniknąć najmniejszych starć z wojskami syryjskimi, znajdującymi się za rzeką Litani na północ od stanowisk izraelskich.

Izraelski Dziennik "Ma'Ariv" podaje wiadomość, że do akcji w Libanie po raz pierwszy Izrael wprowadził odrzutowce myśliwsko-bombowe amerykańskiej produkcji F-15.

Premier libański Selim al Hoss, po nagłej sesji Parlamentu, opracował formalny protest, który zostanie zgłoszony w Narodach Zjednoczonych i wniosek o zwolnienie nagłej sesji Rady Bezpieczeństwa.

Egzekucja w Zaire

Kinshasa. (UPI) — W orędziu do narodu prezydent Zaire — Mobutu Sese Seko podał wiadomość, że 9 wojskowych i 4 cywilów, skazanych na śmierć przez sąd wojskowy za spiskowanie przeciwko bezpieczeństwu państwa, zginęło dziś w egzekucji.

Straty Izraela

Jerozolima. (UPI) — Rzecznik izraelskich sił zbrojnych podał wiadomość, że w 17-godzinnej operacji w Libanie zginęło 14 żołnierzy izraelskich, a 57 zostało rannych.

Szkoła w NRF

Im. J. Korczaka

Szkoła realna w Troisdorfie otrzymała imię wielkiego polskiego pedagoga, przyjaciela dzieci, ofiary barbarzyństwa hitlerowskiego Janusza Korczaka, który razem ze swymi podopiecznymi z warszawskiego getta zginął w komorach gazowych Treblinka.

Szkoła realna w Troisdorfie jest trzecią w NRF, która nosi imię J. Korczaka.

Sowiety Oskarżają Rząd USA

Moskwa. (UPI) — Rząd sowiecki w artykule redakcyjnym partyjnej "Prawdy" oskarżył rząd Stanów Zjednoczonych o składanie — w czasie drugiej rundy rokowań SALT — sprzecznych deklaracji i ostrzegł, że cierpliwość sowiecka "nie jest bezgraniczna".

"Prawda" głosi, że ZSRR wykazał dużo cierpliwości, aby "dobrze się do istoty problemu" w rokowaniach SALT i znaleźć "odpowiadające obu stronom rozwiązania", ale . . . "ta cierpliwość ma swoje granice".

Wspomniany dziennik partyjny twierdzi, że "obstrukcyjna polityka" Washingtonu stała się przeszkodą na drodze do zrodzenia wstępnego porozumienia zawartego we Władawostoku przez Leonida Breżniewa i prezydenta Geralda Forda.

"Gdy ktoś przemyśli sprzeczne oświadczenia, wychodzące ostatnio z Washingtonu, z Białym Domem włącznie, zastanowi się czy nie powraca niedawna przeszłość . . . Z jednej strony mówi się Amerykanom i opinii światowej, że w rokowaniach SALT osiągnięto zmienny postęp i że tylko drobne zagadnienia techniczne wymagają uzgodnienia, oraz wyraża się nadzieję, że porozumienie zostanie zawarte wkrótce. Z drugiej strony — głosi się uparcie, że zawarcie porozumienia musi być uzależnione od innych, nic z tym nie mających wspólnego, zagadnień jak np. wydarzenia w Rogu Afryki".

"Prawda" zarzuca członkom rządu prezydenta Cartera, że wzywają Związek Sowiecki do okazania "dobrej woli", ale ze swej strony nie widzą potrzeby poczynienia jakichkolwiek koncesji.

W Polsce Coraz Ciemniej . . .

Londyn (UPI) — Prasa Krajowa ostrzeżenie, ale bardzo wyraźnie zdradza niebawem zamiary przymusowych oszczędności w oświetleniu ulic w miastach Polski Ludowej. Jest znacznie gorzej niż przed rokiem.

W roku ubiegłym w okresie jesienno-zimowego szczytu wprowadzono oszczędne oświetlenie ulic. Polegało to na tym, że paliła się co druga latarnia, bądź latarnie tylko po jednej stronie ulicy.

W tym roku spotyka się często takie sytuacje, że całe ulice są ciemne, gdyż nie pali się na nich ani jedna żarówka. Dotyczy to przede wszystkim małych uliczek na peryferiach miast. Ponieważ chodniki są oblodzone, pełne śniegu, trudno bezpiecznie wracać do domu; łatwo o złamanie nogi.

Prezydent Krakowa wydał zarządzenie, że należy gasić reklamy i inne napisy świetlne, a także ograniczyć oświetlenie wystaw sklepowych, pomników i wnętrza placówek handlowych. Wyłączona jest także iluminacja gmachów i pomieszczeń biurowych, po zakończeniu godzin ich zwykłej pracy.

O Wycofanie Wojsk z Libanu

Przygotowania Do Sesji Rady Bezpieczeństwa ONZ

Washington (UPI) — Rząd amerykański wezwał Izrael do wycofania swoich wojsk z południowej części Libanu, informując jednocześnie o trwających konsultacjach wśród członków Rady Bezpieczeństwa ONZ na temat nowo zaistniałej sytuacji na Bliskim Wschodzie. Rzecznik Departamentu Stanu Hodding Carter oznajmił: "Spodziewamy się wycofania wojsk Izraela i stanowisko nasze w tym względzie zostało przekazane rządowi izraelskiemu. Terytorialna suwerenność Libanu jest tutaj zasadniczą kwestią".

Podczas dyskusji w ONZ, rozważana jest możliwość skierowania do Libanu rozejmowych jednostek. Do konsultacji włączone są także bezpośrednio zaangażowane państwa na Bliskim Wschodzie.

Prezydent Carter, który wcześniej potępił wypadek palestyńskich terrorystów jaki stał się przyczyną odwetu sił izraelskich oświadczył, iż dążenie Izraela do zabezpieczenia własnej nienaruszalności i bezpieczeństwa jest jak najbardziej uzasadnione.

"Naszym pierwszoplanowym celem jest jednak zakończenie działań wojennych na Bliskim Wschodzie możliwie jak najszybciej" — twierdzi Carter.

Prezydent USA oświadczył, iż ważnym czynnikiem w poszukiwaniu (Ciąg dalszy na str. 19)

Odnótowano Zwiększenie Produkcji

Washington. (UPI) — Jak podaje Federal Reserve Board (Komisja Rezerw Federalnych) pomimo negatywnych skutków surowej zimy i strajku górników, produkcja globalna rodzimego przemysłu wzrosła w minionym miesiącu o 0.5 proc. Jest to najwyższy wskaźnik miesięczny od lata ubiegłego roku.

W styczniu — jak pamiętamy — nastąpił produkcyjny spadek aż o 0.8 proc. W lutym tempo wzrostu zostało zahamowane o przynajmniej 0.2 proc. przez strajk i wyjątkowo niesprzyjające warunki atmosferyczne.

Jak twierdzą ekonomiści, powyższy wskaźnik jest wiernym wyznacznikiem koniunktury gospodarczej ponieważ uwzględnia on nie tylko produkcję fabryk lecz także wydajność przemysłu wydobywczego oraz zakładów publicznej użyteczności, jak elektrownie, gazownie itp.

Sąd Oczekuje Wyniku Głosowania Górników

Washington (UPI) — Sąd federalny ma przydużyć dzisiaj termin obowiązującego nakazu powrotu górników do pracy do 28 marca, dając w ten sposób możliwość głosowania przez 160 tysięcy członków związku zawodowego nad nowym proponowanym kontraktem. Kontrakt ten został już zatwierdzony przez specjalną komisję (Bargaining Council) związku i ratyfikacja jego zależy teraz od większości zrzeszonych górników.

Sędzia Aubrey Robinson Jr. wydał oryginalny nakaz pozostający w mocy do dziś do godz. 6 po południu (wg czasu wschodniego). O ewentualnym przedłużeniu nakazu miało zadecydować natomiast przygotowane — również na dziś — posiedzenie sądowe. Automatycznie przedłużenie terminu, bez procedury sądowej, spotkało się z aprobatą zarówno ze strony przemysłu jak i górników.

DR. LEWIS P. CARROZZA

Specjalista od Nóg — Chirurg
zawiadania o otwarciu swego biura leczenia nóg

WEST LAWN PODIATRY CENTER

4200 West 63rd St.

Godziny przyjęć za umówieniem

284-2535

Hurtowa Sprzedaż Tylko

DAMSKIE Z PRAWDZIWEJ SKÓRY ŻAKIETY oraz
PŁASZCZE "RAIN OR SHINE London Fog"

Wytwórca i Importer

W. K. MIDWEST TRADING INC.

1257 N. Milwaukee Ave.

Chicago, IL 60622

Tel. 312-252-2288

Pytać o Mr. Kim

UWAGA

Mamy w zapasie duży wybór wełnianych szali, we wszystkich rozmiarach swetry, bluzki, żakiety po bardzo niskich cenach. Otwarte do po-6 niedziałki do piątku włącznie 9 rano do 5 pp. w niedzielę 9:30 rano do 2 pp. Zamknięte w soboty.

H. GRONER & COMPANY

337 South Franklin Avenue, 4-te piętro
Telefon: 427-8930

Stanisława i Józef Szwab, właściciele polskiego lokalu

CISZA LEŚNA

COCKTAIL LOUNGE and RESTAURANT

ZAPRASZAJĄ NA BAL JÓZEFINEK

(TRZY WIECZORY) 17, 18, 19 MARCA

Do Tańca Gra Doskonała Orkiestra "3 plus 1"

pod batutą Bronisława Ciesielskiego. Śpiewaczka Lala Kac, organy — Władysław Kac, gitarzysta — Stanisław Makówka (zespół na poniższym zdjęciu)

Zespół ten gra w Ciszy Leśnej w każdy weekend tj. w piątki, soboty i niedziele wieczorem (z wyjątkiem Wielkiego Piątku).

Przyjmujemy zamówienia na przyjęcia do stu osób z okazji "SHOWERS", CHRZCIN I ZEBRAN ORGANIZACYJNYCH.

3356 MILWAUKEE AVE., tuż przy rogu Karłow

Tel. 283-2259

Używajcie Ziół Ks. Franciszka

Skutecznych Przy Następujących Niedomaganiach:

No. 1 (\$3) — na żołądek i kiszkę — delikatnie i skutecznie rozwalnia; No. 2 (\$4) — na wątrobę i żółć, pomagają trawić i polepszają Przemianę Materii; No. 3 (\$4) — pomocne przy cukrzycy; No. 4 (\$3) — świetne na nerki i pęcherz, działają moczopędnie i pomocne są przy prostacie; No. 5 (\$4) — na zaziębienie, kaszel, zapalenie oskrzeli, astmę; No. 6 (\$4) — na dolegliwości reumatyczne-artretyczne, podagry; No. 7 (\$4) — na uspokojenie i wzmocnienie systemu nerwowego i na dobry sen; No. 8 (\$4) — znakomity środek przeciw tyfoidności i na schudnienie; No. 9 (\$3) — zioła kąpielowe aromatycznie-wzmocniające; No. 10 (\$3) — nadzwyczajne przeciw arterio-sklerozie, wysokiemu ciśnieniu i przepuszczalności krwi poprzez włosowate naczynia krwionośne. Prosimy zawsze dodać 15c do każdego dolara na przesyłkę.

• Drodzy Odbiorcy naszych Ziół! W ostatnich kilku latach Ziół podróżowały od 400 do 500% zmuszeni więc jesteśmy podnieść cenę niektórych Mieszanek do \$4.00, bo inaczej nie wytrzymalibyśmy kalkulacji. Zwracamy jednak uwagę, iż te Mieszanki z podwyższoną ceną ważą od 7 do 8 oz., a więc mimo wszystko nie wypadają drogo w porównaniu z cenami i wagą innych Firm Zielarskich.

UWAGA: Ziola nasze można nabywać na północnej stronie Chicago: WANDY'S DELICATESSEN STORE, 5038 W. FULLERTON AVE. TYLKO DUŻE PACZKI Z TEKSTEM POLSKIM I ANGIELSKIM

Pamiętajcie Drodzy Czytelnicy, że nie ma lepszego dla zdrowia, jak świeże ZIOŁA KS. FRANCISZKA, zaparzone gotującą wodą. NA C.O.D. Nie Wysyłamy — Na Odpowiedź Prosimy Zawsze Załączyć Znaczkę — Po wszelkie Informacje Dzwoncie: HEMlock 4-2768

FATHER FRANCIS HERBS

6951 S. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

KOLOROWY TELEWIZOR
Firmy Grundig Ekran 20 Cali

Przystosowany fabrycznie do Polskiego systemu i prądu elektr.

CENA TYLKO \$560.00

Inne rodzaje aparatów telewizyjnych o ekranach 15 cali do 26 cali

CENA od \$484 do \$740

DOSTAWA PROSTO Z NIEMIEC ZACH. DO POLSKI.

Także tą samą drogą magnetofony, maszyny do prania i suszenia, narzędzia, zabawki, lodówki, zamrażacze i t. p. przybory elektryczne na polski prąd możecie zamówić na wysyłkę w Firmie

POLAMER
CENTRALA WYSYŁEK

1113 North Ashland Avenue Chicago, Illinois 60622

Telefon: 342-9851 i 342-9870

TU MOŻNA WYSYŁAC WSZYSTKO

WYSYŁKA PACZEK LOTNICZYCH I MORSKICH PO CENACH NIŻSZYCH NIŻ NA POCZTĘ. PAKOWANIE PACZEK LOTNICZYCH DARMO

60 sztuk chustek ze złotą nitką razem z wysyłką \$95.00.

Po bliższe informacje oraz adresy naszych oddziałów w Chicago telefonujcie lub wstąpcie do naszej Centrali w godzinach: poniedziałki i czwartki 10 rano — 8 wiecz., wtorki i piątki 10 rano — 6 wiecz., soboty 10-4 pp. niedziele 10-2 pp., w środy zamknięte.

Koniec Kariery?

Urzędowa formułka brzmiała: — "Prezes Rady Ministrów PRL na wniosek ministra spraw wewnętrznych odwołał gen. bryg. Tadeusza Pietrzaka ze stanowiska podsekretarza stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych".

Taka formułka oznacza, że Pietrzak (lat 52) nie ustąpił z tego stanowiska na własną prośbę, widocznie został usunięty.

Kariere w aparacie bezpieczeństwa rozpoczął już w pierwszych latach po zakończeniu wojny. W roku 1956 pełnił funkcję komendanta wojewódzkiego MO w Poznaniu. Ze stanowiska tego został odwołany po stłumieniu przez niego podległe mu oddziały milicji głośnych demonstracji robotniczych. Po kilku latach jednak został dowódcą Wojsk Wewnętrznych. W 1965 roku otrzymał nominację na stanowisko Komendanta Głównego

MO. W maju 1968 roku, niedługo po zlikwidowaniu przez milicję marcowego buntu studentów, Pietrzak w dowód uznania został mianowany wiceministrem spraw wewnętrznych. W grudniu 1970 kierował akcją represyjną przeciwko stocznicom Wybrzeża.

We wrześniu 1971 odwołano go ze stanowiska komendanta głównego MO. Pełnił nadal jednak funkcję jednego z wice ministrów spraw wewnętrznych. Zawiądywał to — mówiono — poparci Słachcica i Moczara.

Po objęciu kierownictwa MSW przez Kowalczyka w roku 1973 pozycja Pietrzaka wyraźnie osłabła. Miał on jednak nadal niemało do powiedzenia jako tzw. "fachowiec" posiadający wieloletnie doświadczenie w dobrze znanej działalności tego resortu. Teraz — "przechodzi do pracy w służbie zagranicznej"...

Pijac Ziola Zakonnika — Chorób Sie Unika

Zbawienne ZIOŁA ZAKONNIKA. Nie ma lepszych mówią w Polsce i w Ameryce. Tysiące ludzi pije i chwala najzdrowsze Herbaty ziołowe ZAKONNIKA. Do wyboru: Nr. 1 "HERBOVIT" na artretyzm, wzdęcia, żółć, serce, "zła krew" paczka \$2.85; Nr. 2 "GASOL" na niesprawność, zgagę, gazy \$2.50; Nr. 3 "HERBOLAX" łagodnie przeczyszczające \$2.50; Nr. 4 "NERVOL" na nerwy, bezsenność, zmęczenie \$2.85; Nr. 5 "UROL" na nerki, pęcherz \$2.85; Nr. 10 "REUMOL" na reumatyzm, serce \$2.85; Nr. 11 "FIGOL" ułatwia chudnięcie bez głodowania \$2.85; Nr. 12 AROMATYCZNA Ziołowa Herbata na codzień \$2.50; Paczki są duże, z objaśnieniami po polsku i datą ważności.

UWAGA! Mamy ZIOŁA ZAKONNIKA w torebkach do parzenia (jak zwykła herbata) w pudełkach po 24 torebki; Nr. 6B — świeży RUMIANEK \$1.45; Nr. 7B — doskonała MIĘTA \$1.45; Nr. 8B — smakowita DZIKA ROŻA \$1.45; — Polecamy nowość INSTANT HERB TEA, wysypuje się na wrzątek i herbata gotowa. Pudełko na 30 szklanek \$1.95 do wyboru: Rumianek, Mięta, Koperek albo Dłaska Róża. — Używajcie tylko naturalne witaminy! Nr. 13 "MULTIVIT" — wszystkie witaminy razem, 100 kaps. \$5.00; Nr. 37B Witamina "E" kaps. 200 un. \$5.50.

Dbajcie o zdrowie. Prosimy zaraz wypisać numery Ziół załączyć M.O. lub czek. Szybko wysyłamy. Trzeba do cen doliczyć na przesyłkę po 15c od każdego dolara. Bez zapłaty, ani na C.O.D. nie wysyłamy. Każdemu bezpłatnie pošemy broszurę pt. "JAK UŻYWAĆ ZIOŁA". Adresujcie: MONK'S HERB CENTER, 2928 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618

Przy reperaturze zegarka
albo bransoletki na sumę \$10.00
lub więcej

Dostajecie DARMO
KRYSTAŁ DO ZEGARKA

WSZELKIEGO RODZAJU FACHOWE
REPERACJE ZEGARKÓW I BIŻUTERII
WSZYSTKIE PRACE GWARANTOWANE

OMEGA—SPRZEDAŻ—NAPRAWY—2 LATA GWARANCJI na NOWE.

LUSTIG CLOTHING & JEWELERS, INC.

1256 MILWAUKEE AVE. — BE 5-1041

BELL

CARPET COMPANY

2844 N. Milwaukee Ave.

Tel. 489-5700

Wyprzedaż Za 1/2 Ceny

50% ZNIŻKI

NA WSZYSTKICH DYWANACH

PONAD 500 RESZTEK DO WYBORU

Wszystkie rodzaje z długim i krótkim włosiem oraz z wytłaczanym wzorem.

Pomożemy w sfinansowaniu

Przyjmujemy karty kredytowe "Visa" i Master Charge

PRZYJDŹCIE I PRZEKONAJCIE SIĘ SAMI
OSZCZĘDZICIE DUŻO PIENIĘDZY

Kto Więcej Płaci
— Pieniądze

Traci

Należy więc szukać możliwie najniższych cen! Wiele Polaków i Amerykanów przekonało się, że najniższe ceny i najlepszą obsługę oferuje tylko

WOJEWNIK'S
TRAVEL AGENCY

5809 W. Fullerton 889-1641
Przygotowaliśmy dla Państwa tanie podróże do Polski, Europy i innych krajów — indywidualne, grupowe i czarterem. Piszemy bilety na poczekaniu i jesteśmy oficjalnym agentem linii lotniczych. Dokonujcie niezwłocznie rezerwacji. Biuro otwarte codziennie od 9-8 wieczór, w środy do 6, w sobotę do 5.

Pamiętaj, że wobec zmuszenia narodu polskiego do milczenia, "Dz. Związkowy" jest jego wolnym głosem.

Henryk Sienkiewicz

Potop (II)

(Ciąg dalszy)

ROZDZIAŁ VI

Listy pana Wołodyjowskiego donoszące o pochodzie Radziwiłła znalazły posłuch u wszystkich pułkowników rozproszonych po całym województwie podlaskim. Niektórzy już byli porożdzieli chorągwie na mniejsze oddziały, aby tym łatwiej przeźniwać, inni pozwolili rozjechać się towarzystwu po domach prywatnych, tak że pod znakami zaledwie po kilkunastu towarzyszach i po kilkudziesięciu pocztowych zostało. Pułkownicy pozwolili na to po części z obawy przed głodem, a po części dla trudności utrzymania w należytym dyscyplinie chorągwi, które raz wypowiadawszy właściwej władzy posłuszeństwo, skłonne teraz były do opozycji i względem swych przywódców z łada powodu. Gdyby był znalazł się dowódca należytę powagi i od razu poprowadził je do boju przeciw któremukolwiek z dwóch nieprzyjaciół albo nawet przeciw Radziwiłłowi, karność pozostałaby zapewne niewzruszoną; ale zepsuła się w próżnowaniu na Podlasiu, gdzie czas schodził na ostrzeliwaniu jeno radziwiłłowskich zameczków, na rabunku dóbr księcia wojewody i na paktowaniu z księciem Bogusławem. W tych warunkach żołnierz przyuczał się tylko do swawoli i uciskania spokojnych mieszkańców województwa. Niektórzy żołnierze, zwłaszcza pocztowi i czeladź, zbiegłszy spod chorągwi, utworzyli kupy swawolne i trudnili się rozbojem na gościńcach. I tak owe wojsko, które nie połączywszy się z żadnym nieprzyjacielem było jedyną nadzieją króla i patriotów, marniało z dniem każdym. Podział chorągwi na drobne oddziały dopełnił rozprężenia. Prawda, że w kupie trudno było się wyżywić, ale jednak może i umyślnie przesadzano obawę głodu, bo przecie była to jesień, a zbiory udały się szczęśliwie — zwłaszcza że żaden nieprzyjaciół nie niszczył poprzednio ogniem i mieczem województwa. Zniszczyły je poniekąd właśnie rabunki konfederackich żołnierzy, tak jak samych żołnierzy niszczyły bezczynność.

Albowiem rzeczy tak się złożyły dziwnie, iż nieprzyjaciół zostawił w spokoju te chorągwie. Szwedzi zalewając kraj od zachodu i ciągnąc na południe nie doszli jeszcze do tego kąta, jaki między województwem mazowieckim a Litwą tworzyło Podlasie — z drugiej zaś strony zastępy Chowańskiego, Trubickiego i Srebrnego stały w pozamówianych przez się okolicach bezczynnie, wahać się, a raczej same nie wiedząc, co począć. Na Rusi Buturlin z Chmielnickim rozpuszczali po dawnemu zagony i właśnie w tych czasach porazili pod Gródkiem garść wojska, której przywoził hetman wielki koronny, pan Potocki. Ale Litwa była pod protektorem szwedzkim. Pustoszyć i zajmować ją dalej znaczyło to samo, jak słusznie zauważył w liście swym Kmicic, co wypowiadać wojnę strasliwym i wzbudzącym powszechną w świecie trwogę Szwedom. „Była tedy chwila folgi od Septentrionów” — i niektórzy doświadczeni ludzie przepowiadali nawet, że wkrótce zwróci się on, jako sprzymierzeńcy Jana Kazimierza i Rzeczypospolitej, przeciw królowi szwedzkiemu, którego potęgą, gdyby panem całej Rzeczypospolitej został, nie miałaby równiej w Europie.

Nie zaczęli tedy Chowański ni Podlasiu, ni skonfederowanych chorągwi, a one wzajem, pozbawione wodza, rozproszone, nie zaczęły i nie były w sile zaczęć kogokolwiek lub przedsięwziąć coś ważniejszego nad rabunek dóbr radziwiłłowskich. Natomiast marniały. Jednakże listy pana Wołodyjowskiego o grożącym pochodzie Radziwiłła rozbudziły pułkowników z usipienia i bezczynności. Poczęto ogarniać chorągwie, rozpisywać awisy wzywające rozproszonych żołnierzy pod znaki i grożące karami tym, którzy by się nie stawili. Pierwszy Zeromski, najpoważniejszy między pułkownikami i którego chorągiew w najlepszym była stanie, ruszył nie omieszkując pod Białystok; za nim przybył w tygodniu Jakub Kmicic, prawda, że tylko w sto dwadzieścia ludzi — po czym zaczęli się ściągać żołnierze Kotowskiego i Lipnickiego, to pojedynczo, to gromadkami; szła także na ochotnika i drobna szlachta z okolicznych zaścianków, jako Zielińskowie, Świderscy, Jaworscy, Rzędzanowie, Mazowiecy; przybywali wolentariusze nawet z województwa lubelskiego, jako Karwowsy i Turowie, od czasu do czasu przybywał i zamożniejszy szlachcic z jakim takim poczem sług dobrze zbrojnych. Wysłano deputatów od chorągwi do egzacyj, którzy pieniądze i żywność za kwitami mieli wybierać — słowem, ruch zapanował wszędzie, zawrzały przygotowania wojenne i gdy pan Wołodyjowski ze swą laudańską chorągwią nadszedł, stało już kilka tysięcy ludzi pod bronią, którym tylko przywódcy brakowało.

Wszystko to było i dość bezładne, i dość niesforne, ale ani tak bezładne, ani tak niesforne, jak owa szlachta wielkopolska, która przed kilku miesiącami miała pod Ujściem Szwedom przeprawy bronić; albowiem owo Podlasie, Lublinianie i Litwa byli to ludzie z wojną obcy, i nie było nawet między tymi ochotnikami ani jednego, prócz wyrostków, który by prochu nie wahał i z „tabakiery Gradywa nie zażywał”. Każdy w swoim życiu czynił to przeciw Kozakom, to przeciw Turkom, to przeciw Tatarom; byli tacy, którzy jeszcze szwedzkie wojny pamiętali. Nad wszystkimi zaś górował doświadczeniem wojennym i wymową pan Zagłoba i rad się znalazł w tym zbiegowisku żołnierskim, w którym o suchym gardle nie radzono.

Gasił więc powagę najpoważniejszych pułkowników. Laudańscy ludzie opowiadali, że gdyby nie on tedy Wołodyjowski, Skrzetuscy, Mirski i Oskierko zginęli z rąk radziwiłłowskich, bo już ich na straconie do Birz wieziono. On sam zastęp swych nie ukrywał i sprawiedliwość sobie zupełną oddawał, aby wszyscy wiedzieli, kogo mają przed sobą.

— Nie lubię się chwalić — mówił — ani gadać o tym, czego nie było, bo u mnie prawda gruntu, co może i mój siostrzan poświadczyć.

Tu zwracał się do pana Rocha Kowalskiego, który występował wówczas za pleców pana Zagłoby i mówił dobitnym, stentorowym głosem:

— Wuj... nie... kł...!

I sapiąc toczył oczyma po obecnych, jakby szukając zuchwalca, który by mu śmiał zaprzeczyć.

Ale nikt nigdy nie przeczył, więc pan Zagłoba poczynił opowiadanie o swych dawnych przewagach: jako jeszcze za życia pana Koniecpolskiego przyczynił się dwukrotnie do zwycięstwa nad Gustawem Adolfem, jak potem Chmielnickiego splantował, co pod Zbarażem dokazywał, jako księżę Jeremi na jego radach we wszystkich polegał i jako mu prowadzenie wycieczek powierzał...

STEVEN B. SALK.

ADWOKAT

PORADY PRAWNE, ROZWODOWE, REALNOŚCIOWE, TESTAMENTY, KRYMINALNE, OBRAŻENIA CIELESNE, BANKRUCTWO, UMIARKOWANE HONORARIUM.

Po umówienie się telefonować: 782-3035
127 N. DEARBORN STREET

*Graduant z odznaczeniem z The John Marshall Law School;
Instruktor The John Marshall Law School;
b. urzędnik przesłuchujący Chicago Board of Education.

CZAR POLESIA

1814 W. Division

Tel. 384-8179

Dorocznym zwyczajem zaprasza na

TRADYCYJNĄ ZABAWĘ
JÓZEFÓW i JÓZEFINEK

Do tańca przygrywać będzie orkiestra Joe'a KWITA byłego właściciela "Zakopanego". Ponadto podana będzie kolacja dla "starej i nowej" klienteli. Napewno zabawicie się doskonale.

T. Kuczewski

Pakao
odróże
ieniądze

Tanie Czartery Do Polski

CENTRAL TRAVEL

4102 Archer Ave.
3124 N. Milwaukee Ave.

Tel. 254-4144
Tel. 685-1515

Kumys

Nikt nie wie, kiedy i gdzie narodził się napój zwany kumys. Herodot opisując życie koczownicze w północnej części rejonu Morza Czarnego 2500 lat temu wskazywał, że piją oni "kobyłe mleko, przygotowywane w szczególny sposób".

Jak z tego niesmacznego i szybko psującego się mleka otrzymuje się odświeżający napój — kumys, który można przechowywać przez parę dni, wiedzieli tylko jego wytwórcy, którzy recepturę zachowywali w sekrecie.

Kumys ceniony jest nie tylko za przyjemny smak, lecz także za swoje właściwości lecznicze i odżywcze. Oto co pisał o nim na początku XIX wieku rosyjski pisarz — Siergiej Aksakow:

"Wiosną jak tylko step pokrywa się świeżą aromatyczną soczystą roślinnością, a wychudnięte w czasie zimy kobyły obrastają tłuszczem, zaczyna się przygotowywanie kumysu. Wszyscy piją ten uzdrawiający, słodki i mocny napój od ośeska do zgrzybiałego starca. Dzięki niemu znika niemoc odczuwana zimą, a także objawy starości, rumieńcami pokrywają się blade policzki".

Dziś sposób przygotowywania kumysu nie jest już tajemnicą. Na początku konie z mlekiem stawia się do rzeki. W czasie chłodzenia, beczki na kumys opala się dymem, np.

z jałowca, co zapewnia właściwy zapach. Następnie mleko zlewa się w ogromną beczkę, po czym jedna z kobiet odświeżnie przystrojona na tę okazję, dębowym ubiakiem ubija mleko póki nie zamieni się... w kumys. Łatwa to praca, u Baszkirów na przestrzeni całej ich historii zajmowały się tym kobiety.

Obecnie z pomocą doświadczenia i intuicji przy wytwarzaniu kumysu przyszła technika. W stan spoczynku przeszedł ciężki ubiak, który zastąpił lekki krzyżak napędzany elektrycznie. Wielowiekowe doświadczenia przygotowywania kumysu sprowadzone zostały do jednej receptury, opracowanej przez specjalistów — hodowców koni, biochemików, technologów. Nauka pomogła rozwiązać odwieczny problem — przechowywania napoju przez okres zimy.

Kumys w ciągu trzech dni przechodzi, ilość kwasu i alkoholu gwałtownie w nim wzrasta. Dlatego też naukowcy zaproponowali przechowywanie tego napoju w postaci proszku podobnie jak krowie mleko. Już obecnie pracuje w Rosji pierwsza linia produkcyjna takiego sproszkowanego mleka. Dzięki temu sanatorium "Szafonowo" w Baszkirii przyjmuje chorych na leczenie kumysem w ciągu całego roku.

Eksperti i znawcy twierdzą, że kumys wyrabiany przemysłowo jest lepszy od tego przygotowywanego metodą tradycyjną.

Brakuje Sędziów Wyborczych

W dniu 21 marca odbywają się w Chicago prawyby, a Rada Komisarzy Wyborczych ciągle jeszcze nie obsadziła 1236 wakatów na stanowiskach republikańskich sędziów wyborczych.

Prezes Rady John H. Hanly powiedział, iż jest to stosunkowo duża liczba w porównaniu z sędziami z ramienia partii demokratycznej, których brakuje tylko 83.

Chicagowska Rada Komisarzy Wyborczych apeluje do osób zainteresowanych o zgłaszanie swoich kandydatur na sędziów; można dzwonić w tej sprawie pod nr. 269-7900.

Sędziowie wyborczy otrzymują dzienne wynagrodzenie w wysokości

35 dol. plus 10 dol. jeżeli pomyślnie przejdą kurs sędziowski.

Po Zdrowie do HOT SPRINGS

\$179

plus tax i service
10 dni — hotel, przyjazd autobusem — 6 kąpiel.
odjazd 7 kwietnia

POZOSTAŁO JUŻ
TYLKO 15 MIEJSC

FRIENDLY TRAVEL BUREAU INC.
3946 N. CIGERO, 6-CORNERS, CHIC. 60641
TEL. 266-6262, 6263

Z okazji radosnych Świąt Zmartwychwstania serdeczne życzenia klientom i Polonii

— składają —

ELŻBIETA i WŁADYSŁAW LENCZOWSCY,
właściciele

Nowoczesnego Klubu Nocnego

EUROPEJSKA LOUNGE

2524 WEST 51-sza ULICA

TELEFON: 434-5778

* * * * *

W Sobotę 25 Marca Wielka

PREMIERA NOWEGO PROGRAMU

WYSTĄPIĄ:

NAJWIĘKSZE GWIAZDY POLSKIEJ PIOSENKI

EWA ŚNIEŻANKA

i DANIEL

Oraz Znakomity Zespół Muzyczny z Polski
"THEDDY"

TELEFONUJ CIE PO REZERWACJE!!!

NAJTANIEJ AJŁATWIEJ AJSZYBCIEJ

PRAWO JAZDY

Można uzyskać ucząc się w Szkole J. Olszewskiego

Uczymy skutecznie bezpiecznego kierowania autem, nawet osoby bojaźliwe, nerwowe, starsze wiekiem i kierowców wzywanych na egzamin powtórny. PROWADZIMY KURSY DLA MAŁOLETNIICH.

Po ukończeniu Kursu, prawo jazdy mogą także otrzymać: osoby nie mówiące po angielsku, lub nieposiadające stałego pobytu. POSIADAMY nowe ochładzane auta i cierpliwych z długoletnią praktyką doświadczonych instruktorów.

ZAPISY codziennie od 10-ej do 6-ej wieczorem; w soboty do godz. 1-ej po południu.

889-7181

A PROGRESSIVE DRIVING SCHOOL

5621 W. FULLERTON

"KTO ZE MNĄ JEDZIE TEN NIE ZAWIEDZIE"

JÓZEF OLSZEWSKI

ODCZYTY BIBLIJNE W KAŻDĄ NIEDZIELĘ

Stacja W.O.P.A. 1490 KC
8:15 do 8:30 rano

Pod Kierownictwem
BLASK
P.O. Box 5455
Chicago, Ill. 60680

By WM. T. HENNEMAN

AUTO & TRUCK
RUSTPROOFING

MORE THAN JUST UNDERCOATING
FULL PROTECTION WITH
COMPLETE UNDERCOATING
COME IN OR CALL FOR DETAILS

9124 W. 47th
BROOKFIELD 485-3330

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

NAJWIĘKSZY W STANACH ZJEDNOCZONYCH ORGANIZATOR CZARTERÓW DO POLSKI!

PROGRAM TURYSTYCZNY DO POLSKI NA ROK 1978

WYBÓR CZĘSTYCH ODLOTÓW SAMOLOTAMI

PAN AM LUB LOT
NA OKRES 14 DO 90 DNI

CENY ZA
PRZELOT OD \$490

PO SZCZEGÓŁY, BROSZURY I INFORMACJE
ZWRACAJCIE SIĘ DO POLSKO-AMERYKAŃSKICH
BIUR PODRÓŻY CZŁONKÓW

SPATA

w CHICAGO i NA ŚRODKOWYM
ZACHODZIE ZAMÓWIENIA PRZYJMĄ:

CENTRAL TRAVEL, INC.

Tadeusz i Marta Kuczewski

4102 S. Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. 254-4144

FALCON TRAVEL BUREAU, INC.

Hanka Rutkowska
Elżbieta Zbyszewska

2727 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60647 Tel. 276-2100

LAS TRAVEL BUREAU

Maria Kłosowska
6002 W. Irving Park
Chicago, Ill. 60634
Tel. 725-6773

R. MATUSZCZAK & CO.

5736 W. Belmont Ave.
Chicago, Ill. 60634 Tel. 283-4511
1537 W. Division St.
Chicago, Ill. 60622 Tel. 278-6407

ORBIT TRAVEL SERVICE, INC.

Janina Roszak-Kubaneck
2930 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60618 Tel. 235-2323

POL TRAVEL BUREAU

Louise Fabiszewicz
3118 W. 43rd St.
Chicago, Ill. 60632
Tel. 254-2538

POLEX TRAVEL BUREAU

Janina Pietraszńska
Irena Czerniawska
4446 S. Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. 376-4044

POLON TRAVEL BUREAU

Adam Natanek
5612 S. Pulaski Rd.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 581-4433

TATRY TRAVEL BUREAU

Monika Janas Gogga
2946 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60618
Tel. 252-2477

ZALESKI'S TRAVEL SERVICE

Bernice Gorell
6536 S. Pulaski Rd.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 582-4745

WORLD TRAVEL SERVICE, INC.

Adam J. Brzostowicz
624 W. Mitchell St.
Milwaukee, Wis. 53204
Tel. (414) 672-4880

DATY ODLOTÓW i KOSZT LOTU SAMOLOTAMI CZARTEROWYMI w 1978 R.

DATA ODLOTU	DATA POWROTU	IŁOŚĆ DNI	CENA
Maj 31	Sierpień 30	91	\$535
Czerwiec 1	Lipiec 1	30	\$535
Czerwiec 7	Czerwiec 27	20	\$490
Czerwiec 9	Czerwiec 23	14	\$535
Czerwiec 14	Lipiec 5	21	\$535
Czerwiec 15	Lipiec 28	43	\$535
Czerwiec 21	Sierpień 22	62	\$580
Lipiec 1	Sierpień 1	31	\$580
Lipiec 5	Lipiec 26	21	\$580
Lipiec 7	Lipiec 21	14	\$580
Lipiec 12	Sierpień 29	48	\$580
Lipiec 26	Sierpień 16	21	\$580
Sierpień 1	Sierpień 30	29	\$580
Sierpień 4	Sierpień 18	14	\$580
Sierpień 16	Wrzesień 6	21	\$525
Sierpień 30	Wrzesień 21	22	\$499
Wrzesień 1	Wrzesień 15	14	\$535

WYCIECZKI ŁĄCZONE: POLSKA i WĘGRY, CZESŁOWACJA względnie RUMUNIA lub ROSJA.

2 Tygodnie, Przelot, Autobusy, Hotele, Utrzymanie, Wycieczki.

Odjazd	Powrót	Tylko Polska	Polska/Węgry Czechosłowacja	Rumunia	Rosja
Jun. 09	Jun. 23	875	1045	995	1095
Jul. 07	Jul. 21	965	1145	1095	1245
Aug. 04	Aug. 18	965	1145	1095	1245
Sep. 01	Sep. 15	895	1075	1025	1095

WSZYSTKIE ODLOTY BEZPOŚREDNIO Z CHICAGO DO WARSZAWY.

BIURA ZRZESZONE w SPATA GWARANTUJĄ FACHOWĄ OBSŁUGĘ i RZETELNOŚĆ HANDLOWĄ

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny zarządca EDWARD C. RÓŻAŃSKI
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydanie	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe	Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25		Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00	
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75		Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50	
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00		Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00	
Miesięcz. (1 mo.) 5.00					
W kioskach (News-Stands) — pojedynczy Numer Codziennie (Single Daily Copy) 25c			W kioskach (News-Stands) — pojedynczy Numer Weekendowy (Single Week-End) 30c		

Głosujcie!

Jak przed każdym prawyborami czy wyborami należy i w związku z wtorkowymi prawyborami (21 marca) wysunąć wezwanie do ogółu wyborców, aby odrzucili nagminną obojętność wobec spraw politycznych i poszli do głosowania. Wyborcy bowiem mają w swoich rękach możliwość zadecydowania o nominacjach kandydatów z obu partii na urzędy publiczne, jakie podlegają właśnie wtorkowym prawyborom.

Nie jest dobrze, gdy decyzje co do nominacji pozostawia się jedynie lepiej czy też gorzej działającym organizacjom partyjnym. Ogół wyborców głosujących demokratycznie i ogół wyborców głosujących republikańsko powinny pójść do lokali wyborczych i zaznaczyć swoje stanowisko oddaniem głosów na kandy-

datów według własnego uznania. Obywatele mają prawo do współdecyzji w nominacjach i nie powinni z tego prawa zrezygnować na rzecz organizacji partyjnych.

W tych prawyborach zapadną decyzje o nominacji kandydatów na różne urzędy, federalne, stanowe, powiatowe, sędziowskie. Jasne jest, że wszyscy wyborcy, uprawnieni do głosowania w wtorkowych prawyborach, powinni skorzystać z przysługującego im przywileju obywatelskiego oraz swoimi głosami zadecydować, kogo chcą mieć jako kandydatów na te różne urzędy w wyborach powszechnych w listopadzie r.b.

Idźcie więc do prawyborów 21 marca i głosujcie według własnego uznania na tykcie jednej czy też drugiej partii.

Kandydaci Polonii

Wtorkowe prawyborzy zadecydują i o nominacjach wielu kandydatów polskiego pochodzenia. Jedni z nich kandydują ponownie, inni ubiegają się o urzędy po raz pierwszy. Ogół wyborców polskiego pochodzenia ma obowiązek zadbać, aby nie tylko utrzymać naszych przedstawicieli w polityce na zajmowanych przez nich urzędach, ale też, aby — jeśli to będzie możliwe — zdobyć nominacje dla naszych nowych kandydatów.

W celu przedstawienia wyborcom polskiego pochodzenia kandydatów, którzy są Amerykanami polskiego pochodzenia i stąd zasługują na poparcie wyborców polonijnych, podajemy poniżej zestawienie urzędów i nazwisk naszych kandydatów.

Ko Kongresu U.S.

Na stanowiska kongresmanów kandydują następujący:

- Okręg 4—KONGR. EDWARD DERWIŃSKI (R),
Okr. 5—KONGR. JOHN G. FARY (D),
Okr. 7—JOHN J. KLICH (D),
Okr. 8—KONGR. DAN ROSTENKOWSKI (D).

Do Stanowego Senatu

Okręg 14—SEN. NORBERT A. KOSIŃSKI (D), chociaż zmarł nagle, jego nazwisko będzie na balocie,

- Okr. 17—DENNIS S. KOSIŃSKI (D)
i EDWARD PŁOSKI (R),
Okr. 19—EDWARD A. NEDZA (D),
Okr. 25—SEN. LEROY W. LEMKE (D)
i DAVID PARTYKA (R).

Do Stanowej Legislatury

- Okręg 5—CHRISTOPHER JANKOWSKI (R),
okr. 10—REP. JOHN MATEJEK (D)
i ROBERT PITROWSKI (R),
Okr. 14—ALFRED RONAN (D), THADDEUS KOZŁOWSKI (D) i FRANK J. NOVAK (R),
Okr. 15—REP. PETER PIOTROWICZ PEETERS (R),
Okr. 16—REP. ROMAN KOSIŃSKI (D)
i LAWRENCE KRUPA (D),

Krytyka Sztabu Prezydenta

Z wielu stron nasilają się krytyczne opinie o sztabie prezydenta Jimmy'ego Cartera w Białym Domu. Przez cały pierwszy rok urzędowania Cartera krytycy wytykali w konkretnych sprawach i sytuacjach, że otoczenie Prezydenta ma zbyt wielu "żółtodziobów", nie znających mechaniki współdziałania czy to z Kongresem, czy też ze środowiskami społeczno-obywatelskimi. Szczególnie ustawodawcy kongresowi, mający tradycje łączności z Białym Domem, nie mogli niekiedy rozwiązać różnych swoich problemów, a Prezydent cierpiał na tym, jeśli chodzi o nastawienie Kongresu jako całości.

Ostatnio, jak to ujawnił sekretarz prasowy Białego Domu, opracowane zostały plany przeprowadzenia reorganizacji i zmian w sztabie Białego Domu. Nie obejmuje to ludzi i pozycji czołowych, a będzie miało głównie na celu

koordynację operacji urzędników, jak też ustalenie centralnego kierownictwa.

Krytycy głosili i głoszą nadal, że sztab Białego Domu działa zbyt rozbieżnie. Korespondentka Helena Thomas z agencji prasowej (UPI) sądzi, że Hamilton Jordan, spełniający niejako rolę szefa sztabu w Białym Domu, umacnia swoją pozycję, zyskując coraz większe wpływy jako stały doradca Prezydenta.

Z krytyką wyjątkowo surową wystąpił ostatnio wpływowy senator demokratyczny, Henry Jackson ze stanu Washington, który nie wahał się użyć określenia, że w sztabie Białego Domu jest zbyt dużo "sycophants". Jest to ostre określenie, bo oznacza ni mniej ni więcej ale... pasyżystów.

Byłby już czas, aby Prezydent uporządkował sytuację w swoim najbliższym sztabie urzędniczym, właśnie w Białym Domu.

To i Owo

muja imiona Quintinów (prawdopodobnie chodzi o piątego syna). Gillonów, Tyburców, nie zapominając o Napoleonach, Gorykach, czy jak im tam jeszcze!

Policja w Liege (Belgia) aresztowała wrózkę, która zapewniała, że posiada nadprzyrodzoną siłę godzenia poważionych par. Jednakże, b. krawcowa, pani Jadwiga Wiejak, widocznie nie wytrzymała się z obietnicą skoro ją oskarżono o wyłudzenie przeszło 3 i pół milionów franków belgijskich od klientów w ciągu 4 lat swej "aktywności".

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

Miejsce Urodzenia

THE NEW YORK TIMES. — Dowiadujemy się oto, że obywatel amerykański urodzony w Tybecie w 1943 r. musi odbywać wojaże zagraniczne z paszportem, gdzie ma odnotowane, że miejscem jego urodzenia są Chiny.

Być może jest to sprawa blaha sama w sobie, ale stanowi ona doskonały przykład tego, jak elegancko nasz rząd potrafi odebrać obywateli ostatnie znamie indywidualności.

Ponieważ wspomniany obywatel odmówił przyjęcia paszportu z taką adnotacją, dokumentu tego nie dostał wcale, a zatem został pozbawiony podstawowego prawa obywatelskiego.

Odmowa przyszła, rzecz jasna, z Departamentu Stanu, który nie chce zadzierać z Chinami. Władze chińskie wyjątkowo nie lubią, kiedy im w jakiegokolwiek formie przypomina się, że Tybet nie zawsze znajdował się pod ich dominacją. W rzeczy samej — Tybet i pod względem kulturowym i językowym zasadniczo różni się od Chin. Chociaż cesarze chińscy wielokrotnie zgłaszali, że Tybet do nich należy, do roku 1950 była to względnie niezależna odległa górską teokracja.

Kilkuletnia krwawa walka o podporządkowanie Tybetu Chinom zakończyła się w 1959 r. Ostatnie ośrodki oporu zostały wycięte w pień. Niektórzy uchodzący tybetańscy znaleźli się w USA i przyjęli obywatelstwo amerykańskie. Nie bez słusności uważają oni, że podawanie miejsca ich urodzenia jako Chiny odbiera im ostatnią namiastkę etnicznej odrębności i piętnuje ich zleniawioną etykietką.

Chiny nie są jedynym krajem, którego Washington nie chce, broń Boże, urazić. Podobną postawę przybiera nasz rząd wobec pewnych państw Europy wschodniej, gdzie były przemieszczone granice — legalnie i nie całkiem legalnie. Stany Zjednoczone wyznają zasadę, że należy w paszportach wymieniać to państwo, które w chwili obecnej przysięga się do posiadania danych terytoriów — bez względu na to, do jakiego kraju należały te ziemie w chwili urodzenia składającego podanie o paszport. Miał obzierać jakiś rząd Stany Zjednoczone woła obzierać prawdę.

Ktoś mógłby wywnioskować, że tego rodzaju praktyki podyktowane są jakąś wyższą racją stanu. Tymczasem okazuje się, że nie istnieje jakaś stała, znormalizowana forma wymieniania miejsca urodzenia. Niektóre rejonów geograficznych są wyłączane spod w/w praktyk. Gdy na szalę kładzie się głosy wyborców w USA, polityka Departamentu Stanu może być wyjątkowo elastyczna. Estonia, Łotwa i Litwa, które w okresie międzywojennym istniały jako państwa suwerenne, są wymieniane w paszportach amerykańskich. Dlaczego? Bo uchodzący z tych republik bardzo ostro sprzeciwili się uznaniu przez Stany Zjednoczone podbojów ZSRR. A zatem obywatel urodzony w Rydze ma w paszporcie adnotację, że miejscem jego urodzenia jest Łotwa. Natomiast Polak urodzony w zaborze austro-węgierskim ma odnotowane w paszporcie, że urodzony jest na terenie ZSRR.

Zaś biuro, które załatwia paszporty dla ludzi urodzonych na Bliskim Wschodzie, tak boi się obrazić kogośkolwiek, że jeśli ktoś urodził się w Tel Awiwie przed 1948 r., może podawać albo "Palestynę" albo "Izrael" — według swego uznania. Osoba urodzona na zachód od Jordanu ma wybór trzech możliwości: Izrael, Jordania albo Palestyna. Jeśli zaś została ona urodzona w Jerozolimie, Departament Stanu wymieni tylko miasto, bez podawania nazwy państwa.

Wydawałoby się, że pozycja Stanów Zjednoczonych w świecie jest dostatecznie ugruntowana, aby zapewnić swoim obywatelom taką drobność, bez obawy, że potężne mocarstwo komukolwiek się narazi. I jeśli obywatel urodzony w Lublinie w 1908 r. ma ochotę wymienić jako miejsce swego urodzenia Cesarstwo Austro-Węgierskie zamiast Jugosławii, to co w tym złego? Jedno spojrzenie na datę urodzenia powinno rozwiać wszystkie ewentualne wątpliwości. W epoce, kiedy coraz bardziej jesteśmy zredukowani wyłącznie do kategorii, minimum tego, co może uczynić nasz rząd, to pozwolić nam samym wybierać, do jakiej kategorii chcemy być zasznuflowani.

Polacy Grzebią Sie Sami

Arsenał broni przeznaczonej do moralnego rozkładu emigracji nigdy nie świecił pustką. W pierwszych latach powojennych broń ta była prymitywna, unsophisticated, jakby powiedzieli Anglicy. Później ulepszano ją w miarę jak poprzednio stosowane środki okazywały się nieskuteczne.

Zaczęło się od wyrażania nam pięćdziesiąt i nekania wszelkimi dostępnymi formami terroru. Głosniki i prasa reżymowa pełne były wymysłów pod naszym adresem — od zdradcy, zaprzędawców i obcych agentów. Nie obyło się też bez farsy pozbawiania nas obywatelstwa (z czasem wycofano się z tego) i represji w stosunku do pozostałych w kraju rodzin.

Jednocześnie nastąpiła akcja fałszowania i deformowania naszej przeszłości politycznej, społecznej i kulturalnej. Do ośrodków emigracyjnych płynęła szeroka fala literatura propagandowa, której celem było zaszczepienie w umysłach ludzi wątpliwości, pesymizmu i krytycyzmu do własnego wczoraj.

Wkrótce potem nie rezygnując z wielu dawniejszych środków oddziaływania spróbowano nowego środka, znacznie skuteczniejszego. Zagrano na sentymencie do ziemi ojczystej.

Polska nie była dla was najlepszą matką — wmawiano w nas — ale zawsze to matka, o której zapomnieć nie wolno. Mimo zmienionego ustroju, kraj żyje i rozwija się, a w wielu dziedzinach osiągnął nawet postęp, o jakim nie można było marzyć za czasów kapitalistycznych. Wysyłane za granicę teatry i zespoły artystyczne wycisnęły niejedną łzę z oka i spowodowały jeden skurcz serca.

Do tego doszły, nieznaczące co prawda, ale nie do pogardzenia dobrodzieństwa, jak ulgi dla wyjeżdżających z wizytą do stron rodzinnych, bezpłatne kolonie dla dzieci, zaproszenia dla

upatrzonych do udziału w jakimś zlocie, festiwalu czy sympozjonie.

Z odprysków emigracyjnych zaczęto tworzyć nowe, posłuszne organizacje, a gdzieś tam pojawiły się czasopiśma o niedwuznacznym obliczu.

Te i tym podobne oddziaływanie na emigrację okazały się równie kosztowne jak i nieskuteczne.

Obecnie przyszła moda na inną formę podrywania naszej spistości.

Próbuje się dokonać rozkładu emigracji jej własnymi rękoma. Raz po raz pojawiają się paszkwile, "listy otwarte", ostrzeżenia, odezwy piętnujące kogoś za coś, zwracające uwagę na szkodliwość czyjegoś działania.

Czynią to czasem strzelcy z pióru, czasem ludzie pod przybranymi, niekiedy pod własnymi, nazwiskami. Rzecz znaną: "literatura" ta przybiera z reguły na sile w momentach, kiedy w życiu emigracyjnym dzieje się coś ważnego. Ofiarami napadają się wtedy ludzie, którzy w wyrażeniach tych odgrywają główne role.

Trzeba wielkiej naiwności, by uwierzyć iż rzeczy te dzieją się spontanicznie. Ze to nie czyjeś długie ręce poruszają zza kotary marionetek ludzkimi dla siania zamętu i dezorientacji.

Jako czynnik dodatkowy zjawiają się także nasze własne ambicyjne wanie i spory o to, kto lepiej potrafi zbawiać Polskę, kto przestrzega Konstytucję a kto ją łamie, kto jest przeciw a kto za oddaniem Wilna i Lwowa.

Kiedys przed laty, w Londynie zastanawiano się w gronie kilku kolegów nad znalezieniem pracy. W czasie rozmowy ktoś wystąpił z projektem założenia zakładu pogrzebowego, zapewniając, że wymyślił znakomity slogan propagandowy — "Emigracja grzebie sie sama."

"Dziennik Polski" Londyn

Władysław Nadratowski

Sowieckie Siły Zbrojne

38 TYSIĘCY CZŁOGÓW

Rosja ma ludność 250 mln. W siłach zbrojnych jest 3,375,000 ludzi. Budżet zbrojeniowy (oficjalny) wynosi 96 mld dolarów, ale do tego należy dodać, co najmniej połowę tej sumy, ukrytej w budżetach innych ministerstw.

Stany Zjednoczone wydają na broń 104 mld dolarów. Budżet rosyjski przeliczony na dolary według tego ile to rosyjskie uzbrojenie w Ameryce by kosztowało.

W wojskach lądowych w Związku jest 2 mln ludzi: 108 dywizji zmotoryzowanej piechoty, 50 dywizji czołgów i 7 spadochronowych. Rozlokowanie tych dywizji: 20 we Wschodnich Niemczech; 2 w Polsce; 4 na Węgrzech; 5 w Czechosłowacji; 45 na Dalekim Wschodzie, przeważnie na granicy chińskiej.

W europejskiej Rosji stacjonuje 61 dywizji; 5 w centralnej; 23 w południowej. Wojska lądowe mają ogółem 38,000 tankowców i z tego 7,500 we Wschodnich Niemczech; 1,128 na Węgrzech; 1,130 w Polsce; 2,820 w Czechosłowacji. Ogółem kraje paktu warszawskiego mają w Europie centralnej 19,000 czołgów.

315 OKRĘTÓW PODWODNYCH

Sowiecka Marynarka Wojenna jest podzielona na 5 flot, a mianowicie: Bałtycką, Północną, Pacyfiku, Czarnomorską i Kaspijską. Okręty podwodne są wydzielone i podlegają bezpośrednio Naczelnej Radzie Wojennej. W marynarce służy pół miliona ludzi.

Okręty podwodnych jest w Rosji 315. O napędzie nuklearnym 140. Reszta ma motory Diesla. Roczna zdolność produkcji Rosji wynosi 15—16 okrętów podwodnych o napędzie nuklearnym.

Ilość okrętów: 2 lotniskowce; 30 krążowników; 42 niszczyciele z pociskami kierowanymi; 36 konwencjonalnych; 118 okrętów eskortowych; 150 do niszczenia okrętów podwodnych; 151 patrolowców; 225 ścigaczy torpedowych- 230 desantowych; 195 polawiaczy min; 25 poduszkiowców i 1,300 okrętów pomocniczych.

Piechota morska liczy 15,000, do operacji dywersyjnych.

12 TYSIĘCY SAMOLOTÓW

Lotnictwo podzielone jest na parę działów. A więc jest lotnictwo morskie, mające swe bazy na lądzie. Jest ono wyposażone w pociski kierowane i liczy 870 samolotów, 240 helikopterów i 280 samolotów transportowych.

W lotnictwie ściśle wojskowym służy 500,000 lotników. W rezerwie jest ich 3 miliony. Samolotów o dalekim zasięgu jest 160, a taktycznie z wojskiem współpracujących 4,000. W cywilnym lotnictwie, "Aeroflot", 2,000

samolotów i 3,000 helikopterów.

Trzecia grupa w liczbie 500,000 ludzi jest w siłach mających bronić Rosję przed atakiem z powietrza. Ma do swej dyspozycji 6,950 samolotów, oraz wszelkiego rodzaju pociski kierowane. Istnieją jeszcze strategiczno-rakietowe siły zbrojne — 350,000 ludzi; wyspecjalizowani w wystrzeliwaniu pocisków kierowanych. Międzykontynentalnych pocisków ma Rosja 1,576, o średnim zasięgu 660, oraz do niszczenia okrętów podwodnych, o dalekim zasięgu, 720.

WE LWOWIE I WILNIE

Lwów i Wilno, które zostały nam zagrabione, mają obecnie rosyjskie szkoły wojskowe. We Lwowie jest szkoła wojskowo-polityczna, a w Wilnie średnia 3-letnia szkoła wojskowa obrony przeciwlotniczej.

Antybiurokratyczny, Ale Zły Projekt

Sporo szumu w Kongresie narobił kongr. Elliot Levitas (D) z Georgia, który wniósł projekt ustawy, aby Kongres miał prawo sprawowania kontroli nad federalną biurokracją.

Według projektu, który jak dotąd został zablokowany w komitecie, Kongres miałby prawo zawetowania każdego zarządzenia władzy wykonawczej, a więc administracji rządowej. Kongres badałby w okresie 60 dni każde zarządzenie, albo zgadzając się na nie, albo też specjalną rezolucję obalając je i przez to nie dopuszczając do wejścia w życie.

Powstanie projektu wiąże się z antybiurokratycznymi nastrojami w społeczeństwie i w Kongresie, ale trzeba uznać, że projekt jest zbyt daleko idący. Kongres ma i tak dość pracy w dziedzinie czysto ustawodawczej, aby jeszcze przejmował dodatkowe obowiązki kontrolne jako "boss" biurokracji.

Kola kongresowe nie sądzą, aby projekt został wzięty pod rozwagę, gdyż ze sprzeciwami występują przywódcy Kongresu, administracja rządowa, jak i różne środowiska społeczne.

Okręty Dla Szacha

Gospodarka zachodnio-niemiecka otrzymała "zastrzyk" \$2.5 biliona z Iranu. Iran zamówił już w stoczniach hamburskich sześć łodzi podwodnych. Szach chce zamówić jeszcze 49 różnych okrętów i urządzeń stoczni.

Jeżeli rozmowy zostaną uwięzione powodzeniem, szach Iranu będzie wyjmował pieniądze z jednej kieszeni i wkładał do drugiej. Iran jest właścicielem 25 procent akcji firmy Kruppa, która będzie budowała większość okrętów.

COIN BOOKS FOR SALE

75¢ for 200-Page Coin Book
Mail Check or Money Order to
GEORGE LECOMPTÉ
1645 WEST WALTON STREET
Chicago, Illinois 60622

DR. MAX ROSEMAN O.D.

Egzaminacja oczu. Dopasowanie okularów oraz "contact lenses".
NOWE BIURO
3911 W. NORTH AVE.
772-7500

Chicago — Detroit — Warszawa

i z powrotem

ODLOT	POWRÓT	ILOŚĆ DNI	CENA
Maj 31	Lipiec 11	41	\$569
Czerwiec 14	Lipiec 19	35	\$555
Lipiec 18	Sierpień 15	28	\$604
Sierpień 14	Sierpień 29	15	\$569

Ceny łącznie z przejazdem z Chicago do Detroit i z powrotem.
Możliwość zatrzymania się w Detroit.

Friendly TRAVEL BUREAU INC.

3946 N. Cicero, Chic., Ill. 60641

Tel. 286-6262

Uzdrowisko Magnuszew

Magnuszew w woj. radomskim — obecne centrum "zagłębia truskawkowego" — stanie się także uzdrowiskiem. Nad Wisłą w rejonie Magnuszewa odwiercono ostatnio kilka bogatych źródeł wód mineralnych, którymi leczyc się będzie głównie choroby reumatyczne i narządów ruchu. Występują tam źródła gorącej solanki oraz źródło wody, zawierającej podobne składniki co krynicki Zuber.

W Magnuszewie wybudowane zostaną w przyszłości sanatorium, gabinety zabiegowe i pijalnia wód mineralnych. Rozbudowane zostaną także urządzenia komunalne w tym miasteczku.

Nestor Scen Polskich Ma 88 Lat

88 rocznicę urodzin obchodził nestor scen polskich, znany, powszechnie lubiany i ceniony aktor Kazimierz Opaliński.

W ciągu ponad 60 lat pracy aktorskiej Kazimierz Opaliński zapisał się chlubnie w historii polskiej sceny. Jest odtwórcą niezapomnianej galerii postaci, celującym zwłaszcza w repertuarze polskim i rosyjskim, przede wszystkim w komediach Fredry, że wymienimy tylko niektóre: pan Jowialski oraz Rejent i Dynalski w "Zemście", Łuka w "Na dnie" i Pierzchyn w "Mieszczanach" Gorkiego, doktor Czebutykin i Fierapont w "Trzech siostrach" Czechowa.

Znamy też K. Opalińskiego z wielkiego i małego ekranu m.in. jako maszynista z filmu "Człowiek na torze", starszuszka emeryta z "Drewnianego talerza" w teatrze telewizji, dziadka Mateusza z radiowej powieści "W Jezioranach".

Z okazji 88 rocznicy urodzin K. Opaliński otrzymał liczne listy i depesze z gratulacjami.

INCOME TAX SERVICE

JOHN S. WERESZCZYŃSKI
Rozmawiam po polsku.
4228 N. Harlem, Norridge
Telefon: 452-5911

Z okazji radosnych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego
SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁEGO ALLELUJA
Klientom i całej Polonii

— składają —

MIROSLAWA i LESZEK BABICCY, właściciele

WARSZAW DELICATESSEN

obecnie pod nowym adresem:

2942 MILWAUKEE AVE.

TELF. 772-3350

NA WIELKI TYDZIEŃ REKOMENDUJEMY:

• Duży wybór śledzi solonych i marynowanych, ryby wędzone, sałatki, krajowe i importowane konserwy rybne, wyborne sery z całego świata.

NA ŚWIĘTA POLECAMY:

• 50 rodzajów wędlin jak szynki krajowe i importowane, kielbasy świeże i wędzone, kabanosy, salcesony, polędwica i inne.

• Świeże torty, babki i inne ciasta, oraz baranki wielkanocne, zajączki i cukierki.

U NAS ZNAJDZIECIE WSZYSTKO CO BĘDZIE POTRZEBNE NA WASZ STÓŁ WIELKANOCNY!!

Dziękujemy za dotychczasowe poparcie i polecamy nasze usługi na przyszłość.

Serdeczne Życzenia
RADOSNYCH ŚWIĄT ZMARTWYCHWSTANIA
PAŃSKIEGO klientom i całej Polonii
— składają —
TADEUSZ i BARBARA KUTA, właściciele

PULASKI FOOD MART

3004 MILWAUKEE AVE.

TEL. 276-4878

NA ŚWIĘTA POLECAMY:

- ZNAKOMITE WĘDLINY WŁASNEGO WYROBU
— Szynki krajowe i importowane
— Kielbasy świeże i wędzone
— Salcesony, kabanosy, balerony i inne
- ŚWIEŻE MIĘSO W NAJLEPSZYCH GATUNKACH
- ŚWIEŻE OWOCE I JARZYN

PONAD 4000 ARTYKUŁÓW GROSERIJNYCH
KRAJOWE I IMPORTOWANE DELIKATESY
U NAS ZNAJDZIECIE WSZYSTKO NA WASZ
STÓŁ ŚWIĄTECZNY

DZIĘKUJEMY ZA DOTYCHCZASOWE POPARCIE
i POLECAMY NASZE USŁUGI NA PRZYSZŁOŚĆ

ZAPRASZAMY NA PRZEDŚWIĄTECZNE ZAKUPY

ODZIEŻY MĘSKIEJ I DAMSKIEJ

PO BARDZO UMIARKOWANYCH CENACH

- Ubrania Męskie z Kamizelkami
— Polyester i Wełniane
- Marynarki Sportowe — w Modne Desenie
- Koszule Arrow i Sportowe
- Płaszcze Wiosenne i Wiatrówki
- Wielki Wybór Modnych Spodni

- Damskie Wiosenne Płaszcze
- Wielki Wybór Sukien
- Długie Wieczorowe Suknie
- Spodnie — Bluzki — Swetry
- Kompletty Ze Spodniami

CRAGIN — HANSON

Men's and Ladies' Wear

5317 W. Fullerton Ave.

Telf. BE 7-4231

Poniedziałek, czwartek i piątek od 9 do 9.
Wtorek i sobota od 9 do 6, a we środę od 9 do 3
W niedzielę od 11:00 do 3:00 po południu.

ALLIANCE TOURS, INC.

POLSKO-AMERYKAŃSKIE BIURA PODRÓŻY, ZRZESZONE w "SPATA" oraz inne przodujące
Biura z siedzibą w Chicago.

NA ROK 1978 przygotowaliśmy dla Państwa obszerny
program indywidualnych, grupowych i czarterowych przelotów do Polski na okresy od 14 do 90 dni, w dogodnych terminach urlopowych.

CENY ZA
PRZELOT OD **\$460**

**Z POLSKI
Do CHICAGO
WYCIECZKA
ORBISU
\$499**

od 28 czerwca do 27 sierpnia

JADĄC DO POLSKI POZNAJ EUROPE!

WYCIECZKI ŁĄCZONE: POLSKA i WĘGRY,
CZECHOSŁOWACJA względnie RUMUNIA lub ROSJA.

2 Tygodnie, Przelot, Autobusy, Hotele, Utrzymanie, Wycieczki.

Odjazd	Powrót	Tylko Polska	Polska/Węgry Czechosłowacja	Rumunia	Rosja
Jun. 09	Jun. 23	875	1045	995	1095
Jul. 07	Jul. 21	965	1145	1095	1245
Aug. 04	Aug. 18	965	1145	1095	1245
Sep. 01	Sep. 15	895	1075	1025	1095

WSZYSTKIE ODLOTY BEZPOŚREDNIO Z CHICAGO DO WARSZAWY.

DOKONAJCIE niezwłocznie rezerwacji w godnych zaufania, odpowiedzialnych i fachowych biurach podróży.

ACTION TOURS & TRAVEL

C. Chris Gulinski
4950 N. Harlem Ave.
Harwood Hts., Ill. 60656
Telefon 867-8383

ALMA TRAVEL BUREAU, INC.

Eugeniusz Zlobin
1282 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60622
Telefon 252-0661

ALL CONTINENTS TRAV. SERV.

Krystyna i Zygmunt Góralczyk
5213 West 25th Street
Cicero, Ill. 60650
Telefon: 863-1311

"A & Z" TRAVEL AGENCY

Zenobia Korsa
2006 W. Chicago Ave.
Chicago, Ill. 60622
Telefon 772-0934

BEST-WAY TRAVEL, INC.

Adam Grzegorzewski i Jerzy Kukliński
3455 N. Pulaski Rd.
Chicago, Ill. 60641
Telefon: 287-5200

DOWNTOWN TRAVEL CENTER

Al i Vera Kapliński
30 W. Washington St.
Chicago, Ill. 60602
Tel. 263-4032

EUROPE TRAVEL BUREAU, INC.

Rodzina Migalów
5356 W. Belmont Ave.
Chicago, Ill. 60641
Telefon 282-7744

FRIENDLY TRAVEL BUREAU

Wiesław Bieliński — Tadeusz Czarnecki
3946 N. Cicero Ave.
Chicago, Ill. 60641
Telefon 286-6262
4766 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60630
Telefon 685-2262

FRIENDLY TRAVEL SERVICES

Chet Gulinski — Helena Wantuch
1561 W. Lincoln Ave.
Milwaukee, Wis. 53215
Telefon (414) 671-1177

G & R INTERNATIONAL TRAVEL

Ewa Rokossowska — Teresa Gardner
3210 N. Central Ave.
Chicago, Ill. 60634
Telefon 777-8189
1948 West 51st St.
Chicago, Ill. 60609
Telefon 925-6200

INTERCONTINENTAL TRAVEL

Stanisław Lobodziński
1050 N. State St.
Chicago, Ill. 60610
Telefon 787-4440
3055 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60616
Telefon 772-8010
7111 W. Higgins Rd.
Chicago, Ill. 60656
Telefon: 763-4448
5047 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill. 60609
Telefon 254-3545

KUBONS TRAVEL AGENCY

Walter J. Kubon i Lottie R. Kubon
5389 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Ill. 60630
Telefon 763-4246

POLONIA TRAVEL, INC.

Ks. Michał Pawelek
2539 N. Kedzie Blvd.
Chicago, Ill. 60647
Telefon 384-4463
2454 West 47th St.
Chicago, Ill. 60632
Telefon 254-2738

ROYAL TRAVEL AGENCY

Tony i Jadzia Plenkowski
5932 W. Lawrence Ave.
Chicago, Ill. 60630
Telefon 777-2800

STAUDACHER & RATKE TRAV.

Roman Lobodziński
1650 West 48th St.
Chicago, Ill. 60609
Telefon 927-2324

DATY ODLOTÓW I KOSZT LOTU SAMOLOTAMI CZARTEROWYMI w 1978 R.

DATA ODLOTU	DATA POWROTU	ILOŚĆ DNI	CENA
Maj 30	Lipiec 2	33	\$535
Czerwiec 1	Sierpień 31	91	\$535
Czerwiec 17	Lipiec 31	44	\$540
Czerwiec 25	Sierpień 28	64	\$580
Czerwiec 28	Sierpień 27	60	\$580
Czerwiec 29	Lipiec 28	30	\$580
Lipiec 2	Lipiec 22	20	\$590
Lipiec 2	Sierpień 7	36	\$590
Lipiec 3	Sierpień 16	44	\$590
Lipiec 18	Sierpień 15	28	\$590
Lipiec 31	Sierpień 20	20	\$580
Sierpień 7	Sierpień 31	24	\$580
Sierpień 20	Wrzesień 20	30	\$490
Sierpień 31	Wrzesień 22	22	\$495
Grudzień 17	Styczeń 14	28	\$460
Grudzień 19	Styczeń 10	22	\$460

DETROIT — WARSZAWA — DETROIT

Maj 31	Lipiec 11	41	\$529
Czerwiec 14	Lipiec 19	35	\$515
Lipiec 18	Sierpień 15	28	\$564
Sierpień 14	Sierpień 29	15	\$529

Minneapolis — Chicago — Warszawa — Chicago — Minneapolis

Czerwiec 5	Czerwiec 28	23 z Minn. z Chic.	\$570 \$490

St. Louis — Chicago — Warszawa — Chicago — St. Louis

Lipiec 7	Lipiec 27	20 z St. L. z Chic.	\$675 \$590

Wszystkie czartery odlatające z Detroit są organizowane przez "General Travel and Charters". Bliższych informacji udzieli jedno z niżej podanych biur podróży.

Jeszcze półtora roku temu taki tytuł byłby gorzką ironią zupełnie nie na miejscu w stosunku do milionów Polaków w kraju skazanych na codzienny zalew kłamstw propagandy i "drętwej mowy". W całym okresie powojennym tylko przez krótkich kilka tygodni "październikowej" odwilży w 1956 r. cenzura komunistyczna w Polsce była sparaliżowana i przynajmniej część prasy z "Po Prostu" na czele nadawała się do czytania. Ale i wtedy z chwilowej — jak się wkrótce okazało — swobody wypowiedzi skorzystali właściwie jedynie "rewizjoniści", przeważnie szczerze — choć też nie zawsze — występujący pod sztandarem "suwerenności, praworządności i demokratyzacji", nadal jednak z pozycji marksistowskich.

Inne ugrupowania polityczne, zdziśiatkowane w latach terroru stalinowskiego i pozbawione własnych środków przekazu, nie zdążyły się wypowiedzieć. Koncesjonowani zaś "ludowcy" i "demokraci" najbardziej się czuli nie pewni w tej sytuacji i schowali głowy w piasek, podczas gdy wóły rezymowych katolików Bolesław Piasecki zajął stanowisko bardziej reakcyjne nawet od "natolniczyków". Jedyna niezależna próba Karola Głogowskiego stworzenia Związku Młodych Demokratów została po siedmiu tygodniach zlikwidowana przez Gomułka.

Dopiero w dwadzieścia lat po Październiku pojawiła się w PRL wolna prasa, wydawnictwa omijające wszechwładny aparat cenzury. Używając słowa "prasa" nie popełniam żadnej przesady, skoro do końca ubiegłego roku wychodziło w Polsce 11 takich pism poza cenzurą: 8 z nich ukazuje się raz na miesiąc, a 3 są kwartalnikami. Tylko "U Progu" i wydawnictwa PPN wychodzą anonimowo. Pozostałe pisma podają nazwiska redaktorów i autorów artykułów, adresy redakcji (w prywatnych mieszkaniach) i numery telefonów, a przeważnie i godziny przyjęć. Nie jest to więc prasa podziemna, lecz całkiem jawna, czym różni się zasadniczo od rosyjskiej "Kroniki Bieżących Wydarzeń" i innych "samizdatowych" periodyków w Związku Radzieckim. Niektóre pisma zastrzegają się nawet wyraźnie przedokreśleniem ich jako "samizdat" czy "undeground", inne na stronie tytułowej powołują się na art. 83 Konstytucji PRL i art. 19 Paktów Praw Człowieka i Obywatela, które mówią o swobodzie słowa i druku. Jawność działania uważają — podobnie jak KOR i Ruch Obrony Człowieka i Obywatela — za najlepszą gwarancję bezpieczeństwa. Jak dotychczas, poza sporadycznymi szkykanami, władze tolerują tę działalność, a milicja unika przeprowadzania rewizji i konfiskat w mieszkaniach, gdzie oficjalnie mieszczą się redakcje, poluje natomiast na powielacze. W styczniu skonfiskowano trzy powielacze KORu i jeden Niezależnej Oficyny Wydawniczej (NOWA).

Powołując się na konstytucję PRL, Pakty Praw Człowieka i Końcowy Akt KBWE w Helsinkach, wysuwa się już nawet żądanie — w pełni uzasadnione, choć w obecnej sytuacji raczej "na wyrost" — udostępnienia wolnej prasy korzystania z państwowych zakładów poligraficznych i punktów kolportażu. Tymczasem druk i porządną papier muszą pozostać w sferze marzeń redaktorów wolnej prasy. Pisma robiące się techniką maszynopisową, częściowo odbijane na powielaczach, częściowo metodą xerową lub fotokopiową, a czasem nawet przepisywane na bibule przez kalpe. Naturalnie stwarza to duże trudności i szata zewnętrzna tych pism jest na ogół uboższna, a niektóre egzemplarze wprost trudne do odcyfrowania. Wydawanie pisma nawet raz na miesiąc w takich warunkach możliwe jest tylko dzięki entuzjazmowi i poświęceniu większej ilości ludzi. Zdobycie odpowiedniej ilości papieru niezależnie od jakości też nie jest proste. Mimo to ilość niezależnych pism rośnie, a niektóre osiągają nawet poważne nakłady, dochodzące do 5,000 egz.

Początek We Wrześniu 1976

Najstarszym pismem, które — jak stwierdza jego komitet redakcyjny — "ma na celu przełamanie państwowego monopolu informacji obywatela przez istnienie cenzury w naszym kraju" jest "Biuletyn Informacyjny". Zaczął on wychodzić we wrześniu 1976 roku, a więc równocześnie z powstaniem Komitetu Obrony Robotników i do końca ub. roku ukazało się jego 16 numerów. Jest on personalnie i pod każdym innym względem ściśle powiązany z KORem. "Biuletyn" prowadzi kronikę nadzwy-

Jan Radomyski

Wolna Prasa w PRL

władzy i represji stosowanych tak przeciw obywatelom jak i kulturze narodowej i ma specjalną stałą rubrykę "Artykuł 114 k.p.k.", której celem jest "podać niezbędną ilość wiedzy prawniczej pozwalającej na obronę swych praw przed łamaniem ich przez organa władzy".

W miesiąc po "Biuletynie", w październiku 1976 ukazał się pierwszy numer miesięcznika "U Progu", który ma w winiecie orla w koronie. Pismo to prowadzi również przede wszystkim kronikę bieżących wydarzeń, czasem szerzej je komentując. W numerze 5 z lutego 1977 artykuł wstępny pt. "Znak siły" zapowiedział powstanie masowego Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. Ponieważ w następnym miesiącu 25.III.77 powstał istotnie ruch o dokładnie takiej nazwie, można się dopatrywać jakichś związków pomiędzy nim a tym pismem. Tylko dlaczego pozostało ono anonimowe, kiedy Ruch Obrony jest jawny?

Zresztą już w kwietniu 1977 zaczął wychodzić miesięcznik "Opinia" — pismo Ruchu Obrony Praw Człowieka i Obywatela. (Nawiasem mówiąc, jak to trzeba uważać za wyborem nazwy! Sama nazwa ruchu jest pełna treści, siły, aktualności, poważna a zarazem przemawiająca do wyobraźni, ale jej skrót literowy ROPCIO jest fatalny, łatwy do ośmieszenia.) "Opinia" ma na winiecie piękne motto: "Z własnego prawa bierz nadania", które można by uznać za motto całej wolnej prasy w Polsce. Redaguje ją zespół: Kazimierz Janusz, Leszek Moczulski i Wojciech Ziemiński. Ziemiński jest jednym z trzech członków KORu, którzy przeszli do Ruchu. Podpis Ziemińskiego, Kaczorowski i Emila Morgiewicza nie figurują już pod uchwałą z 29.IX.77 o przekształceniu KOR w Komitet Samoobrony Społecznej, a widnieją wśród 38-iu podpisów pod oświadczeniem Ruchu z 18.IX.77 w sprawie Konferencji Belgradzkiej. Od pierwszego numeru "Opinia" nie ogranicza się do tematyki Ruchu Obrony i jest otwarta dla różnych poglądów. Stanowisko pisma reprezentują tylko artykuły redakcyjne, wszystkie zaś inne — stanowisko ich autorów. Obok dużej ilości materiału informacyjnego i komentarzy do bieżących wydarzeń, pismo to poświęca sporo miejsca dyskusjom problemowym w myśl tezy że "forsowanie autentycznej opinii publicznej jest zadaniem pilniejszym od innych". Od numeru 5-go wprowadzono osobną rubrykę pt. Poglądy dla najbardziej nawet kontrowersyjnych wypowiedzi. Jest to zgodne z ogłoszoną przez Ruch zasadą pluralizmu. W listopadowym nrze 7 innowację stanowi dodatek regionalny "Opinia Łódzka" pod redakcją Zbigniewa Sekulskiego. "Opinia" wychodzi z datą 1-go każdego miesiąca w objętości około 70-ciu stron małego formatu w nakładzie 2,500 (Nr. 4) do 5,000 (Nr. 7) egzemplarzy.

O kilka miesięcy wcześniej od "Opinii", bo już w styczniu 1977 r. zaczął wychodzić "Zapis". We wstępie do Nr. 1 pt. Dlaczego "Zapis"? Stanisław Barańczak napisał, że wydawnictwo "nie jest — w intencji autorów — czasopiśmem, publikacją o stałym składzie redakcji i określonej częstotliwości ukazowania się. Nie jest również prezentacją grupy literackiej o wspólnym programie...". Niemniej w roku 1977 zachowana została częstotliwość kwartalnika, a zespół ludzi, którzy przygotowują poszczególne numery zmieniają się tylko nieznacznie. Trzon jego stanowią: Jerzy Andrzejewski, Stanisław Barańczak, Marek Nowakowski, Barbara Toruńczyk i Wiktor Woroszyński, a także Jacek Bocheński i Kazimierz Brandys. Ostatnio do tego zespołu dołączył Adam Michnik. Nry 2. i 4. mają rubrykę "Kronika" wypełnioną głównie wiadomościami o cenzurze. Specjalny charakter ma Nr. 3. wypełniony w całości powieścią Tadeusza Konwickiego "Kompleks Polski". Nr. 4 ma najbogatszą treść, a zarazem najbardziej charakter czasopisma dzięki komentarzom, recenzjom i polemikom. "Zapis" wydawany jest przez Niezależną Oficynę Wydawniczą (NOWA) w niewielkim nakładzie, ale przepisywany dalej wielokrotnie przez pierwszych czytelników. Wraca on również do kraju w bardzo starannym wydaniu londyńskim "Index on Censorship".

W październiku 1977 ukazał się nr. 1. "Pulsu", który sam się określa jako "nieregularny kwartalnik literacki". "Puls" redagują: Jacek Bie-

rzezin, Tomasz Filipczak, Witold Sułkowski i Tadeusz Walendowski, a oprócz nich piszą doń m.in. Bogdan Czaykowski i Zdzisław Jaskuła. W treści sporo miejsca poświęcono Miłoszowi, Kołakowskiemu i 30-leciu paryskiej "Kultury". T.zw. "egzemplarze bibliofilskie" w artystycznej oprawie, choć na przebitkowym papierze, zawierają grafiki Wojciecha Wołyńskiego i całostronicowe fotografie ks. Zieja, J. J. Lipskiego i M. Edelmana.

Dwa niezależne pisma starają się reprezentować sprawy robotnicze, choć trudno jest ustalić w jakim stopniu docierają do środowiska robotniczego. W lipcu 1977 wyszedł pierwszy numer kwartalnika "Postęp", który deklaruje, że jest "formą dyskusji publicznej ludzi pracy". Pismo wzywa do dyskusji nad potrzebą powstania w Polsce niezależnych związków zawodowych i zamieszcza podpisane artykuły na ten temat oraz "List otwarty do VIII Kongresu Związków Zawodowych" Henryka Bąka. Podaje ponadto wyciągi z konwencji międzynarodowych o ochronie praw związkowych, o umowach zbiorowych i przeciw dyskryminacji w zatrudnieniu i wykonywaniu zawodu.

Miesięcznik "Robotnik", który zaczął wychodzić w Warszawie we wrześniu 1977, jest ściśle związany z KORem, co wynika ze składu jego redakcji: Jan Lityński, Wojciech Onyszkiewicz, Józef Sreniowski oraz Bogdan Borusewicz, Leopold Gierek, Józef Ruszar i Wacław Sulecki. Jako cel stawia on sobie popieranie inicjatyw zmierzających do solidarnej obrony interesów robotniczych, powiększania udziału robotników w ustalaniu warunków pracy i płac oraz popieranie niezależnych przedstawicielstw robotniczych "by w końcu zastąpić martwą instytucję Związków Zawodowych". "Robotnik" podaje głównie informacje z terenu robotniczego o protestach, strajkach i walce o przywrócenie do pracy niesłusznie z niej wyrzuczonych.

"Głos", którego 76-stronicowy Nr. 1 ukazał się w październiku 1977, jest problemowym organem Ruchu Demokratycznego powstałego w tymże czasie z inicjatywy KORu (obecnie Komitet Samoobrony Społecznej — KSS). W 10-osobowym zespole redakcyjnym figurują założyciele KORu: Jacek Kuroń, Jan J. Lipski, Antoni Macierewicz i Piotr Naimski. Lityński i Onyszkiewicz są równocześnie tutaj i w "Robotniku". Reszta stanowi "nowe nabytki": Konrad Bieliński, Andrzej Celiński i Zbigniew Romaszewski oraz Krzysztof Hagamaj z Ruchu Demokratycznego, którego deklaracja została ogłoszona w Nr. 1. "Głosu". Prawie połowę numeru wypełnia artykuł redakcyjny, który proponuje jako kierunki działania celem wydobycia się z totalitaryzmu: niezależny ruch zawodowy, niezależne zrzeszenia rolników, ruch obrony konsumentów, społeczną kontrolę przydziału świadczeń racjonalnych, wydawnictwa bez cenzury, studencki ruch solidarności, społeczne ośrodki interwencyjne, ruch ochrony środowiska naturalnego, obronę przed samowolą władz również przy pomocy członków PZPR, walkę z dyskryminacją wierzących i bezpartyjnych. Kuroń, Macierewicz i Michnik w artykule "Sprawa polska — sprawa rosyjska" stawiają tezę, że "gwarancja suwerenności Polski jest suwerenność narodów dzielących nas od Rosji. Stąd program działania: walczyć z ksenofobią i szowinizmem we własnym narodzie". Rozprawa Władysława Bienkowskiego "Dramat nieadekwatności" mówi o "niedostawianiu form ustrojowych do realnych potrzeb życia zarówno społecznego-politycznego jak i gospodarczego, kulturalnego i wszelkiego innego". Jest to fragment rozprawy "Socializm po 60 latach", której tekst Bienkowski rozesłał do Breżniewa, Berlinguera, Carrillo, Marchais i do Gierka. "Głos" ma nakład 1,500 do 2,000 egzemplarzy.

Październik był miesiącem urodzaju na nowe niezależne pisma w Polsce. Oprócz "Głosu" i "Pulsu" powstały w tym miesiącu trzy pisma młodzieżowe. "Bratniak" (Nr. 1. — 16 stron) podpisywany przez członków Ruchu Obrony — Aleksandra Halla i Marianę Piłkę — jest wyrażnie z tym kierunkiem związany, ale podobnie jak "Opinia" otwiera dla najbardziej nawet kontrowersyjnych wypowiedzi stałą rubrykę pt. Poglądy. Spośród 8 członków zespołu redakcyjnego pisma studenckiego "Indeks" 6 osób podpisało Deklarację Ruchu Demokratycznego, można by

je więc uważać za zbliżone do KOR. Najczynniejszy z nich jednak Ludwik Dorn postulował na łamach "Głosu" — "niezależność ruchu studenckiego nie tylko od administracji PZPR i SZSP, ale i od KOR, R.O.P.CiO. czy Ruchu Demokratycznego". I wreszcie "Spotkania" — Niezależne Pismo Młodych Katolików najbliższe jest "Więzi", choć pisze w nim także Bogdan Borusewicz z KORu.

W Styczniu br. Już 12 Pism

Tak wygląda pobieżny przegląd wolnej prasy w Polsce do końca 1977 r. W styczniu br. ukazało się 12-te z kolei pismo: "Gospodarz". Redaguje je Piotr Typiak, reprezentujący nurt ludowy w Ruchu Obrony. Do tej i tak już okazałej listy niezależnych periodyków można dodać jeszcze regularnie wydawane Komunikaty KOR oraz wydawnictwa PPN (Polskie Porozumienie Niepoległościowe): 7 opracowań Zespołów Problemowych i trzy numery "Poradnika Społecznego". Dużą aktywność wykazuje Niezależna Oficyna Wydawnicza (NOWA), której nakładem wyszły już cztery numery "Zapisu" i kilkanaście tytułów książkowych, nieraz w artystycznych okładkach, a czasem nawet z rysunkami w tekście. Odbiorcy chętnie ponoszą koszty produkcji, nieraz dorzucając do tego hojnie wpłaty na fundusz wydawniczy.

W porównaniu z "wodołajstwem" prasy urzędowej uderza w wolnej prasie rzeczowość i zwężność. Może wynika to z konieczności oszczędzania miejsca i pracy, a może jest to zdrowa reakcja na oficjalne nudziarstwo. W każdym razie jest to duża zaleta. Przy wielkiej odwadze wypowiedzi i w zupełności nowych dla wielu warunkach całkowitej swobody słowa różnice poglądów nie prowadzą do połajanek. W myśl zasady pluralizmu, szczególnie podkreślonej w środowiskach Ruchu Obrony, panuje w wolnej prasie szacunek dla cudzych poglądów. Daje ona nie tylko rzetelną informację i uczciwe komentarze, ale stwarza ramy dla swobodnej dyskusji nad programem na przyszłość.

Pozostaje pytanie: jak długo reżym będzie tolerował ten stan rzeczy? Ludzie walczący w Polsce o wolność i poszanowanie praw ludzkich i obywatelskich doskonale zdają sobie sprawę, że każdej chwili może na nich paść ciężka łapa MSW. Ale wiedzą też, że reżym nie stać teraz na konfrontację o nieobliczalnych skutkach. Przecież w tę działalność zaangażowały się już tysiące najlepszych, najświatlejszych obywateli. To już nie garstka sfrustrowanych intelektualistów czy "bananowej" młodzieży, to nie sama tylko Warszawa. A starcy na Kremlu potrzebują przede wszystkim spokoju, zwłaszcza w okresie walki o następstwo po chorym Breżniewie. Obie strony wiedzą, że w tej grze istnieją pewne reguły i nieprzekraczalne granice. Ale jest w nich miejsce na pewne zmiany na lepsze. Najważniejsze zaś są zmiany jakie zaszyły w psychice społeczeństwa.

Trybuna

"Miniatury Krytyczne" Mikulskiego

Prof. Tadeusz Mikulski, pod którego okiem rozkwitły w kraju studia nad literaturą polskiego Oświecenia, przeżył zaledwie 49 lat, w tym pięć pustych lat wojennych w niemieckim Ofługu. Zmarł w 1958, pozostawiając w rękopisach i wycinakach obfity plon esejów, recenzji, sylwetek biograficznych itp. Złożyły się one na tom pięciolowicze przygotowany do druku przez prof. Wiktora Weintrauba, który w słowie wstępnym trafnie scharakteryzował zalety szkiców Mikulskiego: zwieźność, rzetelność badawczą i szerokie możliwości pisarskie. Poprzednio wydane tomy pism Mikulskiego dotyczyły Oświecenia i Wrocławia, miasta z którym związał swe powojenne losy, co znalazło wyraz w kilkakrotnie przedrukowywanych i świetnie napisanych "Spotkaniach wrocławskich".

Tom wydany obecnie nosi tytuł "Miniatury krytyczne" i obejmuje wspomnienia o wybitnych bibliotekarzach z okresu międzywojennego: Stefanie Dembym. Zygmuncie Mocarskim i Gabrieli Korbucie, profesorach Kleinerze i Borowym, wrocławskich przyjaciółch Annie i prof. Jerzym Kowalskim — recenzje starych i nowych książek i notatki z podróży. W aneksie znalazł się znakomity szkic o "Narodzinach biblioteki" Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Lwowie. Książkę Mikulskiego wydał b. starannie Państwowy Instytut Wydawniczy; byłby z niej zadowolony nawet autor, pedant.

amz

"Bądźcie Prości Jak Gołębie, a Roztropni Jak Węże"

Jakie są granice kompromisu, co to znaczy zachować wierność "samemu sobie" będąc uwikłanym w rzeczywistość, jak możliwa jest rozumna i niezaslepiona bezkompromisowość, jak uchronić się przed pięknoduchostwem i fatalizmem moralnym? Na ile można się ugiąć, poddać, zrezygnować z obrony wartości podstawowych zachowując wewnętrzne poczucie uczciwości?

W jakim momencie dochodzimy do samozakłamania i zobojętnienia?

(Jeden z dyskutantów mówił: "Są niestety sprawy, do których się przywyka, rzeczy bynajmniej nieoczywiste, które traktuje się jako oczywiste i normalne..."). Te pytania można by dalej mnożyć. Stawiane są przez dyskutantów i referentów, którzy zgromadzili się dyskutując kwestię granic kompromisu. Zaczniemy od wypowiedzi, świadectw, jakie zaprezentowali uczestnicy seminarium.

Wybór i obrona wartości czy też zachowanie minimum bezpieczeństwa życiowego? "Bardzo często wielkość ryzyka się wyolbrzymia... Rodzina nie jest po to, żeby się w niej materialnie dobrze powodziło. Rodzina powinna być komórką solidarną i na tyle nastawioną wspólnie na realizację wartości najwyższych, że nawet ryzykowne posunięcia w imię tych wartości powinny spotkać się z aprobatą, powinny być dziełem wspólnej decyzji..."

Zachowanie uczciwości wewnętrznej, działanie w poczuciu wewnętrznego obowiązku czy też zdobycie jakiejś pozycji spokoju? "Trzeba kierować się rozsądkiem, trzeba myśleć, jak w danej sytuacji można dać najwięcej, ale trzeba też zachować przy tym swoją twarz, żeby kiedyś w przyszłości móc rozliczyć się ze swojego życia...". Kompromis jest uzasadniony zawsze w tym miejscu, gdzie w grę wchodzi uwzględnienie drugiego człowieka, gdy rezygnuje się z niektórych wartości drugorzędnych dla tworzenia wspólnego dzieła."

Teoretyczną podstawę do myślenia i doświadczenia granic kompromisu zarysowali: ks. Józef Tischner ("Między moralnym kompromisem a utopią"), Bohdan Cywiński ("Dar kompromisu i dar bezkompromisowości") oraz bp Jana Pietraszko ("Granice kompromisu").

Dla wszystkich referentów kompromis i bezkompromisowość są jedynie wartościami formalnymi. Dopiero przez umieszczenie i związanie z wartościami nabierającymi waloru etycznego, stają się bądź etycznie dobre, bądź etycznie złe. Celem, do którego się zmierza i który postulują autorzy artykułów, jest bezkompromisowość w dobrem, w realizacji wartości najwyższych, która wypływa z wewnętrznego, najgłębszego poczucia obowiązku, a więc z wierności wobec wartości człowiekowi najbliższych.

Postawę wierności i dobrej woli przeciwstawia J. Tischner zarazem pięknoduchostwu (realizuje się te wartości i namiętności, które są wygodne i dobrze oceniane przez audytorium, przyozdabiając się w gesty i deklaracje moralne) i fatalizmowi etycznemu (zło jest nieuniknione i nie da się go przewalczyć, jest zwolnieniem się z obowiązku działania w świecie rzekomo całkowicie opartym na konieczności). Bezkompromisowość musi przy tym znać swoje granice, inaczej przekształca się w ślepa bezwzględność, okrucieństwo czy zachowania bezrozumne.

"Człowiek jednostronnie wycyżony na świat wartości, ale pozbawiony daru widzenia rzeczywistości, staje się najczystszej etycznym utopistą. Zapatrzyony wprost w słońce, nie może widzieć świata. Chcąc zrobić to, co w ogóle najlepsze, nie potrafi zrobić tego, co właściwe" (J. Tischner).

Potrzeba kompromisu rodzi się z poczucia realizmu, z rozsądku oraz z faktu współżycia z innymi ludźmi. Wspólnoty, jak pisał B. Cywiński, "Wyrośli ze splotu kompromisów różnej natury i różnej kwalifikacji moralnej...".

I dalej: "... życie społeczne wymaga kompromisu jak wyciągniętej ręki i dlatego ludzie do kompromisu niezdolni, fanatycy, są mimo swych najczystszych subiektywnych intencji tak nieczni w życiu społecznym." Kompromis zasadza się w samej sytuacji wyboru, który nader często musi dokonywać się między odmiennymi wartościami o tej samej randze i znaczeniu.

Bezkompromisowe działanie dla i

w imię dobra staje się więc dopiero wtedy wartością, gdy jednostka rozumie konieczność kompromisu, gdy zdaje sobie sprawę z granicy swoich możliwych roszczeń. Dojrzała bezkompromisowość jest mądrym kompromisem.

"Bezkompromisowość w dobrem jest wszak warunkiem tego, by człowiek mógł dojść z drugim człowiekiem do mądrego kompromisu na płaszczyźnie wartości niższych niż najwyższe" (J. Tischner).

Z kolei B. Cywiński pisał o dwóch ścierających się potrzebach: potrzebie kompromisu, by móc zachować wspólnotę, by zdobyć się na rozwagę i dojrzałość, i potrzebie nonkonformizmu, dzięki któremu wspólnota, w której żyjemy, może zostać wzbogacona i uleczona. "Trzeba bezkompromisowo — pisał na zakończenie swego szkicu J. Tischner — chcieć ładu społecznego, by każdemu w państwie przyznać właściwe mu prawo. Tam gdzie w dążeniu do podziału wartości niższych brakuje wartości wyższych, świat grozi wybuchem."

Osoba, która dala głębokie świadectwo postawie rozumnej bezkompromisowości była Iza Moszczeńska-Rzepecka, której listy z Pawiaka (1912-1913) są opublikowane w ostatnim numerze "Znaku". W więzieniu znalazła się po opublikowaniu w maju 1910 r. artykułu krytycznie oceniającego ograniczenia kulturalne narzucone Finlandii. Zamiast omówienia posłuży się kilkoma cytatami z ciekawych zapisków:

"Nie tylko ja siedzę — my wszyscy siedzimy, wy także, tylko są kraty gęste i rzadkie, podwójne, potrójne i pojedyncze — a tak oswoiliście się z nimi, że tych najrzadszych to już nie widzicie." "... jak ta niewola dławii. Co najzabawniejsze, to to, że ludzie, którzy nie siedzą w więzieniu, naprawdę mają złudzenie, że są wolni, a to przecież tylko różnica stopnia. Żyją 48 lat w tych warunkach, a wcale nie mogłam się przyzwyczaić i jestem coraz mniej przystosowana."

Pytając o granicę kompromisu stawiamy sobie również pytanie o naszą wierność: O. Jacek Salij OP w szkicu "Czy Bóg nas zaprogramował?" podważa tradycyjne przeciwstawianie przeznaczenia — wolności. Jeżeli mamy rozumieć przeznaczenie jako Bożą miłość do człowieka — pisze J. Salij — to oznacza, że Bóg szanuje naszą wolność i godność. Miłość z samej istoty domaga się szacunku dla osoby kochanej. Autor szkicu śledzi greckie i biblijne obrazy zniewolenia człowieka. analizuje czym była heimatarnia, ananke, mit Mojry, a następnie przygląda się znaczeniom, jakie w tradycji greckiej i biblijnej narosły wokół pojęć: wolność, sprawiedliwość, prawda.

"Grecy byli tak zafascynowani tym, co namacalne, że nie interesowało ich to, co jest głębiej. Człowiek biblijny zaś jakby się spieszył do odkrycia korzeni rzeczywistości. Sfera empiryczna jest dla niego przejawem czegoś głębszego i wezwaniem do czegoś głębszego." Wolność w perspektywie Biblii byłaby uzyskiwana właśnie dzięki przeznaczeniu, które umożliwia przekroczenie naszych własnych ograniczeń.

Na koniec warto jeszcze odnotować bardzo trafną i pogłębiającą analizę Józefa Zycińskiego "Problem religii w pismach K. Marksa i F. Engelsa" oraz omówienie Listów Lwa Tolstoja dokonane przez A. Zagajewskiego. P.S.

"Znak"

Znalazł Wolność ... w Więzieniu

Z początkiem stycznia br. telewizja francuska nadała wywiad z wybitnym malarzem Salvadorem Dali. Na pytanie, jaki jest jego stosunek do polityki, Dali odpowiedział: "Jestem całkowicie apolityczny. Interesuje mnie tylko historia, polityka to za ledwie anegdota".

Czy Dali doznał uczucia prawdziwej wolności? "Spędziłem trzy miesiące w więzieniu. Były to najszcześniejsze dni w moim życiu. Nic nie stworzyłem, lecz doznałem uczucia całkowitej wolności". I dalej: "Każdy wie, że byłem ekscentryczny. Teraz jestem koncentryczny. Chcę powiedzieć: zwrócony ku rzeczywistości. Rzeczywistości nie można się wyrwać. Cała sztuka nowoczesna bazuje na niej, nawet jeśli to jest surrealizm, hyperrealizm aż do realizmu socjalistycznego włącznie."

Maria Zdziarska-Zaleska

Sylwetka K. Moczarskiego

Wracam z pogrzebu śp. Zygmunta Dygata, znanego pianisty, ucznia i przyjaciela Paderewskiego, a jednocześnie wielkiego społecznika, miłującego swego bliźniego, a szczególnie młodzież.

W pięknym przemówieniu, wieloletni przyjaciel artysty, ksiądz Stopa, mówiąc o Jego życiu, sukcesach i pracy podkreślił, że po wojnie, mimo iż znalazł się w ciężkich warunkach materialnych, odrzucił wszelkie nęcające propozycje powrotu do Kraju jedynie dlatego, iż Kraj nie był wolny i nazwał Go Niezłomnym.

Niewątpliwie miał rację ksiądz Stopa, śp. Zygmunt Dygat był niezłomnym, bo nie chciał poświęcić swych przekonań dla korzyści materialnych... I staje mi w myśli przemówienie wygłoszone na pogrzebie śp. Kazimierza Moczarskiego w Warszawie dwa lata temu, 2 października 1975 r. . . . Zacytuje parę zdań: "Mówimy o szeregu działaczy na Zachodzie i gdzie indziej — że to człowiek niezłomny, głębokich przekonań. Boże, jakże łatwo użyć słowa niezłomny tam gdzie istnieje wolność słowa, wolność sumienia...".

Modląc się za dobre mi znanego, szlachetnego artystę i człowieka o pięknym charakterze, pomyślałem że moim obowiązkiem jest napisać o tym nieznanym mi, a jakże bliskim koledze z AK, o śp. Kazimierzu Moczarskim, którego książka "Rozmowy z Katem", wydana w 1977 r., jak i przemówienie wygłoszone przez przyjaciela na Jego pogrzebie, dotarły do moich rąk parę tygodni temu i zrobiły na mnie wielkie wrażenie.

Zacznę od przytaczania wyjątku z tego przemówienia: "Długo szukaliśmy przymiotnika by ocenić człowieka bez skazy. Rycerza bez skazy. I wtedy napisaliśmy krótko: że był długoletnim więźniem politycznym, że był człowiekiem wielkiej odwagi, niezłomnym, prawym, ofiarnym, niezawodnym przyjacielem, walczącym o prawdę i o ideały niepodległościowe. Nie pozwolono nam tego w nekrologu umieścić". W tym kontekście wydławiła się sylwetka "Rafała": prawnik, społecznik, dziennikarz, obrońca godności ludzkiej. Po klęsce 1939 r. wszedł natychmiast do walki podziemnej, uważając to za swój elementarny obowiązek. Początkowo pod pseudonimem "Gravera", później w Kierownictwie Walki Podziemnej posługuje się pseudonimem "Maurycy" aż wreszcie zostaje "Rafałem". Za walki w czasie powstania jest odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Kończy swą służbę w AK jako ostatni szef Biura Informacji i Prasy (BIP) w roku 1945.

Aresztowany 11 sierpnia 1945, zostaje po kilku miesiącach skazany na 10 lat więzienia za przynależność do AK. Odsiaduje karę w Więzieniu Mokotowskim. W listopadzie 1948 r. przenoszą go do tak zwanej celi śledczej w pawilonie XI, gdzie czeka na niego wiceminister Romkowski i Różański, żądając od "Rafała", żeby "przyznał się", iż jako członek Kierownictwa Walki Podziemnej współpracował z Niemcami i zwalczał polskie organizacje lewicowe. "Rafał" myśli początkowo, że to żart, potem widzi, iż mówią serio. Stwierdza więc, że nigdy żaden organ AK czy Delegatury — a więc i KWP nie współpracował z okupantem i dodaje, że prawdę tę będzie zawsze głosił i nigdy od niej nie odstąpi. Wobec zajęcia tego rodzaju postawy zapowiadają mu "piekielne śledztwo".

I rzeczywiście "piekielne śledztwo" zaczęło się w styczniu 1949 r. "Rafał" wie, że grozi mu skazanie na śmierć. Przypomnijmy tylko, ilu w tych latach kolegów zostało zamordowanych, z "procesem" jak np. "Nil" — generał Emil-August Fiedorff, lub bez procesu; ilu wysłanych na Sybir, ilu zagłodzonych w więzieniach, gdzie siedzą lata, nie wiedząc nawet o co ich oskarżają.

"Rafałowi" zarzucają zdradę narodu i współpracę z Niemcami. Jemu, który ukończył ponad wszystko Polskę i służbę dla Niej uważał za obowiązki. Walczy w więzieniu o honor organizacji, dla której żywił najgłębsze uczucia, o godność Armii Krajowej i o honor własny, ale nie o życie.

Bezpieka ma za zadanie sfabrykowanie zarzutów w oparciu o fałszywe świadectwa i wymuszenie torturami na oskarżonym, żeby potwierdził te fałszywe zarzuty. "Rafał" oskarżony jest na podstawie tego

samego "sierpniowego" dekretu, co i hitlerowcy, kaci naszego narodu, jak Fischer czy Stroop, dekretu wydanego 30 sierpnia 1944 roku w Lublinie, gdy Warszawa walczyła z Niemcami i gdy "Rafał" brał udział w tej walce.

Mało tego, bezpieka nie tylko chce aby się przyznał do popełnienia zbrodni na narodzie polskim, ale żeby "wyznał, że cała jego organizacja, cała "faszystowska" AK współpracowała z Niemcami. A więc przychodzi okrutne tortury: bicie, przypalanie najdelikatniejszych części ciała, głodówki, pozbawianie snu przez wiele dni, stojka długimi godzinami i wiele, wiele innych. Przez pięć prawie lat siedzi na tym strasnym oddziale śledczym w Więzieniu Mokotowskim. Nie ma prawa do spacerów, do otrzymywania książek, do komunikowania się z rodziną. Każde badanie polega na torturowaniu. Znosi to wszystko i stale mówi: nie! AK nigdy nie współpracowała z Niemcami. Tortury nie ograniczają się jedynie do tortur fizycznych, stosują też i tortury moralne. Różański mówi mu w czasie jednego ze śledztw,

że mogą udowodnić, iż "Rafał" był konfidentem gestapo, gdyż mają blankiety puste z gestapo, do których wpisał jego personali i któryś ze znajdujących się w więzieniu Niemców podpisał taki blankiet. Kiedyś przez osiem dni nie dają mu usnąć, badają i biją — aby się przyznał. Wielki to doprawdy hart człowieka, który w takich okrutnych warunkach odpowiada: Nie! Przez Sąd wojewódzki zostaje skazany na karę śmierci i jednym z argumentów jest to, iż nie przyznał się do winy. Potem Sąd Najwyższy zmienia ten wyrok na dożywotne więzienie, ale Moczarski dowie się o tym dopiero po dwóch latach i sześciu miesiącach — a przez ten czas każdego dnia spodziewa się wykonania wyroku.

W tych strasznych latach przebywa stale na oddziale śledczym, będąc jedynie przenoszony z celi do celi. Wtedy to przez jakiś czas siedzi w jednej celi z Kazimierzem Pużakiem, który mu opowiada, że prokurator Rudekno w procesie moskiewskim naszych 16 przywódców porwanych w Kraju w 1945 r. odkrył wyraźnie swe karty mówiąc, że cała konspiracja polska, cały ruch oporu musi być uznany za agenturę niemiecką, że wszystko co polskie i krajowe znajduje się za kratami. Później, przez 225 dni jest w jednej celi ze Stroopem, likwidatorem i katem getta warszawskiego.

Dopiero w czerwcu 1963 r. przenoszą "Rafała" z oddziału śledczego na oddział ogólny, dostaje książki, wychodzi na spacer, a żona, która była skazana na pięć lat za przynależność do AK i odsiedziała już "karę", uzyskuje pozwolenie na widzenie. W tym też roku pisze Moczarski memoriał do Rady Państwa o postępowaniu bezpieki w czasie śledztwa, wylizując 49 metod różnych tortur, jakie na nim stosowała.

W roku 1954 adwokat Władysław Winawer zaczął robić starania o rewizję procesu Moczarskiego. Od lutego 1955 pomaga mu w tym adwokat Aniela Stainbergowa. Wiele kosztowało to trudów i starań, wiele potrzeba było wiedzy, pomysłowości i pracy, żeby wreszcie po trzech prawie latach uzyskać rewizję procesu i całkowitą rehabilitację*. W grudniu 1956 r. wychodzi "Rafał" z więzienia po 11 latach. Można sobie wyobrazić w jakim stopniu jest wykonczony fizycznie i nerwowo, ale jak mocny duchem. Walka "Rafała" w więzieniu o godność AK dała rezultaty. Napisano w wyroku uniewinniającym m.in., że "śledztwo służyło ku zniekształceniu prawdy historycznej, było wyrazem zakłamania... skłamało cały dorobek organizacyjny Delegatury i Armii Krajowej". Przetoż wreszcie tezy końcowe wyroku sądowego: "... uniewinniając Kazimierza Moczarskiego z krzywdzących zarzutów oskarżenia Sąd Wojewódzki uznał za swój obowiązek stwierdzić, że dobre imię podziemia polskiego okupacyjnego, które w swej masie nie zhańbiło się żadną kolaboracją i którego na swoim odcinku i w swoim zakresie okupacyjnej działalności, przez wiele lat pobytu w wię-

Piotr Wierzbicki

Wizyta u Rubinsteina

Rubinstein zjawia się niespodzianie, zaskakuje mnie swoim wejściem. Wita się ze mną, po czym sadza mnie nie na wprost siebie, ale trochę bokiem, tak żeby mógł mnie widzieć. Choroba oczu, która spowodowała, że przestał koncertować, polega na tym, że nie widzi tego, co jest bezpośrednio przed nim. Mówi najpierw o swoim wzroku, ale to jest tylko wstęp do czegoś ważniejszego. Jego filozofia — upewnia się, czy dobrze chwytam sens jego słów, czy czegoś w sobie nie przekraczam — każe mu cieszyć się ze wszystkiego, co przynosi życie: nie tylko z jego dobrodziejstw, ale również z jego przypadłości. Nie może koncertować i nie może nawet

blicznie nigdy) i gotów był nagrać tych kilka, ale firma chciała wszystkich dwudziestu czterech.

A dlaczego, tak mało grywał Bacha? Rzeczywiście: tylko kilka utworów. . . . A dlatego, że Bach to — w jego pojęciu — raczej klawesyn i organy niż fortepian. Więc jeśli coś grywał Bacha, to były transkrypcje Busoniego. Nagrana jest — upewniam się — tylko Toccata C-dur. Opublikowana tylko Toccata. Ale nagrana również Chacona. Wkrótce ukaże się.

Jakiego współczesnego dyrygenta ceni najbardziej Szella, tego od orkiestry z Cleveland. Nie żyje od kilku lat. Czy pan z nim grywał? Czy grywał? Co roku. Ale — Rubinstein po-

Artur Rubinstein

czytać. Inny by ogłosił żałobę. Rubinstein nie. On dzięki temu właśnie po raz pierwszy w życiu ma wreszcie czas na słuchanie muzyki. Słuchają w domu wraz z żoną płyt cztery, pięć godzin dziennie. Czego? Na przykład muzyki kameralnej Mozarta. Nieskończona wprost ilość cudownej i bardzo mało znanej muzyki. Porównują wykonania. Wczoraj słuchał w dwóch różnych wykonaniach (Szell z orkiestrą z Cleveland i jacyś Europejczycy) czterech symfonii Schumanna.

A czy słucha również samego siebie? Przedtem nie robił tego prawie nigdy. Dlaczego? Bo wciąż miał zastrzeżenia. Chopin nagrywał — od początku — trzy razy. Kiedy się ma poczucie, że można zagrać lepiej, nie sposób słuchać tego, co już zostało nagrane. Rubinstein w wieku pięćdziesięciu lat zaczął robić postępy i stał się wielkim pianistą. Jego ostatnie dwadzieścia połączonych koncertów (dwa lata temu) to były najlepsze koncerty w jego karierze. A teraz — mówi Rubinstein — kiedy już wiem, że lepiej nie zagram, biorę nieśmiało płytę ze swoim nagraniem, z wielkim strachem zaczynam słuchać i — przynam się panu; nawet mi się podoba; słucham dalej, a tu panie dobrodzieju! zupełnie dobrze wszystko w porządku. . . i tak powolutku, zacząłem słuchać również siebie.

Dlaczego nie nagrał Etiud? Całego Chopina — z wyjątkiem Etiud. Po prostu — tych właśnie słów używa — nie potrafił wszystkich zagrać tak, jak zagrane być, jego zdaniem, powinny. Grywał kilka (pierwszą trzecią czwartą . . . drugiej, nigdy, co dzień jako wyprawka palcowa, pu-

zieniu, z budzącym szacunek uporem i hartem ducha bronił Kazimierza Moczarski, zostało całkowicie w ramach dzisiejszej rozprawy zrehabilitowane".

Kazimierz Moczarski, po wyjściu z więzienia pisze do przyjaciół: "Czy wiecie, że jeszcze nasi koledzy siedzą? Czy staracie się ich wydostać?" A w końcu zawoła: "A co z Polską?", jak swego czasu Lukasiński po latach więzienia. Zdrowie jego bardzo szwankuje, musi się leczyć. Wraca do swoich umiłowanych zajęć społecznych. Piszze wspaniałe artykuły do "Problemów Alkoholizmu". Potem zostaje redaktorem pisma. Jednocześnie spisuje z pamięci swoje "rozmowy z katem", które drukuje mu częściowo miesięcznik "Odra".

Umiera we wrześniu 1975 roku. Doprawdy był to człowiek NIEZŁOMNY.

Kazimierz Wierzyński

Mowa i Ziemia

Wyczesali ją z buków i brzoź.
Potem furman karpacki ją wioził
A potem przyłożyli mi ją do ucha,
I posłaliśmy razem, mowa i ja,
Szerokim gościńcem jasnego dnia
I zdawało się — świat nas wysłucha.
Igliwie i zieleń, smoła i chrust,
Powoje miłosne od stóp aż do ust
I wielojęzyczne listowie —
Wszystko zmówiło się w jeden szept:
Potoczył się wiernie za nami i szedł,
Aż ziemia zaczęła śpiewać w tej mowie.
Ogromne obszary wiosen i zim
I jesień z jałowcem w ogniu i dym
I ręce pracą pożarte do czarna,
Sposcone konie z pianą u grzyw,
Pogoda i deszcze nagle wśród zniw
I w chłopskiej wialni lecące ziarna.

I posłaliśmy razem, chleb i ja,
Na służbę wesolą dobijać się dnia
Kiedy otworzą nam drzwi do gospody
I podzieliłiśmy to, co kto miał,
I wtędm długo, szczęśliwie spał
U szynkarki zmęczonej i młodej.

Szynkarka nie była skąpa i zła,
Cyganka wróżyła, dojdiesz do dna
I tam swej prawdziwej dopatrzysz się doli
Na harmonii w karczmie ktoś płakał i grał.
Zielony kogut na dachu pieł,
I drzwi się zamknęły za mną powoli.
Więc posłaliśmy razem, przyszłość i ja,
Pytać proroków, którego dnia
Prawdę nam o nas powiedzą.
Słota pluśkała. Ze wszystkich stron
Poganiał nas kaszel jesiennych wron,
Żołnierze z nami szli wąską miedzą.

Ktoś w łupkach kości przekładał, ktoś padł,
Żołnierz czy przyszłość, czy cały świat,
I spostrzegłiśmy nagle, że nie ma wyjścia,
Że furman już dawno przejechał i zwiózł,
Co pozostało z buków i brzoź
Do ostatniego liścia.

Więc posłaliśmy razem, zguba i ja,
Na Ciemną służbę ciemnego dnia,
I stało się jeszcze puściej,
I tylko jeden ocalał nam szept.
Idzie za nami, jak dawniej szedł
I nigdy nas nie opuści.

Zbieramy w kniejach dziki nasz miód,
Derenie pachnące i chmielny słód
I napelniamy ule i dzbanki.
O tej słodczy, objętej snem,
Nie docieczonej, to jedno wiem,
Że jestem w niej zakochany.

Miłość niezmienna, zasiana w krew,
Opłoch senna, wezbrana w śpiew.
Za światem, z światem, kto nas wysłucha —
I tak idziemy, mowa i ja,
Do ostatniego przed nami dnia
Z ziemią przyłożoną do ucha.

O Prasie Polonijnej

Książka Andrzeja Paczkowskiego o "prasie polonijnej w latach 1870-1939," wydana w Warszawie przez Bibliotekę Narodową w 1977, przynosi ciekawe dane dotyczące prasy polskich poza Krajem. W okresie Wielkiej Emigracji doliczono się 120 tytułów, pism, których większość ukazywała się we Francji, staniem uchodźców polistopadowych.

W okresie drugim, objętym opracowaniem Paczkowskiego, wychodziło poza Krajem około 1,700 pism w większości przeznaczonych dla emigracji zarobkowej za Oceanem. Według opracowanej w Kalifornii a przedrukowanej ostatnio w Lublinie "Bibliografii czasopism polskich" Jana Kowalika, po wrześniu 1939 uchwycić się udało dane dotyczące około 4,000 pism, z których wiele ukazuje się nadal.

Paczkowski stwierdził, że w okresie międzywojennym co dziesiąte pismo ukazywało się poza granicami Polski.

Hołd Dla Naczelnika

Z okazji 232 rocznicy urodzin Tadeusza Kościuszki, charge d'affaires ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki w Polsce, Carroll Brown, w towarzystwie członków ambasady złożył dorocznym zwycięzcom wieniec przed popiersiem bohatera narodów polskiego i amerykańskiego w Pałacu Kazimierzowskim Uniwersytetu Warszawskiego. W gmachu tym mieściła się dawna Szkoła Rycerska, w której w latach 1765-1770 studiował Tadeusz Kościuszko.

Po złożeniu wieńca Carroll Brown wygłosił okolicznościowe przemówienie. W uroczystości uczestniczyło gro- no profesorów oraz młodzież akademicka.

wielki błąd zapytał o coś mnie. I już w tej audycji nie powiedział słowa. Do końca mówiłem ja. Z sąsiedniego pokoju wołają Rubinsteina do telefonu. To ktoś z odległego kontynentu z życzeniami, bo jutro Rubinstein kończy dziewięćdziesiąt jeden lat.

Tygodnik Powszechny

Podyktowało mu to wniosek "że dla życia i żywotności narodu jako całości prasa wychodząca stanowiła czynnik o wielkiej doniosłości, który nie może być pomijany ani zapoznawany."

Bardzo interesujące są wywody autora o podwójnej roli czasopism emigracyjnych przeznaczonych dla mieszkańców poszczególnych krajów.

Mają one jako główne zadanie podtrzymywanie polskości. Równocześnie jednak przychodzić chcą z pomocą w zakresie ułatwienia adaptacji w obcym środowisku, co jest celem pozornie sprzecznym. Problem ten wyglądał różnie w objętym opracowaniem okresie na terenie państw pozostawiających nowym przybyszom swobodę zrzeszania się i kultywowania narodowych tradycji a inaczej w nastawionych do nich wrogo.

Historia prasy polonijnej ukazana jest na zwięźle i trafnie w tej historycznej. Autor popiera swe wywody danymi statystycznymi i ciekawymi informacjami o kierunkach i wzroście ilości Polaków w danych krajach. A także — ubytkach. Tak np. po r. 1918 znaczny procent Polaków z Westfalii i Nadrenii przeniósł się do północnej Francji, zabierając ze sobą nie tylko schematy organizacji społecznych i szkolniczą ale nawet pisma. Tak właśnie przewędrował do Francji "Wiarus Polski" i "Narodowiec," wychodzące poprzednio w Westfalii.

Wartość opracowania podnosi fakt, że obejmuje ono nie tylko tereny emigracji zarobkowej, ale i kraje, w których znalazły się z różnych powodów większe skupiska polskie np. Mandżurii. W rozdziale pt. "Skupiska autochtoniczne" w dwudziestolecie podane są niezmiernie ciekawe dane o prasie polskiej w Niemczech, Czechosłowacji, na Litwie i Łotwie a także w Sowietach (ukazywało się tam m.in. pismo "Szturmowiec Dzierżyński"). W zakończeniu książki podana jest starannie opracowana bibliografia uwzględniająca książki i artykuły autorów emigracyjnych np. Jerzego Zubrzyckiego, Jana Wępięcia, Benedykta Heydenkorna i śp. Wiktora Turka.

amz

*) Instytut Literacki w Paryżu wydał w 1977 roku relację adwokata Aniela Stainbergowej pt. "Widziane z ławy obrończej". Jest to bieżący dokument opisujący sprawy Stanisława Cybulskiego, Kazimierza Moczarskiego i WRN.

Nieprawidłowe Odżywianie Młodzieży Szkolnej

Różne organizacje społeczne oraz środowiska specjalistów od odżywiania podjęły walkę przeciw nieprawidłowemu odżywianiu młodzieży szkolnej w czasie śniadań, jakie młodzież ta otrzymuje w ramach programów federalnych. Ciastka, tabliczki "breakfast bars" czy też torty nie są odpowiednią dietą dla młodzieży szkolnej, na co silnie zwracają uwagę specjaliści od odżywiania. Uważają oni, że jeśli dziecko otrzymuje szklankę mleka i dwa pokryte czekoladą "donuts," choćby nawet miały one witaminy, wytwarza to wśród dzieci złe nawyki w zakresie odżywiania się. Producenci artykułów, wprowadzonych do śniadań, a uważanych przez specjalistów od odżywiania za niewłaściwe, podjęli oczywiście wielką kampanię nacisków, aby nie przeprowadzano zmian w charakterze żywności, wykorzystywanej dla śniadań szkolnych, a to tym bardziej, że Departament Rolnictwa wystąpił z projektem zakończenia używania krytykowanych tak silnie artykułów śniadaniowych.

Producenci dotarli przez swoich

lobbystów i do ustawodawców kongresowych, wśród których fałszywie wywodzą, że zanoszą się na zarzucenie całego programu szkolnych śniadań, co nie jest prawdą. Pod propagandowym atakiem lobbystów znajdują się szczególnie kongresmeni murzyńskiego pochodzenia. I właśnie Murzynka, kongr. Shirley Chisholm (D) z New Yorku, ujawniła, że przemysł żywnościowy zabiega, aby Departament Rolnictwa zmienił swoje stanowisko.

Przedstawicielka Community Nutrition Institute, Ellen Haas, podkreśliła w oświadczeniu publicznym, że gdy z jednej strony podejmowane są zabiegi o nakłonienie młodzieży do prawidłowego odżywiania się, z drugiej przemysł żywnościowy, zarabiający dobrze na programach śniadań szkolnych, chce utrzymać złe odżywianie młodzieży. Istnieją obawy, że gdy dzieci szkolne przyzwyczają się w szkołach do nieprawidłowego odżywiania się, przeniosą te nawyki i do domów rodzicielskich, a następnie i do rodzin, jakie z czasem same pozakładają.

Organizacje społeczne, zainteresowane tym problemem, wystąpiły z żądaniem, aby Departament Rolnictwa nie ulegał naciskom, ale wydał ostateczną decyzję o zmianie w składzie pożywienia w ramach śniadań szkolnych.

RICHARD W. GILLIS

Attorney at Law
Immigration Counseling and representation in all matters before the Immigration & Naturalization Service. Reasonable fees. Credit Available. No charge for initial consultation.
3166 N. Lincoln Ave. Phone: 477-6811

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO

Dla nowoprzybyłych obcokrajowców Studentów i Profesjonalistów
4 TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY
Doświadczeni wykładowcy.
Po informacji telefonować lub pisać:
DIRECTOR OF ADMISSION—E.L.S. LANGUAGE CENTER
c/o CONCORDIA TEACHERS COLLEGE
7400 Augusta Street, River Forest, Illinois 60305
Tel. 771-7746 Pytajcie o Mr. Fair

PARADISE CLUB

PIOTR SZCZEPANIK
ZAPRASZAJĄ NA PROGRAM

"Serce w Plecaku"

Akompaniuje i do tańca gra zespół "S.W.W."
począwszy od 11 marca, w soboty i niedziele
godzina 8:30 wieczorem.
1758 W. 48 Street (przy Wood)
Informacje i rezerwacje tel. 247-6775
Parking przy kościele Sw. Józefa, 4821 S. Hermitage Ave.

SŁUŻYMY POLONII

THOMAS J. PAWELSKI
Asystent
Kasjera

Manufacturers Bank

1200 N. ASHLAND AVE.

Phone: BR 8-4040

Member Federal Deposit
Insurance Corporation

Każde Konto Jest Ubezpieczone do \$40,000
ZASOBY PONAD \$130 MILIONÓW

Kahn's
DELICATESSENS

NAJLEPSZE EUROPEJSKIE DELIKATESY I WÓDKI

- 200 Wędlin i mięs.
  - 150 Importowanych serów.
  - Tace na przyjęcia.
  - Wina, Koniaki, Likieri i Piwa.
- Importowana żywność z całego świata.
Importowana czekolada i ciasteczka.
Piwo z Polski:
Żywiec, Okocim, Krakus i Porter.

CHICAGO:
3053 N. Lincoln
325-9019; 525-4595

DES PLAINES:
8716 Golf Rd.
298-6032; 298-6033

DEERFIELD

116 S. Waukegan Rd.

272-4197; 272-4198

Specjalna Kolacja o Zmierzchu

od \$4.50

Muzyka Fortepianowa przy Barze.
Sale Bankietowe na wszelkie okazje od 10 do 1000 osób.
FIRESIDE INN of Morton Grove
9101 Waukegan Rd. Morton Grove, Ill.
Po rezerwacji proszę dzwonić 966-9600

ADWOKACI

AURELIA PUCINSKI BENEDICT MAYERS
JOHN WERESZCZYNSKI
Rozmawiam Po Polsku
4228 N. Harlem, Norridge
Telefony: 452-6296 — 452-5910

Nowootwarty Skład Delikatesów

ALFRED'S DELICATESSEN

6039 W. Irving Park Rd. Tel. 736-6559
Poleca doskonałego wyrobu wędliny, kielbasy wszelkiego rodzaju, szynki gotowane i wędzone, sałatki, pierogi, goląbki oraz wiele innych artykułów importowanych z różnych krajów świata.
Sklep otwarty 7 dni w tygodniu. Codziennie od 9 do 6, a w niedzielę od 9 do 2.
Serdecznie zapraszają Wiesława i Alfred Błoński oraz Janina Pawłasek, właściciele.

A WARM WINTER DOUBLE HEADER

Thrilling thoroughbred racing thru April 1 at Oaklawn. Plus our beautiful Ouachita Mountain resort—The Arlington. Year 'round golf, swimming in twin heated pools, fishing, hunting, tennis... and our world-famous relaxing thermal water baths, given in our own private bath house.

Excitement and nightly entertainment are waiting for you this season in Hot Springs.

HEADLINERS AT AREA CLUBS—Jimmie Rogers & Pat Buttram, Connie Stevens, Marty Robbins, Golden Oldies, Frank Gorshin, The Platters, Oak Ridge Boys, Roberta Sherwood, Ray Binney Show.

For information write or call Edgar A. May, Manager, Arlington Hotel, Hot Springs, Arkansas.

CALL FOR RESERVATIONS TOLL FREE 800/643-5404

THE **Arlington**
HOTEL

HOT SPRINGS
NATIONAL PARK
ARKANSAS

ZAPRASZAMY SERDECZNIE NA OTWARCIE

(OD DZIŚ DO KONCA MARCA)
POLSKIEJ RESTAURACJI W JEFFERSON PARK

KAWA REST.

4751 Milwaukee Ave. Tel. 283-0184

(tuż przy Lawrence)

WŁAŚCICIELE ALICJA I JAN KAWA

Naprawdę Dobra Kuchnia Polsko-Amerykańska
Po Bardzo Przystępnych Cenach.

Zjecie smaczniej, zdrowiej i taniej niż gdzieindziej. Oto przykłady:
Obiad złożony z zupy (m. in. może być barszcz z uszkami), pieczonej na zamówienie (nie wysuszonej) kaczki z jabłkami, kawy i deseru kosztuje \$3.65. Porcja flaczków \$1.65. Porcja doskonałych pierogów z mięsem, serem, grzybami lub kapustą — \$2.20. Porcja placków kartoflanych 55¢, a z całym obiedem \$2.35. Porcja bigosu \$2.10 a z całym obiedem \$2.90. Kotlety wieprzowe porcja \$2.90 a z całym obiedem \$3.50.
NAPOJE: polskie piwo — butelka 90¢; polskie i amerykańskie "drinki" 80¢; kawa 30¢; herbata 25¢; Krynica 75¢.

Wszystko, co jest w naszym "menu" może być kupowane "na wynos" po zamówieniu telefonicznym (bez dostarczania do domu).

KTO RAZ PRZYJDZIE, SKOSZTUJE I PORÓWNA CENY — BEDZIE NA PEWNO STAŁE PRZYCHODZIŁ. MAMY DOSKONAŁĄ KUCHARKĘ. WSZYSTYCH GOSCI, KTÓRZY ODWIEDZĄ RESTAURACJĘ "KAWA" W OKRESIE OTWARCIA BĘDĄ POCZESTOWANI KAWĄ I CIASTEM.

DUŻY WYBÓR PREZENTÓW

NA WSZELKIE OKAZJE

ZNIZKA DO 1/3 CENY

NA DIAMENTACH I OBRACZKACH
INNEJ BIZUTERII

Polski Orzeł, złoto 14 karatów ..... \$ 15.00
Medalik M. B. Częstochowski z łańcuszkiem ..... \$ 25.00
Męski pierścionek, złoto 14 kar. z Orłem na rubinie \$119.00
Taki Sam Pierścionek Damski \$119.00
Transformer elektryczny ..... \$ 11.95
Maszyna do pisania z polskimi trzcionkami \$129.00
AM Magnetofon Kasetowy 220 do Europy ..... \$ 39.90
• Porcelana Stołowa, 45 sztuk ..... \$ 39.88
3 częściowy męski garnitur tylko \$100.00

Mówiący po polsku zegarmistrz urzęduje w sklepie

DOŚWIADZONY
POLSKI
JUBILER

LUSTIG

Clothing and Jewelers, Inc.
1256 MILWAUKEE AVE. BE 5-1041

OMEGA

DWA LATA GWARANCJI NA
NOWE ZEGARKI OMEGA
NASZ SPRZEDAWCA MOWI PO POLSKU

ARCO

CENTRAL PARK
SERVICE STATION

3559 W. Belmont Ave.

Poleca swoje usługi

- Tune-up
- Transmission
- Brakes Job
- Towing Service

Wykonujemy wszelkie roboty blacharskie, lakiernicze, wstawiamy szyby, zamki, alarmy. Zabezpieczamy przed rdzewieniem.

Transmisja automatyczna \$250 oraz gwarancja.

Telefonować 478-5772 lub 463-9589

PIERWSZORZĘDNY WYBÓR RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNÓŚCI

POSIADAMY RÓWNIEŻ DUŻY WYBÓR
IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW
ŻYWNOSCIOWYCH Z POLSKI

Duży wybór polskiego pieczywa wypiekanego w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.
SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPIEKU
ŻYTNIEGO ORAZ RAZOWEGO CHLEBA.

Kleczewski Bakery i Kawiarnia

PODAJEMY DOBRE CIASTKA, KAWĘ, HERBATĘ

5240 W. FULLERTON (przy Laramie) 237-6181

Eugeniusz i Irena Kleczewski, właściciele

OTWARTE 7 DNI W TYGODNIU

Godziny: Poniedziałek do Piątku, 6-9; Sobota i Niedziela, 6-6.

O'Malley & McKay INC.

For Custom
Insurance Programs & Service

GENERAL INSURANCE AGENTS
2340 Des Plaines Avenue
Des Plaines, Illinois 60018
(312) 298-1620

POLSKIE SKLEPY WEDLIN I DELIKATESÓW

Zapraszają Was i polecają doskonały i wielki wybór

Wędzonych i pieczonych szynki, kielbasy i boczki oraz wszelkiego rodzaju wyrobów masarskich wysmienitych i przyrządzonych na sposób europejski i polski domowego wyrobu. — Wyrabiamy własnym sposobem doskonałe szynki od kości wędzone i gotowane.

TAKŻE SZYNKI importowane z Polski KRAKUS i ATALANTA i z innych krajów europejskich. CENY PRZYSTĘPNE.

STANISŁAW I JOANNA NYLEC, Właściciele

DIVERSEY SAUSAGE

3427 W. DIVERSEY AVE. Tel. 227-3049

oraz
FELIKS I MARY NYLEC, Właściciele

NYLEC'S SAUSAGE & DELICATESSEN

5322 W. LAWRENCE AVE. Tel. 736-3484

5 1/4%

NO MINIMUMS
Add to or withdraw from
any account any time
Interest compounded
quarterly
paid quarterly

6 1/2%

ON \$1,000
ONE-YEAR
MATURITY
Interest compounded
quarterly

6 3/4%

ON \$1,000
30 MONTH
SAVINGS
CERTIFICATES

7 1/2%

ON \$5,000
4 YEAR
SAVINGS
CERTIFICATES

7 3/4% on \$10,000 6-year Savings Certificates

LOOMIS SAVINGS and Loan Association

DWA BIURA:

6350 West 63rd St.

Chicago, Ill. 60638

Tel. 586-6900

1359 West 51st St.

Chicago, Ill. 60609

Tel. 927-6701-02

do POLSKI

LEKARSTWA ZYWNOŚĆ

PIENIAŹE

nafta
nafta

PRZEZ APTEKĘ
W INGL

GRABOWSKI

175 DRAYCOIT AVENUE
LONDON SW18 1LN

Nowe Wydawnictwa

Nakładem Państwowego Instytutu Wydawniczego ukazała się książka Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego pt. "Herb Warszawy". Jest to książka o dużych walorach poznawczych i patriotycznych, pozwalająca zapoznać się z niezwykłymi dziejami herbu Warszawy, syreny — symbolu miasta bohaterskiego i nigdy niepokonanego, odznaczonego Orderem Krzyża Virtuti Militari V kl., Orderem Krzyża Grunwaldu I kl., Medalem Światowej Rady Pokoju i Orderem Budowniczy Polski Ludowej.

Nakładem Wydawnictwa "Czytelnik" ukazał się obszerny tom zatyłowany: "Stefan Zeromski w pięćdziesiątą rocznicę śmierci". Zawiera on referaty wygłoszone na sesji naukowej zorganizowanej w 50 rocznicę śmierci pisarza przez instytuty badań literackich Polskiej Akademii Nauk i literatury polskiej Uniwersytetu Warszawskiego. Ponadto zamieszczono w nim wypowiedzi badaczy literatury, napisane specjalnie dla tej publikacji.

Nick Perrone

SUITS MADE TO ORDER
FLORENTINE CUSTOM TAILORS
RESTYLING & ALTERATIONS
FOR MEN AND WOMEN
6 E. MONROE
ROOM 608-9 TEL. 372-3799

Polska Ekspedycja Na Czarnym Ładzie

"III AWA Zambezi 77-82" — to nazwa wielkiego przedsięwzięcia badawczo-naukowego na kontynencie afrykańskim członków Akademickiego Zrzeszenia Afrykanistów Polskich. AWA, czyli Akademicka Wyprawa Afrykańska, już po raz trzeci w obecnym 10-leciu wyrusza — tym razem na 5-letni okres badań — na Czarny Ład. Dwie poprzednie wyprawy afrykanistów z Uniwersytetu Warszawskiego działały w regionach Afryki Północnej i Wschodniej w latach 1972-73 i 1974-75.

Obecna wyprawa jest w swojej skali i założeniach programem naukowym przedsięwzięciem bez precedensu w historii badania tego kontynentu przez Polaków. Terenem wyprawy będą regiony nowych państw; Ludowej Republiki Mozambiku i Ludowej Republiki Angoli, głównie jednak w dorzeczu Zambezi.

TOM DONAHUE Podatek Dochodowy

5050 S. Ashland Ave.
Chicago
Godziny: w tygodniu 9 rano do 6 wieczór
w soboty 9 rano do 4-ej po południu.
Telefon: 737-7003

Nagrody Za Osiągnięcia w Atomistyce

W bieżącym roku nagrody Państwowej Rady ds. Wykorzystania Energii Atomowej przyznano już po raz dwudziesty pierwszy. Wręczono je w Warszawie. Dwie zespołowe nagrody I stopnia uzyskali: — specjaliści z Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego oraz Ośrodka Produkcji Dystrybucji Izotopów — za opracowanie zestawu do radioimmunologicznego oznaczania hormonu — trójodotyroniny w surowicy krwi oraz pracownicy Instytutu Badań Jądrowych — za opracowanie baterii ekstraktów ośrodkowych dla celów przemysłu radiochemicznego.

Pierwsza z tych prac, dzięki stworzeniu metody pozwalającej wykrywać bilionowe części grama trudno uchwytne hormony, umożliwia wczesne rozpoznanie, a tym samym i całkowite wyleczenie schorzeń tarczycy. Przedmiotem drugiej jest urządzenie do przerobu wypalnego paliwa z reaktorów jądrowych, które może znaleźć zastosowanie również w przemyśle tworzyw sztucznych oraz przy przeróbce metali szlachetnych.

Polska prasa w Ameryce życiodajnym sokiem organizacji polonijnych.

Za tylko 7c dziennie możecie sobie przywrócić Czerwone Ciałka Krwi i uwolnić się od

Zmęczenia Nerwowości

Eksperti żywności powiadają, że żywność traci witaminy po gotowaniu, a oprócz tego nieodpowiednia dieta może przyczynić się do osłabienia Waszej energii, siły i odporności, powodując złe samopoczucie — utratę apetytu — wpływając ujemnie na sen — dlatego że Wasz organizm syczuwa brak witamin i żelaza

Zażądajcie Dziś! Kapsulek
WITAMIN "Star" 100 tabl. — \$6.95
GLASZER APTECE
937 N. Ashland Ave. Rog Augusta Blvd.

Chcesz znaleźć ODPOWIEDZ na nurtujące Ciebie przy czytaniu Biblii pytania? Weź niezwłoczny udział w BEZPŁATNYM KURSIE BIBLIJNYM

POLISH BIBLE COURSE

1228 S. Euclid, Berwyn, IL 60402 Tel. (312) 749-3144

Wielki Wybór Kartek Świątecznych Na Wielkanoc

W Różnych Językach, Na Wszelkie Inne Okazje i Inne Święta.

PODARKI • ZABAWKI • PRZYBORY SZKOLNE

THE EXPRESSION SHOP

3754 W. Fullerton Tel. 489-3381

Sylvia Kania, właścicielka

"ROMANTIC CLUB"

4818 So. Pulaski Tel. 247-1229 Chicago, Ill. 60632

urządza

TRADYCYJNE JÓZEFINKI W SOBOTĘ, DNIA 18 MARCA.

Początek o godz. 9:30 wiecz.,

Kazimiera Wróbel,
Właścicielka

na które zaprasza wszystkich Solenizantów dla których zespół "Romantyczne Szwagry" zagra "Sto Lat", w składzie: świetny Perkusista i Piosenkarz Janusz Chmurak, oraz niezawodny Organista Andrzej Pachulski, oraz Wirtuoz Smyczkowy Gustaw Kaminski. Od właścicieli dla wszystkich Solenizantów symboliczne upominki. — NIESPODZIANKA dla wszystkich licznych gości i bywalców mojego lokalu — Romantic Club. WYSTĄPI GOSCIENNIE, PRZEBYWAJĄCY w Chicago śpiewak-aktor estrady i operetki MICHAŁ ŁUCZAK, KTÓRY BAWI I SPIEWA. — Oczekuje Was właścicielka

KAZIA WRÓBEL

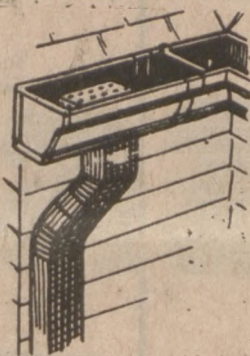
WYPRZEDAŻ WIOSENNA

Z Fabryki — do Twego Domu
ALUMINIOWE — 3 TOROWE
okna zimowe i siatki

\$19.50 każde

- lub więcej
- mocne wyparcie
- instalacja dodatkowo
- do 20" x 40"

RYNNY

Rynny wam przeciekają? Pytajcie o bezpłatne kosztorysy na rynny z niepalnego aluminium. Rynny... 032 niepalniwe. Duży wybór kolorów.

Również
Wykonujemy:

- Obicia Aluminiowe
- Werandy
- Betonowanie
- Markizy
- Poręcze
- Drzwi
- Dachy
- Okna

POLSKA FIRMA

MÓWIMY PO POLSKU

BEZ WPLATY — KOSZTORYSY DARMO

CERTIFIED HOME IMP.

2932 MILWAUKEE AVENUE

Tel. SP 2-7470

NA WASZ STÓŁ WIELKANOCNY DLA RODZINY I DLA GOŚCI

— polecamy —

- **KIEŁBASY:** Świeże i wędzone, ręcznie krajane, z najlepszych gatunków mięsa
- **SZYNKI:** Marynowane i wędzone, oraz importowane
- **POLĘDWICE,** kabanosy, salcesony i inne wędliny przygotowane przez polskich fachowców
- **WĘDZONE BOCZKI**
- **WYROBY GARMATERYJNE,** oraz krajowe i importowane delikatesy

STANLEY'S SAUSAGE SHOP

3648 W. BELMONT AVE.
Tel. 539-6607

5406 W. FULLERTON AVE.
Tel. 237-3695

OAZA PALM TERRACE
SERDECZNIE ZAPRASZA
NA DOROCZNY

Jak w latach ubiegłych na Balu Józefinek nastąpi rozegranie nagrody w formie BEZPŁATNEJ PODROŻY NA HAWAJE dla jednej z młodych par, które przed 18 marca 1978 r. zamówiły przyjęcie weselne w Oazie. WSTĘP (BEZ KOLACJI) \$7.50 od osoby. Wszystkie młode pary uczestniczące w losowaniu muszą być obecne na sali. Kierownikiem Balu będzie p. Bogdan DZIK.

BAL JÓZEFINEK

Piękny PROGRAM ARTYSTYCZNY:

1. TAŃCE EGZOTYCZNE
2. TANCIE SOLOWY W WYKONANIU SŁYNEJ TANCERKI "NATASHA" DO TAŃCA GRA WSPANIAŁY ZESPÓŁ "BIAŁO-CZERWONI"

Strzeżone parkowisko. Po informacji i rezerwacji prosimy telefonować: 342-0180

W Pięknych Dwóch Salach Oazy
W SOBOTĘ, 18 MARCA
Początek o 8 Wiecz.

DOSKONAŁY BUFET Z KOLACJĄ "SMORGAS-BORD" (NIE OBOWIĄZKOWO) NA DOLNEJ SALI \$5.50 OD OSOBY. WIELKI WYBÓR ZIMNYCH I GORĄCYCH DAN DLA SMAKOSZY, PRZYGOTOWANY BĘDZIE POD DYREKCJĄ ZNANEGO SZEFA WALTERA GRABOWSKIEGO, MISTRZA SZTUKI KUCHARSKIEJ (można przyjść na samą kolację).

OAZA Palm Terrace

1250 Milwaukee,
342-0180

Legal Services

BIURO PRAWNE
JOHN'a ROKACZ

Adwokat, mówiący po polsku, zajmuje się ogólnymi sprawami prawnymi. Reprezentacja we wszelkiego rodzaju sprawach. Bez honorarium za wstępną konsultację. Przyjmujemy także wieczorami. Telefonować 9 Rano do 5-ej Po Południu Celem Umówienia Sie

726-0900

Czy Udanie Sie Do Nas Zaoszczędzi Wam Pieniędzy Na Ubezpieczeniu Na Dom?

Ubiegłego roku prawie pół miliona nowych posiadaczy polisy ubezpieczeniowej na dom przybyło nam w Allstate. Trudno powiedzieć ilu z nich zrobiło to, by zaoszczędzić pieniądze, ale może ja zaoszczędzę Wam trochę.

Proszę zadzwonić lub przyjść i porozmawiać.

Allstate

You're in good hands
Allstate Insurance Company

Przyjdźcie lub dzwońcie tylko do mnie do

JERRY CIELINSKI
ACCOUNT AGENT
mówię po polsku

5633 N. Milwaukee Ave.
Chicago, Illinois 60646
Tel. biurowy: 774-9664
Tel. domowy: 965-2021

USUNIĘTE RAZ NA ZAWSZE Niepotrzebne Włosy PRZEZ LEMOS PERMAGON TYLKO \$12.95

Bez wrywania. Bez szczypania. Bez chemikaliów. W kilka minut niepotrzebne włosy są usuwane — raz na zawsze. Nie ma potrzeby, by cierpieć z powodu niekobiecych i brzydkich włosów. Obecnie, w swoim własnym pokoju, prywatnie, możecie usuwać niepotrzebne włosy z każdej części Waszego ciała raz na zawsze. Ten domowy przyrząd jest używany przez tysiące ludzi. Jest prosty, bezpieczny i efektywny. Użycie go zabiera tylko kilka sekund. Odrzuć włos jest usunięty raz na zawsze z gwarancją, że nie wyrośnie potem! Rezultaty i satysfakcja są gwarantowane, lub też pieniądze będą Wam zwrócone bez kwestionowania. Prześlijcie \$12.95 (cena włączając koszt przesyłki i opakowania) a wysłamy Wam komplet LEMOS PERMAGON.

BLUE STAR, Dept. XG

BOX 3042 — Rosedale, Kansas 66103

Popierajcie tych,
którzy ogłaszają się
w Dzien. Związkowym

Po Walnym Zebraniu Stow. Samopomocy

W ubiegłą niedzielę, 12 bm., odbyło się Walne Zebranie członków Stowarzyszenia Samopomocy. Wybrany został nowy Zarząd na czele z dotychczasowym prezesem p. Tadeuszem Szebertem.

Do najważniejszych dyskusowanych spraw należało zagadnienie znalezienia nowej i odpowiedniej siedziby dla organizacji. Toteż w tym celu wybrano specjalny komitet na czele z prezesem.

Do czasu pomyślnego rozwiązania tej ważnej sprawy siedzibą Stowarzyszenia będzie górna sala w dotychczasowym domu. Adres: — 1514 Milwaukee Ave. Lokal i biblioteka czyn-

ne będą tak jak i dotychczas w soboty w godz. od 5 — 8 wiecz.

Równocześnie Sekcja Opieki, nie mając adresu p. Henryka Wójcika, tą drogą prosi go, aby w najbliższą sobotę zjawił się w wiadomej mu sprawie.

"Król Indian"

Amerykański Rodak o polskim nazwisku Smolak jest mieszkańcem niewielkiego miasta Macinac w północnej części stanu Michigan. Okoliczni Amerykanie polskiego pochodzenia nazywają go "królem Indian", gdyż jest on wodzem miejscowego plemienia. W Macinac odbywają się co cztery lata mityngi Indian, w których uczestniczy Smolak.

Rozprawa o A. Czartoryskim

W t. X "Oxford Slavonic Papers" (1977) ukazała się rozprawa dra W. H. Zawadzkiego pt. "Adam Czartoryski: an Advocate of Slavonic Solidarity at the Congress of Vienna". W zakończeniu przedrukowany jest francuski memoriał Księcia z okresu Kongresu Wiedeńskiego, gdy w toku przygotowań powołano komisję do spraw polskich. W memoriale Czartoryski domaga się gwarancji zapewniających Polakom we wszystkich trzech zaborach swobodę utrzymania jedności kulturalnej i ochronę przed germanizacją, która wydawała się Księciu niebezpieczeństwem najgroźniejszym.

Memoriał brzmiący dziś bardzo słownofilsko wskazuje, że Książę nie stracił jeszcze wówczas złudzeń co do intencji cara Aleksandra I i nie przewidywał szybkiej odmiany stanowiska Rosji w stosunku do kultury

polskiej, która w niespełna 10 lat później stała się przedmiotem wyrażonych prześladowań.

Autor rozprawy doktoryzował się w Oksfordzie na podstawie rozprawy o ks. Czartoryskim.

SERDECZNE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH
Klientom i Café Polonii — składa

W. TYMCZYNA Z RODZINĄ, Właściciele

BURGUNDY BAKERY

NA ŚWIĘTA polecamy doskonale BAKKI,
PASCHY, KOLACZE, CHLEB I PIECZYWO.

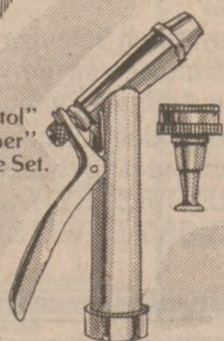
2638 W. Division St.

BR 8-2722

Group 1

The First Ladies Cook Book.

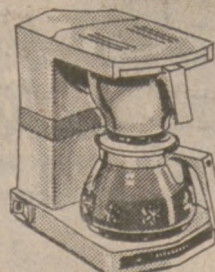
Nelson "Pistol" and "Sweeper" Hose Nozzle Set.

Rubbermaid 5-Bowl Food Keeper Set.

Group 3

Easy Rider™ AM/FM Self-Mounting Portable Radio.

West Bend™ Quick-Drip™ 10-Cup Coffeemaker.

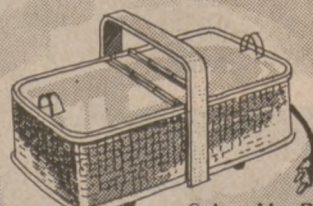
G.E. Rechargeable Home Sentry™ Security Light.

Sunbeam Coney Island™ Hot Dog Steamer.

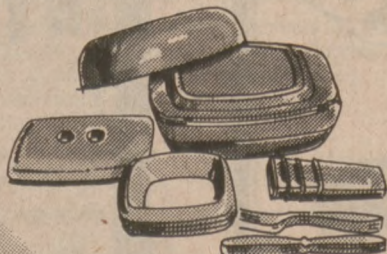

Heddon Spincast Rod & Reel Set.

Pic-Nic-Pac 35-Pc. Plastic Service For Four.

Salton Hot Basket Electric Warmer.

NORTH WEST FEDERAL SAVINGS

It's North West Federal Savings time... 63 hours a week.

Downtown • 72 E. Randolph, just west of Michigan • 346-9500

Irving Park • 4901 Irving Park Rd., one block west of Cicero Avenue • 777-7200

Norridge • 4208 N. Harlem, in Harlem-Irving Mall • 453-9111

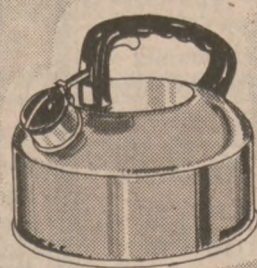
Des Plaines • 2454 Dempster, just east of Tri-State Tollway • 296-0900

Arlington Hts. • 904 Algonquin Rd. at Golf Rd., in Surrey Ridge • 259-5800

Edison Park • 6665 N. Northw. Hwy., a block south of train station • 792-0525

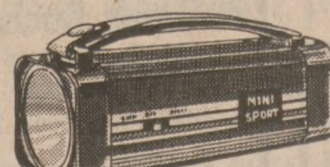
Group 2

West Bend™ Stainless Steel Singing Tea Kettle.

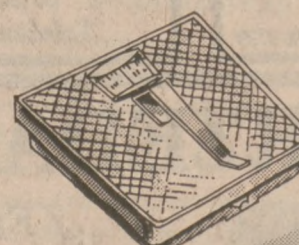

Jeannette Wickerware 2-Qt. Round Covered Casserole.

LSI 2-Way Mini-Sport Light.

Disston™ Twist-n-Lock 3-Blade Saw Set.

Sunbeam Bath Scale.

West Bend™ 2-Qt. Covered Sauce Pan with Silverstone Finish.

Group 4

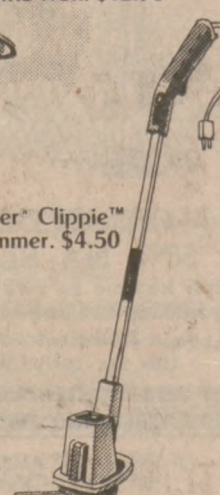
Burgess Yard and Garden Tank Sprayer. \$2.95

West Bend™ Electric Wok. \$12.95

Weed Eater™ Clippie™ Lawn Trimmer. \$4.50

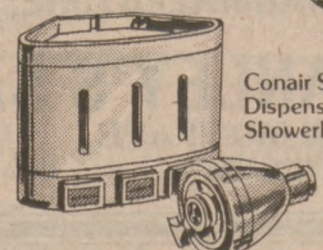
Sunbeam 2-Speed Heavy Duty Vacuum Broom. \$9.95

Rival™ 4-Qt. Crock Pot. \$1.95

Conair Soap Bar™ Dispenser and Pulsating Showerhead. \$5.75

Silk Flower Arrangement. \$5.00

MARYLA NIGHT CLUB

POLSKA RESTAURACJA i LOKAL NOCNY

DAWNIEJ CAFE POLONAISE

ZAWIADAMIA, ŻE POCZĄWSZY OD DZIŚ NASZ LOKAL BĘDZIE OTWARTY DŁUŻEJ, A MIANOWICIE CODZIENNIE DO 4 RANO, A W SOBOTY DO 5 RANO. ZAPRASZAMY NA DANCINGI W PIĄTKI, SOBOTY I NIEDZIELE, pocz. o 9-ej wiecz. DO TAŃCA GRA DOŚKONAŁA ORKIESTRA Z. BERNOLAKA

3192-96 MILWAUKEE AVE. PRZY BELMONT

TEL. 545-4152

O Polskich Pionierach w Wirginii

Nakładem Fundacji Dobroczynności Kongresu Polonii Amerykańskiej ukazało się nowe, uzupełnione i rozszerzone wydanie książki "Pioneers

from Poland". Książka ta wydana została po raz pierwszy z okazji 350 rocznicy przybycia Polaków do Ameryki. W nowym wydaniu dodano m.in. opis uroczystości polonijnych zorganizowanych wówczas w Jamestown w Wirginii.

Zabiegi Chiropraktyczne na Artretyzm

W wielu wypadkach składamy winę na "artretyzm" za liczne bóle i niedomagania, podczas gdy przyczyna nie koniecznie musi być artretyzm, ale inne powody. Z książek medycznych dowiedzieć się że prosty i nieskomplikowany artretyzm kosztuje usadawia się bez

symptomów.

Prawdopodobnie problemem może być zatłoczenie nerwu, ból mięśni, ból nerwu — a zabiegi chiropraktyczne są bardzo pomocne w takich wypadkach.

Oczywiście, manipulacje chiropraktyczne są bardzo korzystne gdy chodzi o różne formy artretyzmu i lepsze krążenie krwi.

Poradźcie się chiropraktora, póki z rezygnacją oddacie się bólowi. Może to być dla Was najlepsza forma pomocy wobec przestarzałych metod medycznych. Wstąpić do swego chiropraktora.

Autorem tego artykułu jest Dr. Chester Wilk, lekarz-chiropraktor, (wykładowca i autor najgłośniejszej książki na temat chiropraktyki) który prowadzi biuro pod następującymi adresami: 5130 W. Belmont Ave., Chicago, oraz 9238 Greenwood Ave. w Des Plaines, Ill. Celem umówienia prosimy telefonować — 725-4878. (Ogł.)

Indorsacje Polsko Amerykańskiej Ligi Politycznej

Przyjętym już zwyczajem, Polsko Amerykańska Liga Polityczna na powiat Cook prowadzi przed prawyborami i przed wyborami przesłuchuje z kandydatami na różne urzędy i stanowiska polityczne, oraz indorsuje pewną liczbę kandydatów. Także obecnie przed prawyborami, które odbędą się we wtorek, 21 marca, Liga na podstawie przesłuchów rekomenduje Polonii kandydatów z obu partii.

Lista kandydatów rekomendowanych przez Ligę Polityczną wraz z nazwą urzędu, na który kandydują znajduje się w dzisiejszym wydaniu naszego Dziennika. Rekomendacje podpisane są przez prezesa Ligi Edwarda Nowaka i przez przewodniczącego Komitetu wyborczego, Irvin R. Tchon'a.

Liga Polityczna jest bezpartyjną organizacją nie obliczoną na dochody, nie otrzymuje też subsydiów od żadnych agencji, czy instytucji politycznych i jest całkowicie niezależna. W skład Ligi wchodzi delegaci różnych polsko-amerykańskich organiza-

cji, a we władzach Ligi zasiadają zarówno republikanie, jak i demokraci.

Polsko Amerykańska Liga Polityczna zmieniła ostatnio siedzibę i obecnie ma swoją kwaterę pnr. 2258 N. Mango, a w dniu 22 marca Liga odbędzie swoje doroczne zebranie i dokona wyboru nowego zarządu.

Telefony "Junk"

Federalna Komisja Komunikacyjna (FCC) uchwaliła jednogłośnie zakaz zakładania telefonów, które określają się jako "junk". Chodzi tu o telefony, które nadają automatycznie różne informacje, przeważnie natury handlowej, niezależnie od tego czy posiadacz normalnych telefonów chce otrzymywać te informacje.

Istnieje jednak w tej sprawie wiele zagadnień prawnych, które muszą być najpierw wyjaśnione przez FCC, aby można było rozwiązać sytuację wynikającą z wielu skarg i narzekania posiadaczy aparatów telefonicznych.

Organizacja Citizens Communication Center wystąpiła do FCC o zajęcie się całością zagadnienia i stąd ta agencja federalna podjęła wstępne decyzje.

Rozpowszechnianie "Dziennik Związkowy"

NARESZCIE OŻYWIJAJĄCA

PIGULKA KTÓRA DZIAŁA

Nowa różowa pobudzająca tabletki jest obecnie do nabycia bez recepty lekarza. Jej zalety:

• POBUDZA UTRZYMUJĄC

• DAJE CI WZMOCNIENIE

• ENERGIĘ I ŻYWIOTNOŚĆ

• WZMACNIA TWĄ UMYSŁO-

WĄ CZUJNOŚĆ

Te PRE-ALERT STIMTABS są bezpieczne i skuteczne bez szkodliwych działań ubocznych i są przeznaczone jedynie dla dorosłych. 30 tabletek \$8.00 — 100 tabletek \$14.00. Zamów dzisiaj i wyslij opłatę do:

AMERICAN PHARMACAL CO.

P.O. Box 409, Dept. Z

Northfield, IL 60063

OBCHODZIMY 70-tą ROCZNICĘ
Istniejemy od roku 1908 **Tel. 486-4588**

WSZELKIEGO RODZAJU ROBOTY BLACHARSKIE

Ochrony Maszyn
Przewody i Grzejniki
powietrznego ogrzewania centralnego
Zbiorniki
Pudła — Panewki
Przewody Wydmuchowe
Baldachimy i Daszki

Ścieki
Rynny
Ogrzewanie
Ochładzanie
Przewody
Wentylacja

NOVAK & COMPANY, INC.
SHEET METAL CONTRACTORS AND FABRICATORS
1928 W. Fullerton Ave. Chicago, Ill.
Jesteśmy w pełni ubezpieczeni

Najbardziej znany, największy i najlepiej zaopatrzony skład delikatesów na Polonii

TIP—TOP DELICIOUS DELICATESSEN
3300 N. Pulaski Rd., róg Milwaukee **Tel. 685-1007**

NA ŚWIĘTA WIELKANOCNE
poleca dla swoich miłych klientów i dla całej Polonii

- Olbrzymi asortyment szynki, boczków gotowanych, kielbas, przepyszna poledwica oraz 60 gatunków najlepszych rodzajów wędlin krajowych i importowanych; własnego wyrobu pierogi, naleśniki, bigos, flaczki, zimne nóżki, paszety z zającą, schaby pieczone.
- W dużym wyborze śledzie solone oraz marynowane pod różnymi postaciami.
- Ryby świeże, smażone, wędzone różnego rodzaju, łącznie w węgorzem i łososiem.
- Wyśmienite sery importowane oraz krajowe.
- Torty, ciastka, makowce oraz wspaniałe warszawskie pączki wyplekane na miejscu.
- Bomboniere, czekoladowe zajączki, jajka, baranki z cukru.
- Ogórki małosolne, kapustę kiszoną, chrzan, cwikle oraz żurek wszystko własnego wyrobu.
- Robimy przepiękne dekorowane półmiski z wędlin, z serów i kanapek.

Otworzyliśmy nowy dział artykułów importowanych z Polski oraz z różnych krajów po CENACH POŁHURTOWYCH. Szynki w puszkach od 1 do 12 funtów, łącznie z duńskimi na wysyłkę do Polski. Kompoty, dżemy, soki, grzyby suszone i marynowane, ogórki, kapusta, warzywa w słoikach, zupy, słodczyce, czekolady.

Po te wszystkie smakołyki serdecznie zapraszamy
Maria i Eugeniusz Figliowie.

Wszystkim naszym przemiłym klientom, przyjaciółom i znajomym przesyłamy życzenia WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH.
Sklep otwarty cały tydzień od 9 rano do 8 wieczór, łącznie z niedzielą, od 10 do 3 pp.

Ogłaszajcie Się w Dzienniku Związkowym!

SPECJALNA OKAZJA NA WIOSNĘ

Zapraszamy Was do naszych sklepów na

SPECJALNĄ WYPRZEDAŻ

skorzystajcie z tej specjalnej okazji
zaoszczędzicie poważną sumę pieniędzy

Okazja!

Armstrong SOLARIAN®

KOSTKI NA PODŁOGĘ
KTÓRYCH NIE
TRZEBA WOSKOWAĆ

77 1/2 ¢

za stopę kwadr.

MUSICIE KUPIĆ CAŁĄ SKRZYNKĘ.

Całe pudełko wystarczy na wyłożenie 45'.
Proponowana cena wytwórni — 98¢ za st. kw.
Powierzchnia 9' x 12' wyłożona tą kostką
kosztuje mniej niż \$85.

Bardzo Łatwe Do Zainstalowania!
Oszczędźcie na kosztach instalacji lub pytajcie o naszą niską cenę instalacji!

Ogłaszamy się w T.V. Guide.

Również zakładamy parkiety i dywany.

(Zobaczcie nasze nowe centrum z dywanami w Mt. Prospect)

CENTURY TILE & CARPET SUPPLY CO.

Chicago: 3001-09 N. Austin Ave.

Chicago, Ill. 60634

237-9400

Mt. Prospect: 1010 E Central Rd.

Mt. Prospect, Ill. 60056

392-4700

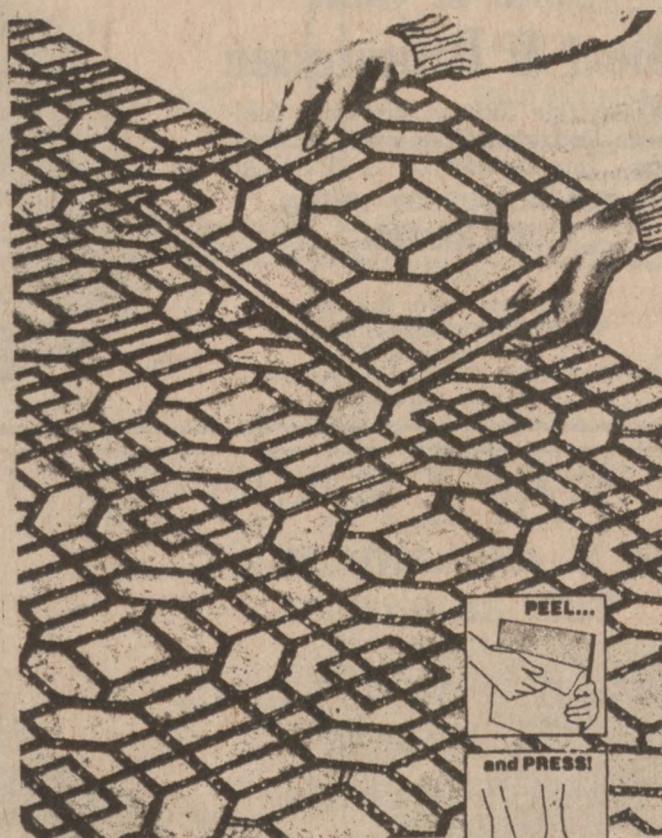
LOMBARD:

747 E. Roosevelt Rd.

Lombard, Ill. 60148

495-2300

Otwarte 8 rano — 9 wiecz. codziennie; sobota 9—6; niedziela 11—4.

Teraz możecie być w posiadaniu słonecznej Solarian kostki na podłogę, która się świeci bez woskowania, przy wyjątkowo niskiej, specjalnej cenie — i możecie oszczędzić na koszcie instalacji! Bardzo łatwe do instalacji samemu. Tylko trzeba oderwać specjalny papier z tyłu kostki... położyć na podłogę... i przycisnąć! Macie już gotową nową, świecąca podłogę ze specjalną powierzchnią Armstrong Mirabond®. Mycie się... płucze... i naprawdę wygląda jakby była woskowana! CZAS JEST BARDZO OGRANICZONY... Pośpieszcie, gdy mamy najlepszy wybór kolorów i wzorów!

ŚWIECE, ŚWIECE, WSZĘDZIE ŚWIECE!

Jedna z nich czeka na Ciebie jeśli będziecie oszczędzać w Capitol Bank.*

Zdeponujcie \$50 na swoje konto, lub otwórzcie nowe i macie możliwość wybrać sobie dekoracyjną świecę ZA DARMO. W naszym lobby znajdziecie świece w formie stożków, skręcone, słupkowate i spiralne. Świece Citronella, wotywne, pachnące i normalne. I wiele więcej.

Za depozyt minimum \$75 możecie wybierać z naszej selekcji dramatycznych oświetleń i ozdobnych świec umieszczonych w płatkowych słojach, kieliszkach do brandy (sniffers), i drogerijnych słoikach.

*Tylko jeden prezent na jedno konto do czasu, póki zapas starczy. Oferta ważna od 8 marca do 15 kwietnia, 1978. Fundusze muszą być zostawione na koncie co najmniej trzy miesiące.

SPECJALNY PREZENT DLA KLIENTÓW Z DEPOZYTEM CERTYFIKATOWYM!

Jeżeli zainwestujecie \$5.000 w "Capitolizer Certificate" możecie wybrać jeden z następujących prezentów:

■ **Mr. Hotdog.** Cieszyć się latem razem z Mr. Hotdog. Można w nim ugotować do 10 kielbasek w 1 1/2 minuty. Całość przyrządu można zanurzyć w wodzie w celu wymycia.

■ **Poke Along Slow Cooker.** Gdy Was nie ma w domu ten garnek o pojemności 3 1/2 kwarty gotuje się sam. Wnętrze z kamionki, które można wyjąć do łatwego mycia.

■ **Ol' Bean Slow Cooking Pot** o pojemności 2 kwart. Czy pamiętacie z dawnych lat smak potraw z fasoli, chili, gulaszu, zupy i chowder? Oddzielna podstawka ogrzewająca ma również i inne zastosowania.

Oplaca się oszczędzać w Capitol Bank, gdzie Wasze pieniądze zarabiają najwyższą stopę procentową dopuszczalną przez prawo. Jesteśmy w Waszym sąsiedztwie.

CAPITOL BANK OF CHICAGO

4801 West Fullerton Avenue
Chicago, Illinois 60639 312 622-7100
Member of FDIC

W. Ugrehelidze-Ugorski

ARMIA SOWIECKA BEZ AUREOLI

Dzienniki zachodnie często piszą o armii sowieckiej, jej liczebności i uzbrojeniu, oraz o niebezpieczeństwie wojny. Czytając różne na ten temat wypowiedzi, można by dojść do wniosku, iż światu nie pozostało nic innego, jak posłuchać rady Bertranda Russella, który twierdził, że trzeba dobroć poddać się Hitlerowi, gdyż lepiej być na chwilę tchórzem niż "całe życie" trupem!

Faktem jest, że strach ma wielkie oczy, lecz faktem jest również i to, że ten sowiecki diabeł wcale nie taki straszny, jak go różni "zastrachani" malują. "Ruskaja mysl", gazeta rosyjska wychodząca w Paryżu, zamieściła w nr. 3125, artykuł, p. W. Rybakowa, zatytułowany "Armia sowiecka bez aureoli." Rybaków odbywał służbę w wojsku sow. w latach 1966-69 i brał udział w inwazji Czechosłowacji w r. 1968. Od paru lat Rybaków mieszka w Paryżu i pisuje do w.w. gazety.

Jak więc widzimy, trudno kwestionować jego wypowiedzi w tych spra-

wach.

Pisze on, m.in., że z wieloma wypowiedziami gazet zach. można się zgodzić, ale niektóre z nich są po prostu zaskakujące. Jak np. można mówić o sow. budżecie wojskowym lub o cenach różnych broni (w dolarach), skoro wszyscy wiedzą, że w Sowietach wszystko podlega jednej władzy i że rząd, nie mając opozycji, przeznacza dowolne sumy pieniędzy na wytyczone przez siebie cele.

Jeśli dodać, że rubel sowiecki nie ma żadnej wartości wymiennej poza granicami ZSSR, jak można określić wydatki państwowe lub koszty zbrojeń w dolarach? Jedynie, co można określić, to koszt zużycia prądu, materiałów oraz robocizny, co znów w tamtejszych warunkach inną przedstawia wartość niż na zachodzie.

Co do ekwipunku wojska, dzienniki zach. grubo przesadzają, gdyż jest on bardzo często po prostu zły. Każdy wie, że przy dzisiejszej technice, często następują drobne ulepszenia.

które powodują wycofywanie b. dobrej broni, która znowu długo pozostaje niezastąpiona, bo ciągle papierowaniego oporu ze strony Czechów, błyskawiczny ten najazd wojsk sow. skończyłby się sromotnym fiaskiem.

Rzecz jasna, że na dłuższą metę, siły sow. byłyby zwyciężyły, ale pierwsze punkty w tej walce zdobyłby tubylcy. Rybaków pisze, że pewien major sowiecki mówił mu w r. 69-ym, że jeśliby Czesi zbrojnie oparli się Sowietom, to kampania

robbili tajemnicy i wszyscyśmy o tym wiedzieli.

Podczas inwazji Czechosłowacji w r. 1968, 40% wszystkich pojazdów stało na czeskich drogach, niezdolnych do żadnych działań, z powodu braku warsztatów naprawczych, oraz mechaników. Co najważniejsze, nigdy nie dostarczano na czas materiałów pędnych, nie mówiąc już o tym, że wojsko musiało z braku zaopatrzenia zużyć żelazne porcje żywności i w rezultacie pozostało głodne i bez wody.

Żołnierze dobijali się do prywatnych mieszkań, prosząc o wodę do picia, ale najczęściej im jej odmawiano.

Rybaków pisze, że zawczasu wydany zakaz przemocy uchronił ludność Czechosłowacji od żołnierzy siłą zdo-

bywających wodę i strawę, i dodaje, że wojsko było absolutnie niezdolne do boju; w wypadku jakiegos zorganizowanego oporu ze strony Czechów, błyskawiczny ten najazd wojsk sow. skończyłby się sromotnym fiaskiem.

Rzecz jasna, że na dłuższą metę, siły sow. byłyby zwyciężyły, ale pierwsze punkty w tej walce zdobyłby tubylcy. Rybaków pisze, że pewien major sowiecki mówił mu w r. 69-ym, że jeśliby Czesi zbrojnie oparli się Sowietom, to kampania

"praskiej wiosny" stałaby się podobna do wojny fińskiej, której to kampanii major, jej uczestnik, nie mógł wspominać bez przerażenia i wstrętu (bez użasa i otwarczenia).

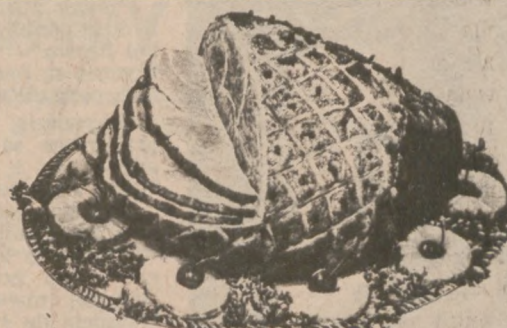
Sprawa wyżywienia w wojsku sow. zawsze była i jest punktem wielce drażliwym. Cały świat wie, jakie jest rolnictwo sowieckie, lecz nawet to nie może być powodem braku żywności w wojsku. Chleb jednak pozostaje podstawowym wyżywieniem dla ogromnej większości wojska. (KGB stano-

wi tutaj grupę uprzywilejowaną). Na dzień, żołnierz dostaje po parę kostek cukru, 20 g masła, a różne kasze i zupy, które dostaje ponadto, są tak jalone i wstrętne, że zaraz po spożyciu ludzie wymiotują. Mięso ludzie widują b. rzadko, a nawet wtedy jest ono popsute, więc żołnierze zostawiają je nietknięte.

Jeśli kto nie dostaje z domu zapomogi pieniężnej, choruje na awitaminę. Nierzadko występują też i inne

(Dokończenie na str. 13-ej)

ZASTAWCIE SWÓJ STÓŁ WIELKANOCNY
Dla Swej Rodziny i Waszych Przyjaciół Wyrabiamy Naszych Świątecznych Wędlin Robionych Na Sposób Polski i Europejski
POLSKA KIELBASA
Robiona i Zaprawiana Na Sposób Starokrajski
Najlepszych Gatunków Mięsa Świeżego lub Wędzonego
Niezrównana w Smaku
DOSKONAŁEJ JAKOŚCI SZYNKI
Wędzone Bez Kości i Bez Tłuszczu. Rozmaitego Gatunku Krajowej Produkcji Oraz Inne Świąteczne Wędliny — Także Polskie Szynki Importowane z Polski — Krakus i Atalanta. oraz innego Rodzaju Delikatessy

OBROCHTA SAUSAGE

6125 W. BELMONT

2418 N. CICERO AVENUE

TEL. 889-6429

TEL. 622-0119

Andrzej i Bronisława Obrochta, Właściciele

Polecają Swoje Wyroby i Zasiłają

WESOŁYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH i RADOSNEGO ALLELUJA

Przyjaciółom i Klientom Wszelkich Sukcesów w Waszych Wszelkich Poczynaniach

Dla Dobrej Calej Polonii — zasiłają —

We use no fillers or preservatives in our sausages —

We still use the old fashion natural spices, and smoke our sausage the old fashion way.

NASZE SKLEPY

7035 HIGGINS ROAD
631-84008117 MILWAUKEE
YO 7-97886738 BELMONT
AV 3-58225145 W. DIVERSEY
637-1730238 N. YORK RD.
834-0330

(ELMHURST, ILL.)

5760 N. MILWAUKEE AVE.
Tel. 744-1924

OPEN SUNDAYS

Over 50 Varieties
Of Home Made
Sausages119 CAMPBELL
253-7585
Arlington Heights4340 N. CENTRAL AVE.
KI 5-1007

Zawsze na Wasz Stół Przygotowaliśmy Doskonałe Domowej Roboty, Ręcznie Krajane Kielbasy z Czosnkiem lub bez Czosnku. Szynki Wędzone, Boczki i Wiele Innych Doskonałych Wędlin. — Jajka Świeże z Farm. — Wszystko Po przystępnej Cenie. Udajcie się Do Pierwszorzędnych Sklepów Europejskich Wędlin.

Otwarte Przez Cały Dzień w Niedzielę.

ZASIŁAMY

WESOŁYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH
ORAZ SZCZĘŚLIWEGO i RADOSNEGO ALLELUJA

Dla Klientów, Przyjaciół i całej Polonii

oraz wszelkiej pomyślności we wszelkich Waszych poczynaniach.

TATRY SAUSAGE

2910 N. Central Park

Tel. 252-0370

NOWI WŁAŚCICIELE

STEFANIA i WŁADYSŁAW MARCINIAK
Oraz DANUTA i STANISŁAW KAMIŃSKY

WESOŁEGO

ALLELUJA

Na Wasz Stół Świąteczny Polecamy:

Najlepszego gatunku domowej roboty

KIELBASĘ POLSKĄ świeżą lub wędzoną;

• KIELBASĘ TATRZANSKĄ, ŻYWIECKĄ,

RZESZOWSKĄ; • Polską lub Amerykańską

SZYNKĘ Wędzoną, Gotowaną, Od Kości;

SZYNKĘ WESTFALSKĄ; • PASZTET; • BAL-

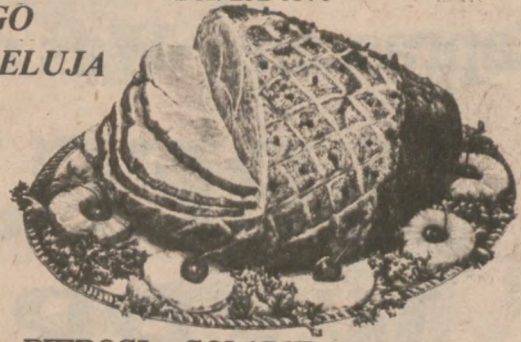
LERONY; • KIELBASKI; • SERDELKI; • FLAKI; • PIEROGI; • GOŁĄBKI.

Doświadczony MASARZ Z POLSKI — WŁ. BUJAROWSKI bardzo się stara, żeby

Wam dogodzić i wszystkie nasze wyroby są bardzo smaczne.

Pozatym wielki wybór konserw mięsnych i rybnych, oraz wszelkiego rodzaju delikatesów, importowanych z Polski i innych krajów. Zawsze świeże pieczywo i artykuły spożywcze.

NAJWYŻSZA JAKOŚĆ — NAJNIŻSZE CENY — NAJLEPSZA POLSKA OBSŁUGA

Na Waszym Stole Wielkanocnym Miejsce Najlepsze Wędliny Wszelkiego Rodzaju Wyrabiane przez —

Pierwszorzędny Sklep Wyrabiania Wędlin Wszelkiego Rodzaju Domowego Wyrobu

Doskonałego Gatunku Na Wasz Stół w Okresie Świąt

Z najlepszego mięsa kielbasy polskie, wszelkiej jakości szynki amerykańskiego i polskiego

wyrobu. Także szynki z Polski KRAKUS i ATALANTA.

Ceny są bardzo przystępne i grzeczna obsługa.

POLSKI SKLEP

Bracia Jan i Eugeniusz Łuszcz, Właściciele

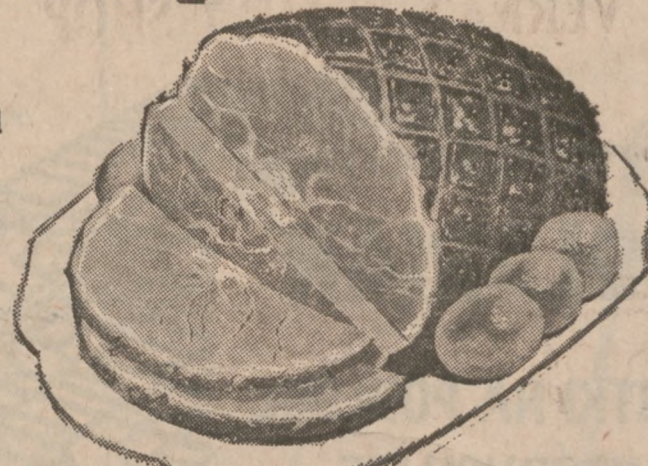
John & Gene Meat & Delicatessen

Właściciele Sklepu Wędlin i Różnego Rodzaju Mięsa oraz Delikatessów Importowanych z Polski

5254 W. ROSCOE ULICA

Tel. 545-7105

— zasiłamy —

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt Wielkanocnych
i Radosnego Alleluja
dla Przyjaciół, Znajomych, Klientów
i całej Polonii

ASHLAND SAUSAGE CO.

1009 N. ASHLAND AVE.

TEL. BR 8-8863

— oraz —

2713-15 W. DIVISION ULICA

TEL. 278-3400

ZAWSZE PRZYJACIELSKA

OBSŁUGA

Wasz Stół Zastawcie Najsmaczniejszymi Różnego Rodzaju Wędlinami, które są robione z najlepszego mięsa przez fachowców na sposób Polski i Europejski. Szynki importowane z Polski, jak również różnego rodzaju delikatesy z Polski. Także krajowej produkcji w licznych wyborze wielu asortymentów.

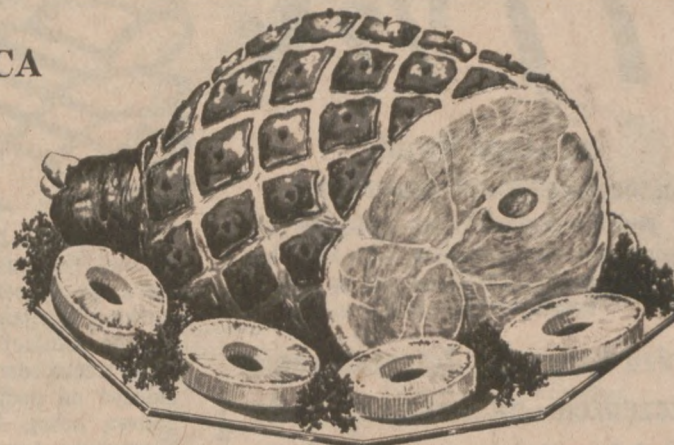
NA WASZ STÓŁ POLECAMY

Wielki Wybór

Wędzonych i Pieczonych

Szynek,

Kielbas i Boczkw

Oraz Wszelkiego Rodzaju
Wyrobow Masarskich
Wysmienitych i Przyrządzonych
Na Polski Sposób

TAKŻE SZYNKI IMPORTOWANE

Krakus i Atalanta

Z POLSKI i Z INNYCH

KRAJÓW EUROPEJSKICH

GNATEK'S SAUSAGE

1722 W. CHICAGO AVE.

Telefon: CANal 6-5146

Prosimy Bardzo o Odwiedzenie Naszych Sklepów, Celem Przekonania Sie

o Naszych Doskonałych Wyrabach i Przystępnych Cenach.

PRZESYŁAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH

ORAZ SZCZĘŚLIWEGO i RADOSNEGO ALLELUJA

Wszystkim Swoim Klientom, Przyjaciółom i Calej. Polonii

EUROPEJSKI
WYROB
WEDLIN—
HOME MADE
SAUSAGES

Polska Masarnia Rodziny KUCZAKÓW!

Pragnie złożyć, serdeczne życzenia Wielkanocne, całej klienteli swych sklepów, oraz życzyć z tej okazji Wesołego Alleluja i smacznego jajka.

Jednocześnie, chcemy nadmienić, że na Wasze stoły Wielkanocne przygotowaliśmy bogaty wybór wędlin, po które uprzejmie zapraszamy do naszych składów pod adresami:

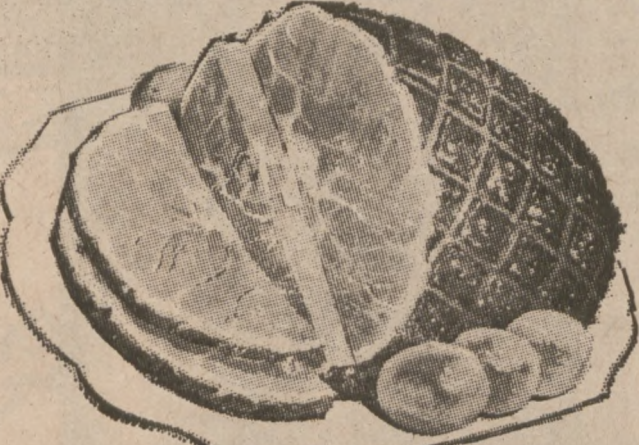
5205 W. Belmont Ave. i 6247 N. Milwaukee Ave.

Telefon: 545-6634

Telefon: 792-1492

Z należnym szacunkiem

Rodzina Kuczaków — wraz z całym personelem.

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt
Wielkanocnych
i Radosnego Alleluja
Dla Klientów, Przyjaciół i całej
Polonii wiele sukcesów w
następnych latach we wszelkich
poczynaniach dla dobra
Stanów Zjednoczonych
i całej Polonii
— zasiłają —

BOBAK'S SAUSAGE SHOP and DELICATESSEN

a to: 1100 W. 47-my Place

1658 W. 47-ma Ul.

3651 W. Diversey Ave.

4045 W. 47-ma Ul.

5255 W. Fullerton Ave.

2933 W. 43cia Ulica

Tel. 847-1794

Tel. 847-4845

Tel. 489-3677

Tel. 247-7122

Tel. 237-9025

Tel. 247-1729

ZAPRASZAMY WAS DO NASZYCH POLSKICH SKLEPÓW WĘDLIN
NA KAŻDĄ OKAZJĘ SZCZEGÓLNICIE NA OKRES ŚWIĄTECZNY

NA WASZ STÓŁ wielkanocny polecamy i zapraszamy po wielki wybór wędzonych i pieczonych szynki, kielbas domowego wyrobu i ręcznie krajanych, oraz wszelkiego rodzaju wysmienitych wędlin. Wiele doskonałych delikatesów importowanych z Polski.

ARMIA SOWIECKA BEZ AUREOLI

(Ciąg dalszy ze str. 12)

choroby, wśród nich najczęściej wrzody na żołądku, które zazwyczaj występują pod koniec służby wojsk. U mnie — pisze Rybakow — na początku drugiego roku służby, całe ciało pokryło się czyrakami i wrzodami, chociaż dostawałem z domu pieniądze i mogłem w bufecie kupić kawałki jabłek i trochę mleka skondensowanego.

Ludzie ze wsi odporniejsi są na brak wyżywienia, ale jeśli już zapadają na jakąś chorobę, to bardzo poważnie.

Żołnierz, który po kolacji marzy o śniadaniu — mówi Rybakow — po śniadaniu o obiedzie, a po obiedzie o kolacji, w żadnej armii żołnierzem bitnym i wartościowym być nie może. Rybakow twierdzi również, że w wojsku sow. częste są strajki i rozruchy (bunt i zabastowki), ale wszystko to na tle żywnościowym a nie politycznym. Wszelkie rozruchy są tłumione bezlitośnie, natomiast strajki władze starają się zazwyczaj załagodzić obietnicami, i trzeba przyznać, że obietnice te są czasem dotrzymywane.

W wojsku sow. żołnierz pozostaje bez przerwy pod naciskiem ideologii. Według Rybakowa, połowa dziennych zajęć składa się na "politinformację" i "politpodgotówkę," a siła wojska sowieckiego polega na tym, że żołnierz nie tylko nie wie co się dzieje

poza granicami Rosji, ale nawet o tym, co się dzieje 200 km od jego garnizonu. Właściwie — mówi Rybakow — nie jest to dezinformacja, lecz bezinformacja. Notabene, w życiu cywilnym dzieje się to samo. Np.: do zachodniej Ukrainy, wiadomość o rozruchach w Leningradzie może dojść po dwóch lub trzech latach albo też...

wcale.

Armia sowiecka — według Rybakowa — jest odzwierciedleniem reżymu: wszędzie bezprawie, żadnej duchowej łączności z nikim, samotność wobec wszelkiej władzy i wobec samego siebie. Któż może cokolwiek powiedzieć o żołnierzu, który jest odcięty od reszty świata? Taki samotny żołnierz jest tylko w stanie przyrównać swego sierżanta do brygadzysty cechu murarzy, lub dziekana uniwersytetu i ich zarobki z tym, co mu płacą w wojsku i czego od niego

wymagają.

Może, pisze Rybakow, porównywać i beznadziejnie przeżywać fakt, że stoi na straży tego, co zabrania i uniemożliwia mu w życiu cywilnym żądać słusznej zapłaty za pracę czy też głosować według własnego wyboru.

Stoi na straży systemu, który zabrania i uniemożliwia mu stać się zamożnym, który go zmusza do oddawania a nie sprzedawania swej pracy. To stałe niezadowolenie i gorzkie odczucie wielkiej krzywdy, oraz brak możli-

(Ciąg dalszy na str. 14-ej)

NA WASZ STÓŁ WIELKANOCNY

DLA RODZINY CZY DLA GOŚCI

POLSKA KIEŁBASA

WYBORNEJ JAKOŚCI

- ŚWIEŻA LUB WEDZONA
- Z NAJLEPSZYCH GATUNKÓW MIĘSA

- NIEZRÓWNA W SMAKU
- ROBIONA I ZAPRAWIANA NA SPOSÓB STAROKRAJSKI

ZAOPATRZCIE SIĘ RÓWNIEŻ W BOCZKI I INNE NASZE WĘDLINY.

ŻĄDAJCIE NASZYCH WYROBÓW W GROSIERNIACH, WĘDLINIARNIACH I SKLEPACH DELIKATESEN, Lub Telefonujcie Wprost Do Nas.

GENERAL SAUSAGE CO., INC.

POLSKA WYTWÓRNIĄ WĘDLIN

2512 S. WESTERN AVE.

Tel. 254-7734

Najserdeczniejsze Życzenia
Wesołych Świąt
Wielkanocnych
i Radosnego Alleluja
Dla Przyjaciół, Znajomych
oraz całej Polonii

— zasyła —

BALTIC BAKERY

4627 S. HERMITAGE AVE.

Doskonale pieczywo wszelkiego rodzaju, codziennie świeże i smaczne. Na Wasze rodzinne uroczystości zamawiajcie wcześniej, dzwoniąc: LA 3-1510 — Mówimy Po Polsku

PANIE!

Na każdą okazję będziecie wyglądać czarująco i urocz, gdy udacie się do polskiego salonu piękności, gdzie będziecie doskonale obsłużone oraz na pewno zadowolone.

VERNA'S BEAUTY SHOP

Polski Salon Piękności

ARTUR KILANOWSKI, Właśc.

3633 W. Belmont Ave. Tel. IN 3-5977

— zasyłamy —

Dla Wszystkich Naszych Klientek, całej Polonii
WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH
I RADOSNEGO ALLELUJA

Specjalnie przed
Świątami Wielkanocnymi
Dla Naszych Matek i Pań
Po Zniżonych Cenach

STEFANIA'S BEAUTY SHOP

4301 W. FULLERTON AVENUE

u STEFANI FLORCZAK rozmówcie się po polsku.

Specjalizujemy się w nowoczesnym układaniu trwałej ondulacji, myciu włosów i kolorowaniu oraz podcinaniu włosów. Uczynimy wszystko, aby każda z Pań, w każdej porze roku, na każdą okazję, wyglądała ładnie, urocz — na przyjęcia, na zabawy, na spotkania towarzyskie oraz inne okazje.

Nasz Salon Piękności jest klimatyzowany dla Waszej wygody. Prosimy Was, telefonujcie w jakim czasie pragniecie przybyć do naszego Salonu Piękności. Zapewniamy Was, że będziecie doskonale obsłużone.

Telefon SP 2-6055

POLSKA PIEKARNIA

LUNA — BEL

mieszcząca się pod adresem

5513 W. BELMONT AVE.

oferuje się z najbardziej polskim pieczywem, niż jakakolwiek piekarnia w Chicago.

PROWIDZIE POLSKIE SMAZONE, NADZIEWANE PĄCZKI, MAZURKI, BARANKI, JAJKA WIELKANOCNE, MAKOWCE, BABKI, CHRUSCIKI, CHLEB O WIEJSKIM SMAKU, ROGALIKI, STEFANKI, PTASIE MLECZKO

ORAZ DUZO INNYCH SMACZNYCH WYPIEKÓW

POLECAMY SIĘ WASZEJ PAMIĘCI.

Zdrowych i Wesołych Świąt Wielkanocnych i Radosnego Alleluja wszystkim Rodakom — życzą —

MARIA i HENRY, Właściciele — Tel. 777-1266

POLSKA PIEKARNIA ZAPRASZA WAS PO
PIĘKNE I DOSKONAŁE TORTY I NA KAŻDĄ
OKAZJĘ SZCZEGÓLNE NA WASZ STÓŁ

WIELKANOCNY.

Po Doskonałym Pieczywo

Wszelkiego Rodzaju.

Wszystko Pieczone ze Świeżych
i Pożywnych Produktów.

ANN'S BAKERY

2158 W. CHICAGO AVE.

CODZIENNIE SMACZNE ZDROWE PIECZYWO
NAJLEPSZY I NAJSMACZNIEJSZY ŻYTNY CHLEB
W CAŁYM CHICAGO I OKOLICY.

Przyjmujemy Zamówienia na Wesela, Bankiety, Party
i inne Rodzinne Uroczystości. Piękne Torty na Każdą okazję
oraz inne Pieczywo zamówić wcześniej.

Telefon: EV 4-5562

Po Najlepsze Pieczywo Wszelkiego
Rodzaju na Wasz Stół
Wielkanocny

Udajcie się do pierwszorzędnego piekarni

FRANK MINARIK BAKERY

5832 W. Cermak Rd.

Cicero, Ill. 60650

Tel. OLYMPIC 2-2854

— zasyłamy —
ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH
I RADOSNEGO ALLELUJA
Klientom, Przyjaciółom i Całej Polonii

NA TAK UROCYSTY DZIEŃ —

DZIEŃ ŚWIĄT WIELKANOCNYCH

Zamówcie Torty oraz Babki Rumowe, Mazurki, Serniki. Doskonale
nadziewane rogali i w Polskiej Piekarni.

LOGAN BAKE SHOP

2868 MILWAUKEE

SP 2-7904

Codziennie wypiekamy świeże doskonałe pieczywo wszelkiego rodzaju.

Piękie i ozdobne torty urodzinowe, weselne i na wszelkie inne okazje są naszą specjalnością.

Dlatego na Wasze rodzinne uroczystości róbcie swoje zamówienia wcześniej.

Bruno i Anna Makowscy, właściciele

POLECAMY SIĘ LASKAWIEJ WASZEJ PAMIĘCI
I PROSIMY O POPARCIE

— zasyłamy —
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIĄT
WIELKANOCNYCH I RADOSNEGO ALLELUJA
Oraz Wszelkich Sukcesów w Waszych Wszelkich Poczynaniach
Klientom, Znajomym, Przyjaciółom i Całej Polonii

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIĄT WIELKANOCNYCH
I SZCZĘŚLIWEGO RADOSNEGO ALLELUJA

Przyjaciółom, Znajomym, Klientom
i Całej Polonii

LOTUS PASTRY SHOP

2501 N. LOTUS

WALTER PODMAŃSKI i STANLEY LUKASZCZYK

nowi właściciele,

którzy ukończyli szkołę cukierniczą w Polsce, zapraszają
Was po bardzo smaczne wypieki: Wszelkiego rodzaju
Ciasta, Chleb, Buleczki, Torty Weselne, Urodzinowe i
na wszelkiego rodzaju uroczystości rodzinne. Otwarte 7
dni w tygodniu, od 6-ej rano do 7 wiecz., w niedzielę
do 3-ej po południu. Nasze ceny są bardzo przystępne.
Po zamówienia telefonować 622-5943

"Nie Ma Stołu Wielkanocnego Bez Kielbasy Słotkowskiego"

DLATEGO ZAOPATRZCIE SIĘ W WASZYCH SKŁADACH SPOŻYWCZYCH

Już teraz w **KIEŁBASY POLSKIE SŁOTKOWSKIEGO**

- PRZYGOTOWANE SPECJALNIE NA WIELKANOC
- PRZYZRĄDZONE NA SPOSÓB STAROKRAJSKI
- WĘDZONE I ŚWIEŻE, NIEZRÓWNA W SMAKU

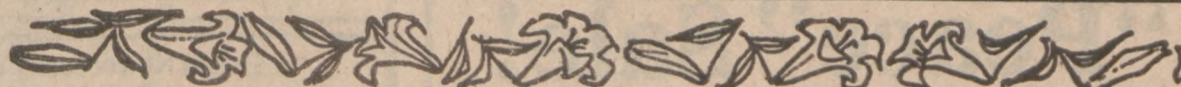

Slotkowski Sausage Co.

Firma założona w 1918 roku przez Józefa B. Słotkowskiego

2013-37 W. 18th Street, Chicago, Illinois 60608 (312) 226-1667

NAJWIĘKSZA POLSKA WYTWÓRNIĄ WĘDLIN NA ŚRODKOWYM ZACHODZIE
POD KONTROLĄ FEDERALNĄ (NO. 2578)
OBSŁUGUJĄCA OBECNIE CAŁY TEREN STANÓW ZJEDNOCZONYCH

ROESER'S

BAKERY — 3216 W. NORTH AVENUE

Tel. Humboldt 9-6900

MÓWIMY PO POLSKU

NA WIELKANOC

Polecamy Najlepsze w Całym

Mieście Chicago i Okolicy

TORTY

Oraz Wyśmienite
CIASTKA,
KOLACZKI
i PLECIONKI

POLECAMY TAKŻE
CHLEB
z KRZYŻYKIEM
do Świąconki
BARANKI,
JAJKA,
KOSZYCZKI,
i wszelkiego
rodzaju
CIASTA
WIELKANOCNE

ZAMAWIAJCIE
WCZESNIEJ
Nasze Słynne
ŚWIĄTECZNE
CIASTA
Z
OWOCAMI
IDEALNE TAK NA
WASZ STÓŁ,
JAK I PREZENTY

Mamy Wyśmienite —
• MAKOWCE
• KOLACZKI
• CIASTKA
• CHALKI
• BABKI
• SŁODKIE
• BULECZKI
• BULKI i CHLEBY
WSZELKIEGO
RODZAJU

Na Święta Wielkanocne polecamy
DOSKONAŁE BABKI, TORTY, SERNIKI,
SEKACZE, MAZURKI i WIELE INNYCH CIAST
Serdeczne Życzenia WESOŁEGO ALLELUJA
Polonii Chicagowskiej
— składają —

WŁAŚCICIELE I PRACOWNICY

ALLIANCE BAKERY

1736 W. Division Street

Tel. BRUNSWICK 8-0366

ARMIA SOWIECKA BEZ AUREOLI

(Ciąg dalszy ze str. 13-ej)

wości czy też prawa wypowiedzenia się, wywołuje kompletną obojętność tak w stosunku do państwa jak i do służby wojskowej.

Ale — mówi Rybakow — obojętność tu dziwnie kojarzy się z uczuciem patriotyzmu. Żołnierz sow. za nic ma (plewać choć na sawieckuju właśc!) władzę państwową, ale za nic nie chce, by choć jeden kilometr ziemi rosyjskiej oddany był obcym. Rybakow pisze, że trudno sobie wyobrazić, w co mogą się przeobrazić te sprzeczne uczucia nurtujące żołnierza sowieckiego. (Rozumie się, że mowa tu nie o tych narodach, które dążą do samodzielnosci).

W zasadzie — według Rybakowa — armia sowiecka zdolna jest do działań zuchwałych; może także uciekać, jak już nieraz bywało, dać się wrogowi zniszczyć, a nawet może przejść na stronę nieprzyjaciela, jak to widzieliśmy w czasie ostatniej wojny. Trudno przewidzieć, jakie odruchy wywoła w żołnierzu obojętność: wiele jednak zależy od tego, kto będzie jego przeciwnikiem. Za czasów Stalina, t.zw. presja ideologiczna w połączeniu z całkowitą zależnością od państwa wywoływała rozpacz lub fantyzm.

Od czasu przejścia z totalnego terrozu do t.zw. "socjalistycznej praworządności," od władzy dyktatorskiej do kolektywnej — choć ideologicznie wszystko jest tak samo, chociaż mniej śmiertelne, zależność człowieka nie uległa zmianie, obojętność jest ta sama.

Na przykład w czasie sześciomiesięcznej wojny, żadnego żołnierza nie obchodziło, co mówili oficerowie czy politycy: nikt na nich w ogóle nie zwracał uwagi. Wszyscy bez wyjątku byli sercem po stronie Izraela, a nikogo nie wzruszały poglądy rządu — mniej też, mówi Rybakow.

Sprawa polegała na tym, że mały Izrael zwyciężył wielkiego Araba. W czasie inwazji Czechosłowacji, nikt nie był po stronie Czechów, nie dlatego że się bali, ale dlatego, że wiedzieli, że tam ludzie mają więcej wolności i lepsze życie. Żołnierze mówili: "Oni żyją lepiej od nas a chcieli być mądrzejsi, dobrze im tak!"

Ale wróćmy do domu, ci sami żołnierze zupełnie zmienili zdanie i nie rozumieli po co się "pchali" w czechosłowację. Mówili, że tam (w Czechosłowacji) mieszkają wspaniali ludzie, że chcieli jakiejś przemiany, a myślny im przeszkodził, wjechałszy na czołgach. ... To nieładnie. Oni na nas krzyczyli "faszyści," a nam było b. przykro, ale oni musieli mieć rację. ...

Jeżeli chodzi o korpus oficerski, to pozostaje on pod ścisłą kontrolą państwa.

stwa. Jest on niebezpieczny chociażby przez to, że ma pod swoim dowództwem ludzi pod bronią, rząd tedy stara się pozabawić go inicjatywy. Aby udowodnić swoją "uczoność," oficer sowiecki powtarzać musi tylko to, czego go uczono. Potem musi przechodzić na tematy zaczerpnięte z tekstów i dyskusji, ale nigdy słowa od siebie powiedzieć nie może i nie wolno mu przekraczać "państwowopartyjnej normy," by nie zdradzić się własnym rozumem. Jakiegokolwiek debaty nad ogólnie przyjętymi prawdami uważane są za niebezpieczne głupstwo. Dla sowieckiego oficera — mówi Rybakow — zwykła wymiana myśli uważana jest za nieuleczalną chorobę graniczącą z przestępstwem wobec państwa.

Czesto — mówi Rybakow — oficer nie może się zorientować, gdzie się kończy indoktrynacja a zaczyna się jego własne rozumowanie. Oficerowie silnie przeżywają to, że muszą rzeczywistość przedstawiać w fałszywym świetle, nakazany z góry, dla bezpieczeństwa władzy, niemniej jednak, b. często spalenie rzeczywistości wywołuje paradoksalne sytuacje, o czym najlepiej wiedzą ci, co przeżyli wojnę fińską i drugą wojnę światową. Oficerowie rozumieją, że wymogi wojny zbiegają się z systemem politycznym państwa, dlatego w systemie sowieckim nie wolno oficerowi myśleć i działać niezależnie i samodzielnie. Nasser naśladował sowiecki system kierowania sztabami i sromotnie przegrał.

Rybakow opowiada, że po zakończeniu wojny sześciomiesięcznej, jeden oficer sztabowy w randze pułkownika, stwierdził, że "Nasser zobaczył od kogo ma się uczyć jak prowadzić wojnę. Mógł się nauczyć od Amerykanów lub Francuzów, a my pchamy się kolumnami czołgów, tak jak nas Niemcy nauczyli. Tak i Nasser: raczej niż się głupio dostać do niewoli, głupio się wycofał."

Armia, taka jak sowiecka, której rząd nie dowierza, może być zwycięską w wojnie z głupią demokracją. Breżniew i popierająca go większość Politbiura uważa, że Zachód nie zgubił jeszcze wystarczająco, bo z nim wojować. O tym dużo się mówiło na odprawach członków Paktu Warszawskiego.

Prawda jest, że armia sowiecka jest dzisiaj b. silna, ale trzeba też trzeźwo patrzeć i ocenić jej możliwości w wojnie na dłuższą metę, nie tylko z punktu widzenia Blitzkrieg'ów lub wojny atomowej. Tak ocenia sytuację p. Rybakow, a z pewnością nie ma powodu ani by przesadzać ani by kłamać.

Orzel Biały

NAJDOSKONAŁSZE WYROBY MIĘSNE I DELIKATESÓW

Na Wasz Stół
Wielkanocny
w Doskonałe Wędliny

Zaopatrzenie się w

POLSKIM SKLEPIE WĘDLIN
MIKITA'S SAUSAGE SHOP

Janusz i Barbara Mikita, Właściciele
POD NOWYM ADRESEM
4410 MILWAUKEE AVE. Tel. AV 3-4794
Przygotowali Polską Kielbasę Ręcznie Krajana,
Szynki Wędzone i Pieczone, Smaczne i Soczyste na Wasz Stół
Świąteczny oraz na Każdą Okazję.
Także Własnego Wyrobu Chrzan Białe i z Buraczkami.
Oraz Baranki Wielkanocne z Masła.

PO ZAKUPY NA WASZ STÓŁ WIELKANOCNY
POLECAMY SKLEP

**WISNIEWSKI
SAUSAGE**

2336 N. WESTERN AVE.
Tel. Humboldt 6-0057
w Par. Św. Jadwigi

Przygotował Domowej Roboty
Wszelkiego Rodzaju Wędliny Najlepszego Gatunku
**Polską Kielbasę, Ręcznie Krajana
Szynki Wędzone i Soczyste
oraz innego Rodzaju Wędliny**

Po Wędliny na Każdą Okazję
i na Wasz Stół
zapraszają naszych Rodaków do
NOWOCZESNEGO
I PIERWSZORZĘDNEGO
SKLEPU WYROBÓW
WSZELKIEGO RODZAJU
WĘDLIN I DELIKATESÓW

**PACYNIK SAUSAGE
and DELICATESSEN**

4208 N. MILWAUKEE AVE.

którego właścicielami są znani masarze
FELIKS PACYNIK I SYN
Zawsze możecie się tam zaopatrzyć w doskonałą domową
wyrobu świetną polską kielbasę i wszelkiego rodzaju naszego
wyrobu wędliny oraz wszelkiego rodzaju delikatesy także i z
Polski

Prosimy telefonować po zamówienia: —
KI 5-8848

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH
I RADOSNEGO ALLELUJA
Dla Klientów, Przyjaciół i Calej Polonii.

NA WASZ STÓŁ WIELKANOCNY
Doskonały Domowej Roboty Wszelkiego Rodzaju
Wędliny Najlepszego Gatunku.

Polską Kielbasę, Ręcznie Krajana,
Szynki Wędzone, Smaczne
i Soczyste.
Wiele Innych Delikatessów
Importowanych i Krajowej
Produkcji
Specjalnie na Wasz Stół
Świąteczny.

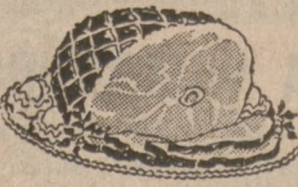
AVONDALE SAUSAGE

Norbert J. i Patricia A. Sobczak, Właściciele
3028 MILWAUKEE AVENUE
Telefon: AL 2-6151

Zasłaliśmy Życzenia Wesołych Świąt Wielkanocnych
i Radosnego Alleluja
Wszystkim Rodakom i Klientom, oraz dla Calej Polonii.

Polski Nowoczesny Sklep Wyrobu Wszelkiego
Rodzaju Wędlin i Delikatessów

NA ŚWIĘTA Wielkanocne i zawsze na Wasze rodzinne uroczystości poleca:
Szynki własnego wyrobu, marynowane i wędzone; Kielbasy domowego
wyrobu, ręcznie krajane; oraz wiele innych smacznych i doskonałych
jakości wędlin, wyrabianych na sposób polski, europejski i amerykański,
oraz wiele innych artykułów spożywczych i delikatesów.
Także Szynki Importowane z Polski

LOGAN SAUSAGE

2827 Milwaukee Ave. blisko Diversey
Telefon: 252-0023

Maria Krawczyk Właścicielka

— zasyla —
Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych
Świąt Wielkanocnych oraz Radosnego
Alleluja Klientom, Przyjaciółom i
Calej Polonii

SERDECZNE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT
WIELKANOCNYCH I RADOSNEGO ALLELUJA

Przyjaciółom, Klientom i Calej Polonii — zasyla

Polski Sklep Wędlin

MATTHEW'S SUPREME
HOME MADE SAUSAGE

4328 Archer Ave. Tel. LA 3-2809

Zaopatrzenie się w Doskonałe Wędliny

Wszelkiego Rodzaju.

Domowego Wyrobu u Nas

Na Wasz Stół Wielkanocny

MIECZYSLAW KAZMIERSKI, Właściciel

Najserdeczniejsze Życzenia Wesołych

Wielkanocnych Świąt Szczęśliwego

i Radosnego Alleluja

Dla Przyjaciół, Znajomych, Klientów i

dla Calej Polonii.

— składa —

Polski Sklep Wędlin i Wszelkich Towarów i Delikatessów

SLEZAK MEAT MARKET

2101 W. Chicago Ave., przy Hoynes Humboldt 6-7685

Szynki Wędzone

wyborową i niezrównaną w smaku Krajana domowej roboty

Kielbasę Polską, Boczki, Oraz Wiele Innych

Doskonałych Wędlin Do Waszej Świątecznej

Także Wymyślenie Doskonałej Jakości

Kabanosy Domowego Wyrobu

Oraz Wiele Innych z Najlepszego Mięsa Najprzerodniejszych Wędlin

Własnego Wyrobu Na Sposób Polski i Europejski.

Także Importowane Szynki z Polski Krakus i Atalanta.

CENY PRZYSTĘPNE — WYBÓR WIELKI

Wszystkim Naszym Klientom,
Przyjaciółom i Sympatykom,
Duchowieństwu oraz Calej Polonii
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT
WIELKANOCNYCH I RADOSNEGO
ALLELUJA

MIKOŁAJCZYK

WYBÓR EUROPEJSKICH WĘDLIN

Istnieje od 1918 roku. Przeszło 60 lat bez przerwy służy Polonii
1737 W. Division Street Telefon: Humboldt 6-8870

Drugi sklep Nowo otwarty

476 Northwest Highway, Des Plaines, Ill. Tel. 296-8831

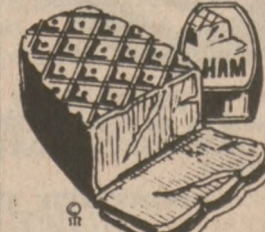
NA ŚWIĘTA POLECAMY DUŻY WYBÓR RÓŻNYCH RODZAJU
DOSKONAŁYCH GOTOWANYCH I PIECZONYCH

SZYNEK WĘDZONYCH

Wszelkiego Rodzaju Wędlin i Delikatessów. Krajowych i Importowanych

Dziękujemy za dotychczasowe poparcie i polecamy się

Waszej łaskawej pamięci na przyszłość.

ŚWIECONKA TO TRADYCJA

NARODU POLSKIEGO

Do Waszego Stołu Wielkanocnego suto zastawio-
nego, zaopatrzenie się w doskonałą jakość domo-
wego wyrobu ręcznie krajane kielbasy.

W naszych sklepach zawsze możecie się zaopatrzyć we wszelkiego rodzaju wędliny i delikatesy tak krajowej produkcji jak też i innych krajów europejskich.

PIERWSZORZĘDNE POLSKIE NOWOCZESNE SKLEPY

GIL'S DELICATESSEN

2 SKLEPY WĘDLIN I DELIKATESÓW

4129 S. ARCHER Tel. 247-2744

5605 SO. PULASKI RD. Tel. 767-1525

Serdecznie zapraszamy do naszych sklepów i pragniemy być zawsze na Wasze usługi, zapewniając Was o doskonałych naszych wyrobach i przystępnych cenach.

JÓZEF I HALINA GIL, Właśc.

z którymi rozmówicie się po polsku

Z okazji świąt przesyłamy Przyjaciółom, Znajomym, Klientom i Calej Polonii

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA WESOŁYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH I RADOSNEGO ALLELUJA

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA

WESOŁYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH

I RADOSNEGO ALLELUJA

Klientom, Przyjaciółom, Znajomym oraz Calej Polonii — oraz

Wszystkim najlepszym w Waszych zamiarach i poczynaniach,

oby Wasze wysiłki dały jak najlepsze owocne rezultaty.

— zasyla —

KAZIMIERZ I BOGUMIŁA PECHEREK

WŁ. ASCIETEL.F.

**DOSKONAŁYCH SKLEPÓW WĘDLIN
i DELIKATESÓW**

1941 W. DIVISION UL. Tel. 276-4002

5078 S. ARCHER AVE. Tel. 585-9523

4028 S. LARAMIE AVE. w CICERO Tel. 780-0022

5524 W. BELMONT AVE. Tel. 725-3043

NA WIELKANOC I ZAWSZE NA WASZ STÓŁ

polecamy

SZYNEK

WŁASNEGO WYROBU

marynowane i wędzone. Kielbasy domo-
wego wyrobu, ręcznie krajane oraz wiele
innych smacznych i doskonałych jakości
wędlin.

Także SZYNEK Importowane z Polski
KRAKUS i ATALANTA oraz z innych
Krajów.

Polskie nowoczesne sklepy wyrobu wędlin i innych artykułów
spożywczych i delikatesów. Ceny przystępne.

NA WASZ
STÓŁ WIELKANOCNY
Zaopatrzenie się w Doskonałe
Wędliny Wszelkiego Rodzaju
Wyrabiane z Najlepszych
Gatunków Mięsa
w Polskim Sklepie

OLD WARSAW DELICATESSEN

5721 SOUTH ARCHER AVE.

Właściciele To Polacy — Rozmówcie się po Polsku

DOSKONAŁY WYBÓR EUROPEJSKICH WĘDLIN

STAROKRAJSKICH PRZYSMAKÓW KUCHENNYCH

ORAZ BOGATY ASORTYMENT DELIKATESÓW

Z POLSKI ORAZ WSZYSTKICH KRAJÓW ŚWIATA.

Tel. 582-7557

NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESOŁYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH
I SZCZĘŚLIWEGO I RADOSNEGO ALLELUJA

Przyjaciółom, Znajomym, Klientom i Calej Polonii

Dalszych Wzniosłych Sukcesów we

Wszelkich Poczynaniach i Staraniach dla

Polskich Organizacji — zasyla

SŁOWIK'S HOME MADE SAUSAGE
3137 N. Central Ave. Tel. 736-0822

Serdecznie Zapraszamy

Do Nas Po Wędliny Na Wasz Stół Wielkanocny Także

na codzien lub na Wasze przyjęcia domowe na różne okazje polecamy

wyśmienity wyrób wszelkiego rodzaju wędlin domowego wyrobu,

szynki krajowe i importowane z Polski, oraz delikatesy.

Ceny nasze są bardzo przystępne.

Na Wasz stół Świąt Wielkanoc-
nych musicie najsmaczniejsze
i najlepsze wędliny domowego
wyrobu,

produkowane na sposób polski, europejski i ame-
rykański, oraz różnego rodzaju delikatesy.

Ceny przystępne. Bardzo duży wybór.

UCZYŃCIE TO W POLSKIM SKLEPIE WĘDLIN

FOREST VIEW

SAUSAGE STORE INC.

6452 Milwaukee

Tel. 775-3088

"Peace" Sale!
1/2 Price

"THE KISS OF THE SUN FOR PARDON"

"SONG OF A BIRD FOR MIRTH"

"ONE IS NEARER GOD'S HEART IN A GARDEN,
THAN ANYWHERE ELSE ON EARTH"

HOELTERHOFF'S GARDEN SHOP

3907 N. HARLEM AVENUE

CHICAGO, ILL.

PHONE: 777-5744

NA WASZ STÓŁ WIELKANOCNY

Możecie się Zaopatrzyć u Nas
w Doskonałe Wędliny
Wszelkiego Rodzaju oraz Domowej
Roboty Doskonałe Kielbasy.

POLSKI SKLEP

**DANDY
Meat Market**

1023 N. WESTERN AVE.

Codziennie Świeża Polska Kielbasa.

Ceny przystępne, więc wiele zaoszczędzicie.

Tel. AR 6-0589

Jeżeli Chcecie Możecie Do Nas Mówić Po Polsku.

NA WASZ STÓŁ NA WIELKANOC TYLKO PRODUKTY

Z POLSKIEJ FIRMY MARYNAT

PUDLO FOOD PRODUCTS CO.

Manufacturers and Distributors

PICKLES, SAUERKRAUT, VINEGAR and PRESERVES

TADEUSZ I WŁADYSŁAW PUDLO, właściciele

1651-53 W. HUBBARD STREET

Doskonałej jakości Marynaty Słonne w Chicago i Okolicy

Przy zakupie żądajcie naszych marynat produkowanych przez

Polską Firmę w waszym sklepie żywnościowym zakupów.

Telefon: HAYmarket 1-4862

Zasylamy

WESOŁEGO ALLELUJA

Wszystkim Swym Odbiorcom, Przyjaciółom i całej Polonii.

News and Views...

By Ken Konrad

THE GENERAL MEETINGS of the Polish American Congress, Illinois Division, are now being held in a new location, the Copernicus Center for Senior Citizens, 3160 N. Milwaukee Ave., according to the March issue of the organization's publication. The first one held at the new location was the Mar. 15 annual election meeting. We don't have the new officers because of our deadline, but the same publication also reported that Thaddeus L. Kowalski, president, had announced at an Executive Board Meeting that he would not seek reelection—after three-and-a-half years of outstanding service. The installation dinner-dance of the Illinois PAC has been scheduled for Apr. 7, starting at 6:30 p.m. in the Oaza Palm Terrace, 1250 N. Milwaukee Ave. Reservations and further information may be had by calling Mrs. Gertrude Drozdowicz, first vice president, at 778-4235, before Mar. 31. . . . The six members of the St. Mary of Nazareth Medical Center medical-dental staff inducted into the Loyola University chapter of Phi Delta Kappa, professional educational fraternity, were Walter Kawula, M.D.; Robert T. Swastek, M.D.; Raymond J. Pellicore, M.D.; Anthony K. Sapienta, M.D.; Anthony B. Vacante, M.D.; and Stephen J. Atsaves, D.D.S. All are grads of Loyola, except Dr. Sapienta, who was graduated from Illinois U. . . . The Weber High School Father's Club is inviting everyone to attend the 14th annual St. Joseph's Table festivities to be held at the school, 5252 W. Palmer, on Mar. 18 from 4 to 9 p.m. Heading committees for the event are Sam Battaglia, Len Pawelski and Stan Grelecki. . . . The Back of the Yards Neighborhood Council will hold its annual Community Congress on Mar. 19 (Palm Sunday) at the Martinique in Evergreen Park. Msgr. Edward Plawinski, first president of the Council, will give the invocation at the dinner-meeting. Patrick L. O'Malley will introduce the guest speaker, Thomas A. Murphy, chairman of the board of General Motors.

IN RECOGNITION of the leadership he has displayed within the U.S. Army's Reserve Officers' Training Corps (ROTC), David W. Grynska, son of Mr. and Mrs. Walter Grynska, has won the George C. Marshall ROTC Award at Loyola University, accord-

ing to Col. John A. Milani, chairman of the Military Science Department. A senior in the School of Business Administration, Cadet Major Grynska has been on a four-year scholarship from the Department of the Army. This is the first time the award has been given to a Loyola ROTC student. As winner of the award, Cadet Major Grynska will attend ROTC Award Conference in Lexington, Va., Apr. 20-22, at which he will receive the award. . . . Truman College, 1145 W. Wilson, will host its first North Side High School Art Exhibit, Apr. 4-28. It will feature more than 150 paintings, drawings, prints, sculptures, photographs and macrame pieces by North Side high school students. Further details may be had by calling 878-1700. . . . It's that time again: Smelt fishing will begin in Chicago along the Lake Michigan shoreline on Apr. 1, between 7 p.m. and 3 a.m. Season will run until 3 a.m. on May 11. . . . Dr. Edward Krol, Holy Cross Hospital staff member and president of the American Society of Abdominal Surgeons, attended the opening of the 9,000-member society's \$1-million national study center in Tampa, Fla. Also attending the recent event was Dr. Richard Adamski. . . . The most spectacular Flower Show in the country, covering the entire 300,000 square feet of Maxwell Hall in McCormick Place, will be held Apr. 1-9. Also, the 1978 Chicago Flower and Garden Show will be celebrating its 20th anniversary. . . . Music students from Gordon Technical High School who competed in the Illinois High School Association Solo and Ensemble Contest at Elmhurst College, came away with five first division awards and one in the first division. . . . William Kostka Jr. has been elected to the board of directors of the Public Relations Society of America. . . . If you haven't yet written your Congressman or Senator about pushing for the Pulaski Commemorative Stamp, please make it a point to do so now!

CONGRATULATIONS are definitely in order for the fine performances of the St. Thecla School gymnasts in state competitions. Most recently, the gymnastics team placed second in the state finals, sponsored by the United States Gymnastics Federation USGF, by compiling 97.35 points. They lost out the battle for first place to the

Aurora Spirits by only two points. St. Thecla's gymnasts were competing in Class III (12-14 years) against 90 finalists from various sections of the state. In all of the three classes, about 900 girls from all over the state, competed. The Falcons were helped to their fine second place finish by the showing of Nancy Sokolowski, who finished fourth all-around, and Deanna Panek, who rated fifth all-around. Other members of the team included Colleen Riley, Mary Ellen Benson, Mary Ann LaIacono, Rena Iacono, Chris White and Nadine Hallihan. The record of St. Thecla's School in state meets sanctioned by USGF during the past four years is a brilliant two championships and two second place finishes. In the meet mentioned above, St. Thecla's and MacArthur Junior High were the only schools entered; the rest were clubs and Park District teams. . . . Any grid coaches who want to hear "battaling" Woody Hayes, the long-time coach of Ohio State's great football teams, will have to get with it pretty early. Hayes will speak at 8:30 a.m. on Apr. 1, during the 32nd Annual Football Coaches Clinic, sponsored by the Chicago Catholic League Coaches' Association, at Fenwick High School, Oak Park. In addition to Hayes, there will be other outstanding speakers, all football coaches at major universities. Further information may be had by contacting Barney Badke, Fenwick's coach, at 386-0129. . . . Women's sports are making great strides at St. Xavier College under Julie Kowalczyk, women's athletic coordinator at the school. . . . And we'd like you to come back here again next weekend, for some interesting news tidbits.

Jachty Ze Szczecina

Morska Stocznia Jachtowa im. Leonida Teligi w Szczecinie przygotowuje na marcową wystawę nautyczną w Berlinie Zachodnim tradycyjne jednostki: "Cariny" i "Sagriny" oraz nowy ćwierćtonowy jacht pełnomorski z tworzyw sztucznych "Storpius".

Rok bieżący ugruntuje wieloletni eksport szczecińskich jachtów do ZSRR, NRD, NRF, Danii. Po długoletniej przerwie jednostki ze szczecińskiej stoczni znajdują się znowu na rynku Wielkiej Brytanii i po raz pierwszy — Berlina Zachodniego. Producent przywiązuje coraz większą wagę do międzynarodowej reklamy. Szczecińskie jachty wystawione będą w salonach nautycznych ZSRR, Jugosławii i Bulgarii.

Sensacyjne Odkrycie w Muzeum Narodowym

Obraz Madonny z Dzieciątkiem ze zbiorów warszawskiego Muzeum Narodowego, przypisywany dotychczas uczniom z kręgu wielkiego geniusza epoki włoskiego renesansu, Sandro Botticello, okazał się autentycznym pędzla samego mistrza.

Madonnę z Dzieciątkiem w otoczeniu św. Jana Chrzciciela i anioła poddano podczas konserwacji dokładnym oględzinom i wnikliwym badaniom chemicznym. Ostatnia opinia specjalistów jest jednogłówna — obraz ten jest dziełem Botticello. Najprawdopodobniej pochodzi on z lat osiemdziesiątych XV stulecia, choć ustalenie dokładnej daty nie jest sprawą łatwą, gdyż Botticelli nigdy nie sygnował swoich prac.

Badania Nad Trądem

Polscy specjaliści-lekarze, pracujący obecnie w Niamey (Niger), podjęli badania nad trądem, chorobą znaną w Polsce już tylko z historii medycyny, ale stanowiącą nadal poważny problem medyczny w krajach tropikalnych. Badania polskie skoncentrowały się na zmianach kostnych, najbardziej charakterystycznych dla trądu. Badania te są ważną częścią ogólnoswiatowych badań nad trądem, prowadzonych pod patronatem Światowej Organizacji Zdrowia. Na świecie żyje obecnie ok. 10 mln trędowatych.

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w **Dzien. Związkowym**

ODDAJCIE SWÓJ GŁOS — ON SOBIE NA TO ZASŁUŻYŁ

TO JEST
TWOJA OKOLICA
TY JESTEŚ JEJ
"BOSSEM"

Reprezentant Stanowy
**WALTER 'BABE'
McAVOY**
rączka Nr. 13 F

WSZYSCY WIEMY JAKA
JEST POZYCJA NASZEGO

STANOWEGO REPREZENTANTA
JEST PRZY JACIELEM SZARYCH LUDZI

— WALTER 'BABE' McAVOY —
JEGO ZASŁUGI

Był z nami w czasie upału w Marquette Park. Maszerował z nami w czasie zimy w Gage Park. Jest z nami bez względu na pogodę zawsze wtedy, gdy go potrzebujemy. Był z nami w Kennedy High School A JAKA JEST NASZA POZYCJA? WE WTOREK, 21 MARCA ON POTRZEBUJE NAS Republikanie — Naciśnijcie rączkę Nr. 13 F.

Powinnościście głosować na Balot Republikański

ODDAJCIE GŁOS NA
McAVOY

(Ogl.)

RE-ELECT

REPRESENTATIVE

UWAGA—WYBORCY POLONIJNI
W 19 DYSTRYKCIE
WYBIERZMY PONOWNIE
REPREZENTANTEM STANOWYM
**BORISA R.
ANTONOVYCH**

DOSWIADCZONEGO PRAWNIKA, KTÓRY SWĄ DOTYCHCZASOWĄ DZIAŁALNOŚCIĄ W LEGISLATURZE UDOWODNIŁ, ŻE W PEŁNI ZASŁUGUJE NA NASZE POPARCIE I ZAUFANIE.

INDORSOWANY PRZEZ
AMERYKANSKO-POLSKĄ LIGĘ POLITYCZNĄ

(Ogl.)

13^F

REPUBLICAN

PULL

ANTONOVYCH

FERGUS FORD

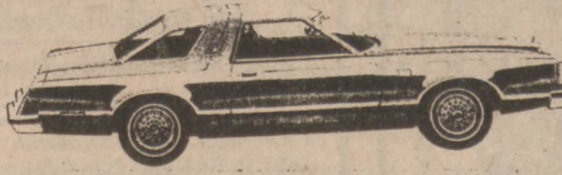
specjalne
wiosenne ceny.

Ponad 300 Aut w Magazynie.

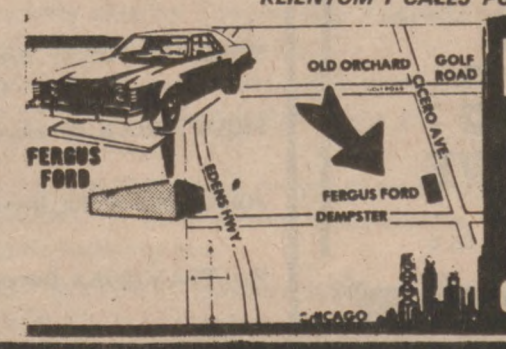
DOSTAWA NATYCHMIAST.
Proszę zadzwonić do mnie w razie trudności odnalezienia nas. Zrobię wszystko byście tu trafili.

\$139⁰⁰
miesięcznie ***

1978 NOWY PINTO	FAIRMONT NOWY 1978
\$2,995	\$3,395
NOWY GRANADA 1978 2 DRZWIOWY LUB 4 DRZWIOWY	NOWY L.T.D. 1978
\$3,895	\$4,595

ZASYŁAMY NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
WESÓLYCH ŚWIAT WIELKANOCNYCH
KLIENTOM I CAŁEJ POLONII

Sprzedajemy Nowe Samochody,
Ciężarówki oraz "DATSUNS".
Również duży wybór używanych
aut w cenie od \$1,795.

SPECJALNE CENY DLA
NASZYCH PRZYJACIÓŁ

BANKOWE
FINANSOWANIE
I DARMO
SPRAWDZENIE
KREDYTU

GEORGE BATORSKI
MANAŻER SPRZEDAŻY

Nowy 1978 THUNDERBIRD
8 cyl. automatyczna transmisja, wspomagane kierowanie, hamulce wspomagane, elektryczny odmrązaczy szyby, ochładzanie, radio, szerokie profilowanie "color-keyed", opony "Radial" WSW, ochrona kół deluxe, pełne pokrycie kół, dach vinyl złożony z dwóch części.

FERGUS FORD

For FORDS for LESS

8828 N. Cicero Ave. at Dempster

(Skokie Blvd.)

SUBURBAN

OR 4-8000

CHGO.

CO 7-2750

UWAGA WYBORCY POLONIJNI W 17 DYSTRYKCIE POTRZEBUJEMY EDWARDA T.

PŁOSKI

☐ JAKO STANOWEGO SENATORA w Springfield
NA TYKIECIE REPUBLIKANSKIM

Weteran II Wojny Światowej, członek Policji m. Chicago przez 9 lat i specjalista w dziedzinie walki z przestępczością. Właściciel domu, znający się dobrze na sprawach podatkowych który rozumie nasze codzienne problemy. Ojciec rodziny (dziewięcioro dzieci).

POPURZYJMY NASZEGO RODAKA ODDAJĄC MU

GŁOSY POLONIJNE

Wśród 59 Senatorów Stanowych w obecnym Senacie tylko jeden miał polskie nazwisko. Tymczasem Amerykanie polskiego pochodzenia stanowią wysoki odsetek obywateli 17 Dystryktu i nie są reprezentowani dostatecznie w Senacie Stanowym. Wybierając EDWARDA T. PŁOSKI podnieśliśmy nasz stan posiadania w Senacie Stanowym i poprawimy obecną sytuację, dla nas tym bardziej niekorzystną, że jedyny Polonijny senator stanowy ostatnio zmarł.

Edward Ploski jest INDORSOWANY PRZEZ POLSKO-AMERYKANSKĄ LIGĘ POLITYCZNĄ.

PARKVIEW CITIZENS IMPROVEMENT CLUB ORAZ
ERA POLITICAL ACTION COMMITTEE

• Będzie walczył z podwyżką podatków realnościowych • Podwyżką cen gazu i elektryczności • Będzie dążył do rozszerzenia opieki nad emerytami • Polepszenia szkolnictwa w Dystrykcie 17 oraz zwiększenia bezpieczeństwa obywateli w tej dzielnicy. • Jest w opozycji w stosunku do akcji przymusowego przewożenia dzieci do szkół integrowanych.

POCIĄGNIJCIE RĄCZKĘ 12F na maszynie do głosowania (Ogl.)

Z Życia Religijnego

W bazylice archikatedralnej pw. Sw. Jana Chrzciciela ks. bp Jerzy Modzelewski, sufragan warszawski, odprawił uroczystą sumę pontyfikalną z okazji przypadającego w tym dniu złotego jubileuszu jego kapłaństwa.

Uroczystość rozpoczęła procesjonalne wejście do archikatedry ks. kard. Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski z dostojnym jubilatem.

Przybyli na nią wierni z całej stolicy oraz z innych miejscowości archidiecezji. Uczestniczyła w niej rodzina jubilata. W stallach zasiadła Kapituła archikatedralna, a wśród niej sufragani warszawscy: ks. bp Bronisław Dąbrowski, sekretarz Episkopatu, ks. bp Władysław Miziołek i ks. bp Zbigniew Kraszewski. W uroczystości wzięło udział liczne duchowieństwo diecezjalne i zakonne.

Na wstępie uroczystości ks. dr J. Zalewski odczytał okolicznościowy list od kard. J. Villota, sekretarza Stanu Stolicy Apostolskiej, a następnie pismo gratulacyjne Ojca św. Pawła VI, w którym Papież przekazał swe uznanie dla gorliwej i owocnej pracy kapłańskiej i biskupiej jubilata.

W czasie mszy św. homilię wygłosił Prymas, S. Wyszyński. Ukazując duchową i kapłańską sylwetkę jubilata, ks. Prymas podkreślił m.in., że całe jego życie jest pełne żywej wiary, niezłomnego hartu, ujmującego spokoju w najkrytyczniejszych sytuacjach. Podkreślił także szczególnie wielki wkład bp. J. Modzelewskiego w dzieło odbudowy ze zniszczeń wojennych i budowy nowych świątyn w archidiecezji warszawskiej i w całej Polsce, a także wybitne zasługi jubilata w programowaniu i organizowaniu duszpasterstwa w Kraju.

Po mszy św. przemówił bp J. Modzelewski, który podziękował za gratulacje i życzenia i udzielił swego błogosławieństwa uczestnikom uroczystości.

Prowincja Południowo-Amerykańska Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej ustanowiona została pod koniec ub. roku. To polskie zgromadzenie zakonne powołane dla opieki nad rodakami żyjącymi na obczyźnie przez ks. kard. A. Hlonda, Prymasa Polski, mające swój dom generalny w Poznaniu, nie posiadało dotąd prowincji. Erygowana za zgodą watykańskiej Kongregacji ds. Zakonów i Rady Generalnej Towarzystwa prowincja Chrystusowców obejmuje kraje Ameryki Południowej. Siedzibą prowincjała będzie Kurytyba w Brazylii, duże skupisko polonijne. Patronką prowincji obrana została Matka Boska Niepokalanie Poczęta.

Na posiedzeniu komisji artystyczno-budowlanej diecezji płockiej obradującej pod przewodnictwem ks. bpa dra Bogdana Sikorskiego ordynariusza płockiego, ks. prał. Stefan Budczyński przedstawił stan realizacji zezwoleń na budowę obiektów sakralnych uzyskanych przez diecezję w latach ubiegłych. Zezwolenia te zostały już zrealizowane bądź znajdują się w realizacji. W ub. roku odbyły się na przykład uroczystości poświęcenia bądź konsekracji kościołów w Gostyniu, Bonisławiu, Bulkowie, Szekłowie, Mławie-Wólce i Sudrygach. Na ukończeniu jest też budowa kilku plebanii.

Ks. Józef Sielski — przełożony generalny księży Marianów poświęcił nowo zbudowany dom zgromadzenia w Lublinie. W uroczystości wzięł udział ks. bp Zygmunt Kamiński — sufragan lubelski, przedstawiciele kurii, delegaci innych zgromadzeń zakonnych, przedstawiciele Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego oraz wierni.

Non Partisan

RECOMMENDATIONS

Of The Polish American

Political League

For The Primary Election To Be Held
Tuesday, March 21, 1978

Obowiązkiem wyborców polskiego pochodzenia w powiecie Cook, bez względu na sympatie polityczne, jest zadbanie, aby wszystkie polskie głosy zostały oddane na polskich kandydatów. Przypominamy całej zjednoczonej Polonii, że podczas ostatniej sesji nominacyjnej Centralny Komitet Partii Demokratycznej całkowicie zlekceważył sobie nasze głosy. W każdym wyborach tracimy ważne dla nas pozycje. Jak długo możemy tolerować tę sytuację? Dlatego w prawyborach 21 marca oddajcie wasz głos na kandydatów zamieszczonych poniżej. Pamiętajmy, że tylko wtedy będziemy w stanie załatwienia różnych drogi nam spraw jeżeli na odpowiednich stanowiskach będziemy posiadali swych polskich ludzi, członków Polonii. Nie słuchajcie bzdur opowiadanych Wam przez lokalnych kapitanów precynktowych. Uprzejmie prosimy o wycięcie tego ogłoszenia z gazety i wzięcie go ze sobą do miejsca głosowania. Poniżej podajemy listę kandydatów ubiegających się na różne stanowiska.

Niżej wymienieni kandydaci potrzebują Waszych głosów. Zostali oni indorsowani przez naszą Polsko-Amerykańską Ligę Polityczną.

IRVIN R. TCHON, Chairman of the Election Committee
EDWARD E. NOWAK, President

For U.S. Senate

ALEX SEITH, Democrat
CHARLES H. PERCY, Republican

For Governor

MICHAEL J. BAKALIS, Democrat
For State Comptroller

ROLAND W. BURRIS, Democrat
W. ROBERT BLAIR, Republican

For State Treasurer

JEROME A. COSENTINO, Democrat
BRAD GLASS, Republican

For Representative In Congress

Legislative District

4th — ANDREW D. THOMAS, Democrat
6th — JEANNE P. QUINN, Democrat
7th — JOHN J. KLICH, JR., Democrat
10th — RICHARD JANECEK, Republican
11th — FRANK ANNUNZIO, Democrat

For State Senator

Legislative District

1st — ROGER A. KEATS, Republican
4th — JOHN J. NIMROD, Republican
7th — LEONARD F. BECKER, Republican
14th — NORBERT A. KOSINSKI, Democrat
16th — RUSS STEWART, Republican
17th — EDWARD T. PLOSKI, Republican

For Representative In The General Assembly

Legislative District

4th — AARON JAFFE, Democrat
5th — TED E. LEVERENZ, Democrat
5th — JACK B. WILLIAMS, Democrat
5th — CHRISTOPHER ADAMS JANKOWSKI, Republican
7th — JOHN J. BLAZEK, Democrat
7th — ROBERT C. PECCHOUS, Democrat
7th — PAUL J. MATULA, Republican
7th — HENRY J. KLOSAK, Republican
9th — TERRY A. STECZO, Democrat
10th — JOHN M. MATEJEK, Democrat
10th — ROBERT J. PIEL, Republican
10th — ROBERT PITROWSKI, Republican
13th — JAMES M. HOULIHAN, Democrat
13th — ELROY C. SANDQUIST, Republican
14th — ALFRED G. RONAN, Democrat
14th — MICHAEL A. ABRAMSON, Republican
14th — FRANK J. NOVAK, Republican
15th — PETER MILLER, Democrat
16th — ROMAN J. KOSINSKI, Democrat
16th — LAWRENCE W. KRUPA, Democrat
16th — ROGER P. McAULIFFE, Republican
17th — MICHAEL S. HOLEWINSKI, Democrat
17th — THADDEUS "TED" LECHOWICZ, Democrat
18th — LAWRENCE DI PRIMA, Democrat
18th — ELMER W. CONTI, Republican
19th — BORIS ANTONOVYCH, Republican
20th — JOSEPH J. JURASZEK, Republican
23rd — WALTER S. KOZUBOWSKI, Democrat
25th — EDMUND E. KORNOWICZ, Democrat
27th — JOSEPH P. MIGAS, Democrat
27th — EDMUND F. KUCHARSKI, Republican
30th — MIRIAM BALANOFF, Democrat
43rd — JOHN A. ANDRZEJEWSKI, Democrat

For Sheriff Of Cook County

LOUIS J. KASPER, Republican

For County Commissioners Of Cook County
From Towns Outside Of The City Of Chicago

CARL R. HANSEN, Republican
MARY M. McDONALD, Republican
JOSEPH I. WOODS, Republican

For Judge Of The Circuit Court — 18th Judicial Circuit

FRANK WESOŁOWSKI, JR., Democrat
For Judge Of The Circuit Court
Cook County Judicial Circuit

(To fill the Vacancy of the Hon. Robert A. Meier, III)
MARIJANE PLACEK, Democrat

For Judge Of The Circuit Court
Cook County Judicial Circuit

(To fill additional Judgeship)
FRANK R. PETRONE, Democrat
Additional Cook County Resident Judges

(Inside the City of Chicago)
RICHARD H. JÓRZAK, Democrat
For Appellate Court Judge — 1st Judicial District

JOHN C. MULLEN, Democrat
For Township Committeemen — Cicero Township

JOHN F. KIMBARK, Republican
Elk Grove Township

WILLIAM B. ROSE, Democrat
CARL R. HANSEN, Republican
Maine Township

NICHOLAS B. BLASE, Democrat
Lyons Township

MORGAN M. FINLEY, Democrat
Oak Park Township

PHILIP J. ROCK, Democrat
Orland Township

JOHN R. MACHALA, Republican
Palatine Township

WALTER SOROKA, Democrat
Rich Township

ANTHONY F. KAMINSKI, Democrat

Fundusz Prasowy

"Dziennika Związkowego"

Na Fundusz Prasowy "Dziennika Związkowego" złożyli:

Franciszek i Anna Pawlik.....	\$100.00
Gabriel Pawłowski.....	100.00
Franciszek i Pelagia Cychulski.....	50.00
Peter Borkowski.....	25.00
Józef Dutkowiak.....	25.00
Wanda Zbierzowska-Frydrych.....	10.00
Helena Zolkowski.....	10.00
Siostra Maria Violetta Drossel, Fel.....	5.00

Z okazji 70-lecia "Dziennika Związkowego"

Adam Lipowicz.....	\$ 20.00
Maria Piątkiewicz.....	10.00
Frank Przysiężny.....	10.00
Stella Pachut.....	7.00
Jan Mika.....	5.00

Polski Dom w Brazylii

"Tygodnik Powszechny" (5 lutego 1978 r.) zamieścił list do redakcji Ludwika Dunina, w którym m.in. czytamy:

"W Sao Paulo nastąpiło uroczyste otwarcie polskiego Domu Spokojnej Starości, którego fundatorem jest znany z dobroczynności książe Roman Sanguszko, zamieszkały w Brazylii od roku 1940. Wprawdzie fundacja ta założona została jako stowarzyszenie pod nazwą Sociedade Sanguszko de Beneficencia jeszcze w roku 1970, ale uruchomienie jej przesunęło się w czasie z powodu zmian w projektach zabudowy tej wielkiej metropolii.

Jak głosi paragraf 2 statutu: "Zasadniczym celem stowarzyszenia jest działalność charytatywna, koncentrująca się na wybudowaniu zakładu, jego utrzymaniu oraz pomocy starcom znajdującym się w trudnych warunkach życiowych przez zapewnienie im dachu nad głową, pomocy materialnej, moralnej i finansowej w miarę posiadanych środków i wedle uznania dyrekcji".

Na ofiarowanej parceli położonej w centrum miasta fundator wybudował luksusowo wyposażony dom, w którym prócz pokoi mieszkalnych znalazły również pomieszczenie polski klub oraz organizację polonijną. W budowie znajduje się wieżowiec, z którego dochody służyć będą celom

przewidzianym statutem stowarzyszenia, koszty aż do odzyskania dochodów własnych pokrywa fundator z czynszów wieżowca.

Przez wybudowanie tego ośrodka zyskała saopaulońska Polonia stała i ważny punkt oparcia, a starzy Polacy żyjący w Brazylii możliwość spędzenia ostatnich lat życia w luksusowych warunkach i w swoim polskim środowisku.

Koszt wybudowania tego ośrodka polonijnego sięga kilku milionów dolarów ofiarowanych wspaniałomyślnie przez fundatora. Ale nie to jest decydujące, niejednego z Polaków żyjących w Brazylii stać by było na to, ważne jest, że tam, na obczyźnie, odczuł fundator głęboką potrzebę podania ręki tym współrodakom, dla których los okazał się mniej łaskawy. Toteż uroczystość otwarcia tego ośrodka była wielkim świętem nie tylko dla Polaków żyjących w Sao Paulo, ale i dla całej Polonii brazylijskiej, której przedstawiciele przybyli licznie na tę uroczystość ze wszystkich większych skupisk polonijnych w Brazylii. Była ona też wielkim aktem podzięków dla fundatora nie tylko za ten dar, ale i wyrazem społecznego uznania i szacunku dla jego społecznej wrażliwości na potrzeby i sprawy polskich rozbitków wielkiej dziejowej burzy przez prawie czterdzieści lat od czasu, gdy losy wojny zwały go z tym krajem".

POCIĄGNIJCIE RĄCZKĘ 46C

ABY WYBRAĆ SĘDZIĄ SĄDU OKRĘGOWEGO

POWIATU COOK

(Judge of the Circuit Court
Cook County Judicial District)

MARIJANE PLACEK

(w miejsce opróżnione przez Hon. James J. Mejda)

INDORSOWANA PRZEZ

Polsko Amerykańską
Ligę Polityczną
Bohemian Lawyers
Association
Chicago Women's
Political Caucus

Zasługuje na zaufanie i poparcie ze względu na swe wysokie kwalifikacje zawodowe i moralne. (Ogl.)

BLACK STEER

FINER
FOODS

3140 N. CALIFORNIA

Blisko Belmont i Elston — Tel. 539-4510

NA WASZ STÓŁ ŚWIĄTECZNY POLECAMY
WSZELKIEGO RODZAJU DOSKONAŁE
WIELKANOCNE WĘDLINY

WŁASNEGO WYROBU

• KIELBA SA SUROWA, WĘDZONA, GOTOWANA

WŁASNEGO WYROBU

• BOCZEK GOTOWY DO JEDZENIA

WŁASNEGO WYROBU

• SZYNKI z KOŚCIĄ i BEZ KOŚCI, GOTOWANE, WĘDZONE

WŁASNEGO WYROBU

• SZYNKI w PUSZKACH, POLSKIE i AMERYKAŃSKIE

WŁASNEGO WYROBU

• WĘDZONE KARCZKI

WŁASNEGO WYROBU

• BARANKI WIELKANOCNE z MASŁA

i liczne delikatesy krajowe i importowane w wielkim wyborze

Riverside Township

GERALD W. SHEA, Democrat

Schaumburg Township

WILLIAM B. SHLIFKA, Democrat

The Polish American Political League is a nonprofit citizen-run organization. It receives no financial support from and is independent of any government agency or political party. The Polish American Political League officers, directors and members are Democrats and Republicans, liberals and conservatives, dedicated to the principle that better government will come only through election of better men and women to public office. (Ogl.)

ZAPRASZAMY POLONIĘ
do nowo-otwartego sklepu
JOE & FRANK'S DELICATESSEN
3334 N. Milwaukee Ave. Tel. 283-0310
NA OKRES ŚWIAT WIELKANOCNYCH
specjalnie przygotowaliśmy wysmienite szynki wędzone i gotowane,
boczki, schaby oraz wiele innych rodzaj wędlin.

Doskonała polska kielbasa tylko

\$1.59
funt

SPECIAL
89¢

DRUGI SKLEP wysmienitych wyrobów wędliniarskich i artykułów
importowanych mięsiw — się na południowej stronie miasta, pod nr.:
5620 S. Pulaski Rd. Tel. 581-0639

Serdeczne Życzenia
RADOSNYCH ŚWIAT
ZMARTWYCHWSTANIA
PANSKIEGO
Klientom i całej Polonii
— składa —

RODZINA A. STARSIK

WIOSENNA WYPRZEDAŻ

• Wielki wybór ubrań męskich najnowszych
fasonów i kolorów z kamizelkami lub bez
i z dodatkową parą spodni.

• Żakiety wiosenne "reversible" lub zwykłe

• Wiosenne płaszcze z podpinkami lub bez

• Duży wybór spodni, koszul, krawatów i
Innej galanterii męskiej.

WIELKI WYBÓR UBRAN I GALANTERII
DLA CHŁOPCÓW
S & H Stamps — Master Card

STARSIK CLOTHING

1205 N. MILWAUKEE AVE.
(Division-Milwaukee-Ashland)

Normalne Godziny Sklepowe a w Niedzielę od 12 do 3

Z Bocznej Trybuny Sportowej

—ZYGMUNT P. BOBIN—

MECZE PIŁKARSKIE JUNIORÓW W BROADWAY ARMORY

W niedzielę, dnia 19 marca rozegrana zostanie przedostatnia kolejka meczów piłkarskich juniorów w hali krytej, przy 5917 N. Broadway Ave. Początek o godz. 6-ej wieczorem — Eagles grają z Maroons "A" o godz. 6:30, natomiast Wisła gra z Maroons "B" o godz. 7:30 wiecz. Inne mecze wieczoru: Real F.C. — H.F. United, Wings — Kickers, Green-White — Rams, Schwaben — Vikings. Na marginesie tych meczy zauważyć można, iż frekwencja widzów polonijnych jest bardzo mała, mimo iż wstęp na halę jest bezpłatny. Dla samej ciekawości warto zobaczyć polskie drużyny młodzieżowe w rywalizacji z drużynami innych narodowości.

"JÓZEFÓWKA" W KLUBIE WISŁA S.A.C.

W sobotę, dnia 18 marca, wszyscy solenizanci, t.j. Józefowie i Józefinki „potykają się na tradycyjnej „Józefówce” w klubie sportowym Wisła, 4411 W. Fullerton Ave., początek o godz. 8 wieczorem. Uroczysty program muzyczny, dobra atmosfera lokalu oraz nowoczesny (nowy) ekwipunek będą współczynnikami właściwego dochowania tradycji. Organizatorzy podają, iż tegoroczna pierwsza drużyna piłkarska Wisły będzie miała w swych szeregach wielu juniorów Wisły z ub. sezonu. Tak iż warto poprzeć odmłodzoną drużynę na „całym froncie”. Podwójne hasło: frontem do tradycji i młodzieży polonijnej uprawiającej sport i reprezentującą barwy narodowe. Już w najbliższą sobotę, 18 marca w lokalu Wisły.

**Z KLUBU
SPORTOWEGO A.A.C. EAGLES**
Bardzo serdecznie zapraszamy wszystkich sympatyków klubu sportowego Eagles jak i miłośników dobrej zabawy na tradycyjną Józefówkę, która odbędzie się w lokalu klubu przy 3519 W. Fullerton Ave., dnia 18 marca. Początek o godzinie 8:30 wieczorem. Grać będzie doskonała orkiestra Wawele. Wstęp wraz z doskonałą kolacją \$7.50. Po rezerwacji prosimy dzwonić na 252-9551.

Bardzo dobrze spisali się w ub. niedzielę juniorzy Eagles wygrywając dwa mecze z Wings 2:1 i H.F. United 4:3. Spotkanie przeciwko Wings juniorzy Eagles zagrali b. dobrze mając przez cały czas znaczną przewagę i choć ustępowali przeciwnikowi fizycznie, to jednak lepszą techniką pokonali juniorów Wings. Bramki dla Eagles zdobyli: W. Czesak i P. Maewski.

Mecz przeciwko H.F. United nie był zbyt porywającym widowiskiem, a drużyna Eagles nie mogła w tym spotkaniu zademonstrować dobrej technicznie gry, gdyż przeciwnik grał nie przebiegając w środkach, a chwilami grał nawet b. brutalnie, polując jakby na koście. Dziwne, że temu nie mógł zapobiec sędzia. Po jednym z fauli b. przykrej kontuzji doznał H. Lichaj. Bramki dla Eagles w tym spotkaniu uzyskali: W. Czesak — 3, S. Lichaj — 1.

Juniorzy Eagles grali w nast. składzie: J. Kulaga, S. Lichaj, B. Kowalczyk, W. Maewski, M. Piekarczyk, H. Lichaj, P. Maewski, W. Maewski, W. Czesak, C. Szczepański, R. Pawuła, W. Szewczyk, E. Decker, M. Sokolowski, L. Jamrozik. Drużynę prowadził S. Wokan.

Klub sportowy Eagles przyjmuje zapisy chłopców 9—10-letnich do najmłodszej drużyny. Wszystkich zainteresowanych rodziców prosimy dzwonić do klubu w godzinach wieczornych na 252-9551. Zajęcia młodzieży odbywają się pod kierownictwem fachowego trenera na razie w sali. Kierownikiem drużyny jest p. Maekówka. Bardzo prosimy wszystkich chłopców o zapisanie się do zespołu młodzieżowego.

PIŁKARZE WISŁY ZWIĘKSZAJĄ PRZEWAGĘ

Piłkarze ekstraklasy rozegrali XXII kolejną mistrzowską spotkani. Nie brakowało w tych meczach niespodzianek. Naprzykład w Warszawie Legia przegrała z Zawiszą 0:1, tracąc chyba szansę na tytuł.

Dobrze spisujący się dotąd Lech Poznań doznał nieoczekiwanie wysokiej porażki w Gdyni, przegrywając z Arką aż 0:4. Z potknięć rywali skorzystała krakowska Wisła, która konsekwentnie zmierza do tytułu mistrza Polski. Jej przewaga rośnie. W ostatniej kolejce wiślanie pokonali Zagłębie Sosnowiec 1:0.

Odra pokonała Górnik 1:0, Szombierki uporały się z Pogonią bijąc ich 2:0, Polonia przegrała z Widzewem 0:1, Natomiast mecz pomiędzy Stalą i Śląskiem zakończył się bezbramkowo. Również Ruch uzyskał wynik remisowy (2:2) z ŁKS.

A oto ostateczna tabela po XXII kolejce rozgrywek:

1. Wisła	31:13	24—15
2. Lech	25:16	23—19
3. Śląsk	21:17	28—26
4. Legia	24:20	37—23
5. Stal	24:20	25—20
6. ŁKS	24:20	20—16
7. Zagłębie	22:22	25—24
8. Arka	22:22	21—23
9. Polonia	20:24	20—18
10. Odra	20:24	24—25
11. Szombierki	20:24	17—23
12. Zawisza	19:25	20—24
13. Ruch	19:25	19—24
14. Widzew	18:26	21—30
15. Pogoń	18:26	23—33
16. Górnik	16:28	21—24

ORGANIZATORZY IGRZYSK W LAKE PLACID POKONALI DUŻĄ PRZESZKODĘ

Organizatorzy zimowych igrzysk olimpijskich, które odbędą się w 1980 roku w Lake Placid — uporali się niedawno z pierwszym ważnym problemem. Zarząd parku narodowego Adirondack, na terenie którego rozgrywane będą olimpijskie konkurencje, po burzliwej dyskusji wyraził zgodę na budowę 90-metrowej olimpijskiej skoczni narciarskiej na zboczu góry Intervale. Decyzja podjęta sześcioma głosami przeciwko czterem, przy jednym wstrzymującym się, wzbudziła wiele kontrowersji. — Wielu fachowców uważało bowiem, że sylwetka 80-metrowej wieży, która ma powstać na zboczu Intervale, zepsze naturalny górski krajobraz parku narodowego.

Innego zdania jest jednak Robert Peacock, burmistrz liczącego 2,700 mieszkańców Lake Placid. Uważa on bowiem, że sylwetka skoczni — ma wszelkie szanse stać się symbolem regionu (podobnie jak to się stało w Bergisel k. Innsbrucka), „amerykańskim monumentem narodowym”, który dzięki igrzyskom olimpijskim pozna cały współczesny świat.

Na zboczu Intervale umiejscowiona jest także skocznia 70-metrowa, wybudowana przed igrzyskami w 1932 roku. Plany konstrukcyjne nowej, dużej skoczni i renowacji średniej są już zatwierdzone przez komisję techniczną Międzynarodowej Federacji Narciarskiej.

Zmian w drzewostanie wymagać będzie przygotowanie tras dla narciarzy alpejskich. Zarząd Adirondack zobowiązał jedn organizatorów igrzysk do renowacji części górskiego lasu, który zostanie wycięty.

Sprawa budowy skoczni wywołała dotychczas największe zaniepokojenie gospodarzy przyszłych igrzysk. Odmowa ze strony zarządu parku narodowego spowodowałaby znaczne opóźnienie budowy olimpijskich obiektów i co najważniejsze — zamrożenie federalnego kredytu finansowego w wysokości blisko 50 milionów dolarów. Spowodować mogłaby więc w rezultacie rezygnację z organizacji zimowej olimpiady, podobnie jak stało się w Dever przed igrzyskami 1976 r.

Nowa skocznia narciarska ma kosztować blisko 2,5 mln dol. Dalsze 13 mln pochłonie budowa innych obiektów, m.in. stadionu lodowego, toru dla łyżwiarzy i toru saneczkowego. Pozostałe obiekty, wybudowane dla potrzeb igrzysk 1932 roku, zostaną unowocześnione i odnowione.

GERARD CIEŚLIK NA EKRANIE

W kwietniu br. ukończony zostanie film telewizyjny o piłkarzu 50-lecia — Gerardzie Cieślaku. Będzie to pełnometrażowy film —fabularyzowany dokument, obrazujący trzy okresy życia popularnego sportowca — dzieciństwo, początki kariery aż do roku 1959 oraz dzień dzisiejszy. Film powstał w zespole „Tor” w ramach cyklu obrazów o mistrzach sportu. Wyreżyserował film „Gra o wszystko”, bo taki ma być jego tytuł — Andrzej Kotkowski. Scenariusz napisali Jerzy Górzański i Krzysztof Wądrocki. Obok Gerarda Cieślaka, który w ostatniej części filmu gra samego siebie, obejrzeć będzie można na ekranie tak popularnych w latach pięćdziesiątych piłkarzy jak Eugeniusz Pol, Czesław Suszczyk czy Ryszard Wyrobek, dawniejszy bramkarz chorzowskiego Ruchu. Znaczną część zdjęć nakręcono na stadionie klubu Cieślaka — Ruchu przy ulicy Cichej w Chorzowie.

Kwietne Święta

Ze szczegółowych opisów polskich obrzędów wielkanocnych mogłaby powstać cała książeczka. Szczególnie różnorodne są obyczaje ludowe. Nie tylko poszczególne województwa, ale powiaty, a nawet wsie posiadały własne tradycje. Niewiele z nich dochowało się do naszych czasów.

Uroczystości wielkanocne zaczynały się w Niedzielę Kwietną, czyli Palmową. „W Kwietną Niedzielę kto bagniatka nie połknął, a dębowego Chrystusa do miasta nie doprowadził, to już dusznego zbawienia nie otrzymał,” śmiał się z tradycjonalistów stary Rej. Połykano więc baze wierzbowe albo też uderzano się młodymi gałązkami wierzby, niby na pamiątkę palm, którymi witano Chrystusa przy wjeździe do Jerozolimy.

W Wielką Srodę, jak opisuje Jędrzej Kitowicz, pamiętnikarz i znawca osiemnastowiecznego obyczaju — na zakończenie „ciemnej jutrzni,” zwanej tak od gaszenia świec po każdym odpiewanym psalmie, księża udeżdzali brewiarzami w ławki, niby na znak zamieszania, co dawało hasło do powszechnego hałasu. „Chłopcy swawolnie, naśladując księży, przybiegawszy do kościoła z kijami tłukli nimi o ławki z całej mocy, póki działo się w nogach od starych działo, urwawszy tego i owego po plecach kijem, sami zdążyli przed gandziarą umknąć...”

Uplótszy chochoła z konopi, lub słomy, wrzucali go z wieży i topili. Jedni powiadają, że mszcząc się tak symbolicznie na Judaszu, inni wywodzą ten obyczaj od niszczenia pogańskich bałwanów.

Od Wielkiego Czwartku rozlegał się ogłuszający terkot grzechotek. W dniu tym niektórzy biskupi i magnaci na znak pokory umywali nogi 12 wybranym starcom, których potem suto obdarzano. Zwyczaj to dawny i na dworze królewskim był stosowany.

Wystawność i teatralność cechowały obrzędy wielkopiątkowe. J. Kitowicz

opisuje procesje kapników, ubranych jak „nobile veneziano” (szlachcice weneccy) w kapy — płaszcze, przypominające domina maskaradowe z obnażonymi plecami i kapturami opadającymi głęboko na twarze.

Kapy były kościelne. „Rozdawano gratis co podłepsze, lecz piękniejszą chcąc dostać musiał zawiadującemu nimi wetchnąć coś w rękę.” Kapnicy biczowali się publicznie. „Panny pobożne się też i nad swoim ciałem pastwić nie raczyły” — kpił Kitowicz — „głaszcząc raczej miętą małą,” śmiał się z tradycjonalistów stary Rej. Połykano więc baze wierzbowe albo też uderzano się młodymi gałązkami wierzby, niby na pamiątkę palm, którymi witano Chrystusa przy wjeździe do Jerozolimy.

Wtedy przychodziło między nimi do bitwy,” w której „kijów, pięści i kamieni używano.”

Pobożni ciągnęli na obchód grobów ściśle wedle hierarchii społecznej. „Za dnia panowie, w nocy — służebna czeladź.”

Oburzał się Adam Moszczeński, kronikarz osiemnastowiecznego życia szlachty: „Różnymi konceptami ubierano groby pańskie, co miało minę teatralnych reprezentacji. Te groby chodził odwiedzać lud obojętnej płci przez Wielką sobotę, aż do rezurekcji, w czym mało było nabożeństwa, a romansów wiele...” Teatralność tych dekoracji kościelnych potwierdza opis Kitowicza: „Lwy błyskały oczami szklanymi, kolorami iskrzącymi się napuszczonymi, wachlowały jeźdźcami z paszczek wywieszonymi. Morze bałwany swoje miało.”

Jeszcze wiek później Łukasz Gołębiowski, znawca obyczajów ludu polskiego, odwiedzał wiejskie kościoły, gdzie „sadzono się na przepych i okazałość (...), wśród morskich bałwanów straszny wieloryb połykał i wyrzucał Jonasza, tam cudowna łódka ryb św. Piotra była wystawiona.”

Na obchodzących groby dzwoniły panie, zachęcając do ofiar. „Trn- dziwsze kwestarki zawsze więcej

ukwestowały niż te, którym na urodzie schodziło” — zauważył Kitowicz.

Obyczaje wielkopiątkowe kończyło powieszenie śledzi na suchej wierzbie i rozbicie dzbanu z żurem. Na znak, że post się skończył.

W Wielką Sobotę musiało być słońce. Buchał zapach pieczonego ciasta. Żadna z gospodyń nie śmiała przysiąść, bo zaraz by baby usiadły w piecu razem z nią.

Najważniejsze są wszakże pisanki i kraszanki. Nie wszędzie i nie zawsze są baby, mięsowa, mazurki, ale jajka nie braknie na żadnym wielkanocnym

stole. Od niego zaczyna się posiłek, nim dzieląc się wzajem składamy sobie serdeczne życzenia. Jak w wielu wypadkach, tradycja sięga czasów pogańskich, kiedy jajko było symbolem odrodzenia i sił żywotnych. A Wielkanoc, to przecież Zmartwychwstanie.

Praktykowany niegdyś w większości rodzin, dzisiaj mniej powszechny, ale ciągle niewygasły jest zwyczaj barwnego zdobienia jajek na Wielkanoc. W różnych rejonach Polski w różnych się to czyni terminach, przed

(Dokończenie na str. 18-ej)

Wybierzcie Sędziego THOMAS R. CASEY, Jr.

SĘDZIA SĄDU OKRĘGOWEGO POWIATU COOK

**Głosujcie na Demokratów
w Prawyborach,
we Wtorek, 21 Marca 1978
Poszukajcie i pociągnijcie Lewarek 52-B
PRZYJACIEL POLONII**
Ogłoszenie zapłacone przez Komitet dla Wyboru
Sędziego Thomas R. Casey, Jr.
Mecenas Joseph J. Kozłowski, Przewodniczący
Mecenas George Groble, Skarbnik.

Theodore (58B) Pollock
March 21 Democratic Primary
**Judge — Circuit Court —
Cook County**
Pull Lever 58B
Sprawiedliwość z Wyrozumieniem

Wybierzcie
**DENNIS S.
KOSINSKI**
“A Community-Action” Kandydat Na
DEMOKRATYCZNEGO SENATORA
STANOWEGO 17-go DYSTRYKTU
Pociągnijcie Rączkę 12-A
Ogl.

**POLSKO — AMERYKAŃSKA
LIGA POLITYCZNA**
— poleca —
JOHN C. MULLEN
NA SĘDZIEGO SĄDU APELACYJNEGO

“Pragnę podziękować członkom Polsko-Amerykańskiej Ligi Politycznej za udzielone poparcie, i proszę równocześnie, by każdy obywatel wraz z całą swą rodziną oddał na mnie swój głos i powiadomił o tym swych przyjaciół.”

Z poważaniem,
JOHN C. MULLEN
GŁOSUJCIE NA DEMOKRATÓW ☒ 21 marca
W Chicago **Na Przedmieściach**
Pociągnijcie Lewarek 38-C **Przebijcie Linie 128**
(Ogl.)

**UWAGA: WYBORCY POLONIJNI w 17 DYSTRYKCIE
WE WTOREK 21 MARCA b.r. GŁOSUJMY WSZYSCY NA
DEMOKRATYCZNEGO KANDYDATA NA SENATORA STANOWEGO**

STEVE NASH

Pociągnijcie Rączkę 13 A

- Najbliższy współpracownik Reprezentanta Stanowego 17 Dystryktu Ted Lechowicza, przez niego indorsowany i popierany.
- Administracyjny Asystent Przewodniczącego Komitetu Ustawodawczego Metropolitalnego Dystryktu Sanitarnego.
- Łącznik między Dystryktem Sanitarnym i Legislaturą Stanową Stanu Ill.
- Cały czas poświęci obowiązkom Senatora Stanowego i będzie prowadził biuro dla obsługi obywateli Dystryktu 17.
- Zainicjuje skuteczny program zwalczania zbrodniczości, a szczególnie wandalizm, podpałów oraz kradzieży aut.
- Jest przeciwny podnoszeniu podatków realnościowych.

POCIĄNIJCIE RĄCZKĘ 13A
Ogl.

Kwietne Święta

(Dokończenie ze str. 17-egj)

i po świętach, co zdaje się potwierdzać dawny zwyczaj tego zyczenia z obchodami nadejścia wiosny. Wiosny niosącej życie, radość, kolor.

Kiedys malowane jajka służyły za przedmiot rozmaitych wróżb i zabaw, ich darowanie stanowiło wyraz ludzkich uczuć. Dziś są one uciechą dla dzieci i miłą ozdobą. Rzadko już można spotkać młodzieżową grę "w bitki" — uderzanie pisankami o siebie lub grę z rzucającymi nimi na odległość i chwytaniem. A bywało, że bawiono się rzucając pisankę przez dachy, tocząc je ze wzgórków, wierząc, iż przechowywanie ich w domu przynosi szczęście, a im są piękniejsze, tym większa dla właścicieli szansa szybkiego zamążpójścia.

Dziewczęta dawały chłopcom pisanki za otrzymaną pierścionek, za szczególne adorowanie podczas tańców czy na huśtawce, w niektórych miejscowościach chłopcy wyprasiali

pisanki od dziewcząt, w innych zabierali je siłą, w innych jeszcze podarowanie pisanki równało się... wyznaniu miłosnemu.

Pisanki to jajka zdobione przez "pisanie" woskiem i zanurzenie w kolejnych farbach, od najjaśniejszej począwszy, lub też trawienie w kwasach. Jajka jednokolorowe — przeważnie fioletowe — jako, że to kolor obowiązujący w kościele w czasie Wielkiego Tygodnia — noszą nazwę kraszanek. Są jeszcze skrobanki, czyli jajka jednokolorowe z wydrapanym jasnym wzorem, rysowanymi i wykłajkami na nie malowanym tle. Ale przeważnie na wszystkie mówimy — pisanki.

Na współczesnych pisankach podziwiać można najczęściej stare motywy regionalnego zdobnictwa ludowego, ale czasem także dowcipnie potraktowane elementy codzienności lub nawet plastyczne reminiscencje aktualnych wydarzeń w Kraju i na świecie.

Punktem kulminacyjnym uroczystości wielkanocnych było święcenie jada, po którym zaczynała się wesoła uczta. Jadło świąteczne było rozmaite w różnych okolicach i różnych stronach, ale zawsze musiało być obfite.

W Wielką Niedzielę wszystkich budził huk armat i moździerzy. Strojnisie co rychlej ubierały się w najpiękniejsze szaty. Już w XVII wieku śmiał się Potocki, że każda "włosy trefiacz, rada by kram włożyła na się." Ganiłano z jednej rezurekcji na drugą. "Najpunktualniejsi zaś byli w tym rodzaju dewocyjni rzeźmieszkowie, którzy mieszając się w ciżbę, kieszienie z pieniędzmi wyżniali" — kpi Jędrzej Kitowicz. Po ceremonii wracano jak najszybciej do domów. Staropolskim zwyczajem zaczynała się wielka uczta. Bo każdy szlachcic według Potockiego:

Chce wraz powetować co tak długo pościł
Zre drugi, ptem pije tka jako do woru
Ten chory, ów pijany, zapomni nieszporu...

Jadło było urozmaicone — przeważały wędliny i ciasta. W niektórych domach w ogóle ognia w te dni nie

rozpalano i jedynie zimnym mięsem się żywno. Uczcie rozpoczynano od dzielenia się święconym jajkiem, składając sobie wzajemnie życzenia.

Na stole stawiano baranka wielkanocnego. Z ciasta na pierwszym miejscu stały okazałe baby wielkanocne.

Z sentymentem natomiast celebrowali Polacy wielkanocny stół na obczyźnie. Odniedź Mickiewicz zaproszeni zostali do rzymskiego domu hrabiego Ankwicza, którego córka Henrietta na widok autora "Ballad i romansów" — "ploniła się jak róża." Wspomni o rozróżnieniu Odynie: "Święcone to na via Mercede odbyło się całkiem po polsku (...). W środku stołu figurował baranek z chorągiewką czerwoną z białym, były też polskie baby i mazurki, fabrykacji domowej, tudzież indyk z nadzieniem i dwoje prosiat z chrzanem w zębach. Ten ostatni specjal sprowadzony był unyślnie z daleka i to zwłaszcza gwoli Adamu, który kiedyś mówił, że go to za dzieciństwa najwięcej na święconym bawiło."

W Poniedziałek Wielkanocny oblewano się wzajemnie wodą: czynili to zrazu młodzieńcy w stosunku do dziewcząt, następnego dnia panny oblewały kawalerów, "Była to swawola powszechna w całej Polsce, tak między pospółstwem, jak też między dystygowanymi," pisał Kitowicz.

Formy tego dyngusu są rozmaite, od dyskretnego kropienia pachnącą wodą, aż do wylewania całych wiader na głowę ofiary, a nawet i wrzucania do stawu czy rzeki.

J. Peciak Przebywał w USA

Na zaproszenie Polonii amerykańskiej przez 10 dni przebywał w USA złoty medalista olimpijski i mistrz świata w pięcioboju nowoczesnym, Janusz Peciak. Był on serdecznie przyjmowany przez amerykańskich Rodaków, otrzymał kilka zaszczytnych wyróżnień, m.in. został wybrany najpopularniejszym człowiekiem Tek-sasu. Burmistrz Detroit wręczył mu symboliczne klucze do miasta, a w "polonijnym" miasteczku Hamtramck przyznano mu tytuł honorowego obywatela. Janusz Peciak wziął także udział w międzynarodowym turnieju szermierczym, w którym zajął 7 lokatę.

Gród Piastowski z XIII Wiek w Pułtusk

W "Expressie Wieczornym" (18-19 lutego 1978 r.) Włodzimierz Liksza pisał o cennym odkryciu polskich archeologów w jednym z najstarszych miast Polski — Pułtusku. W artykule czytamy:

"Pułtusk, jedno z najstarszych i najpiękniejszych miast Mazowsza, zaczyna nabierać dawnej świetności. Przyczynia się do tego niewątpliwie renowacja perły naszej architektury renesansowej — zamku biskupów Płockich, który razem z najbliższym otoczeniem stanie się Domem Polonii. "Powstaje tu, w Pułtusku, wielkie centrum Polonii Zagranicznej z częścią hotelową, handlową i wypoczynkową. Rangę i rozgłos zaczyna nadawać miastu również ostatnie badania archeologiczne. Stały się one rewelacją na skalę europejską. Dokonane przez historyków ustalenia zaliczają gród pułtuski do powstałych w okresie wczesnopiastowskim."

"Zlokalizowana w rozlewisku Narwi, nie opodal przeprawy osada i centrum kasztelanii, około 1075 roku przekazana została biskupstwu plockiemu. Pierwsze źródła dotyczące grodu pochodzą prawdopodobnie z 1207 roku.

Jednym z najbardziej cennych odkryć jest odsłonięcie długiego fragmentu konstrukcji wału obronnego z XIII w., a także inne relikty grodu obronnego z tego okresu. Zachowała się w idealnym stanie konstrukcja ściany budynku mieszkalnego na wysokość 10 belek z XIII wieku, z pozostałością progu i miejsca na osadzenie drzwi. Belki są znakowane.

Owczesny cieśla najpierw je oznakował, a następnie zmontował... Jednym znanym przykładem konstrukcji drewnianych z tego okresu, są wykopaliska w Nowogrodzie... Ogromny materiał archeologiczny, jaki już uzyskano i uzyska się w przy-

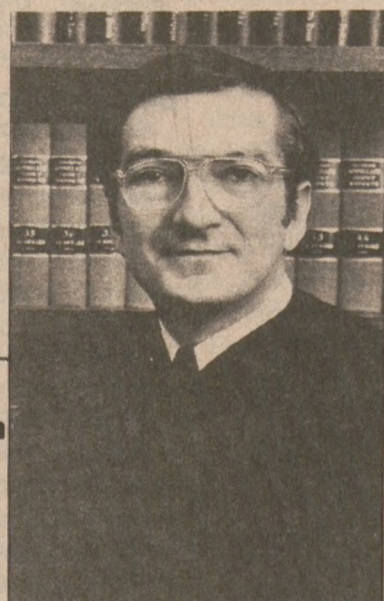
Polacy Zeznają

Przedstawiciele Sądu Krajowego we Frankfurcie nad Menem (NRF) uczestniczyli w Warszawie przy przesłuchiwaniu — w drodze pomocy prawnej — sześciu polskich świadków w związku z toczącym się tam procesem, w którym na ławie oskarżonych zasiadają: były komendant pod- obozu oświęcimskiego w Goleszowie, a później podobozu w Łagiszy Horst Czerwiński oraz Josef Schmidt, który był komendantem bloku w podobozie w Łagiszy.

zbiór przedmiotów osobistego użytku (szydła kościane i rogowe, grzebień, krzesiwo itp.).

Obok przedmiotów rogowych, metalowych i ceramiki znalazły się również wyroby ze skóry, drewna i tkanin. Na kilkunastu stanowiskach archeologicznych wydobyto ok. 30 tys. fragmentów ceramicznych, tyleż samo kości zwierzęcych, 500 przedmiotów ze skóry, kilkadziesiąt z drewna, rogu, kości i metali. Odkryto trzy srebrne monety, tzw. grosze praskie, bite na początku XIV w. przez Wacława II i Jana I Luksemburskiego.

W wydzielonej partii Wzgórza Zamkowego powstanie skansen, a wszystkie znalezione przedmioty ruchome będą ekspozowane częściowo w zamku, częściowo w tutejszym muzeum. Prace archeologiczne mają potrwać do końca przyszłego roku."

**JUDGE
Myron T.
Gombert**
Judge of the
Circuit Court
of Cook County

HIGHEST BAR RATINGS
"Highly Recommended" Chicago Bar Association "Outstanding" Chicago Council of Lawyers.
OUTSTANDING JUDICIAL EXPERIENCE
• Merit Appointment as Circuit Judge by Supreme Court of Illinois
• Chairman Several Committees Illinois Judicial Conference
• Extensive Suburban and Municipal Criminal and Civil Trial Experience.
LECTURER AND TEACHER
• Lecturer to Fellow Judges throughout the State of Illinois
• Guest Lecturer... DePaul University College of Law
• Instructor... Marquette College, Wilmette, Illinois.
ACTIVE JUDICIAL LEADER
• Chairman, Illinois Associate Judges Seminar Committee
• Chairman, Civil Law Seminar Subcommittee Illinois Judicial Conference
• Chairman and Member of several Chicago Bar Association Committees.

VOTE DEMOCRATIC

Tuesday March 21, 1978

CHICAGO ONLY—Pull Lever 46A
COOK COUNTY, Other than Chicago—Pull Lever 158

POCIĄGNIJCIE RĄCZKĘ 19A

Głosujcie na LAWRENCE W.

KRUPA

DEMOKRATYCZNY KANDYDAT NA REPREZENTANTA STANOWEGO 16-go DYSTRYKTU OBEJMUJĄCEGO WARDY NA DALEKIM PÓŁNOCNYM-ZACHODNIE MIASTA CHICAGO I PRZYLEGAJĄCE PRZEDMIEŚCIA.

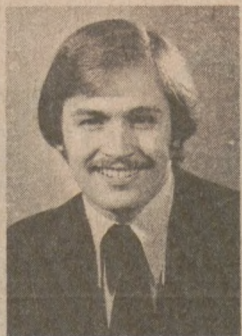
DOŚWIADCZONY PRAWNIK
W PRACY USTAWODAWCZEJ

PROSIMY POCIĄGNAĆ RĄCZKĘ 19A
Głosujcie na

LAWRENCE W. KRUPA
GŁOSUJCIE NA DEMOKRATÓW
WE WTOREK, 21 MARCA, 1978

Ogłoszenie zapłacone przez Barbarę J. Repple, Sek. Komitet Obywatelski Dla Wyrobu Lawrence W. Krupa, Demokratycznego Kandydata na Reprezentanta Stanowego 16-go Dystryktu

GŁOSUJCIE WE WTOREK, 21 MARCA

SENATOR
Paul Magnus (MAGNUSZEWSKI)
Mike Holewinski
REPRESENTATIVE

Pociągnijcie Lewarek 11B

Pociągnijcie Lewarek 15A

Obaj kandydaci są z 17-go Dystryktu
... i zapewniają nam niezależny, mocny głos w naszych sprawach dzielnicowych

We Wtorek, 21 Marca Polonia Głosuje Na Demokratę

Thaddeus 'Ted' LECHOWICZ

LINIA 'A'
LEVER '19A'

Na Stanowego Reprezentanta 17 Dystryktu

- ★ 9 lat doświadczenia w Legislaturze Stanowej., Przewodniczący Komitetu Budżetu, Komisji Ekonomicznej i Fiskalnej, Spraw Muncypalnych i wiceprzewodniczący Komisji Ustawodawczej.
- ★ Opiekun ludzi starszych i przyjaciół młodzieży.
- ★ Członek wielu polonijnych organizacji.
- ★ Jest przeciw podwyższaniu podatków, za opieką nad ludźmi starszymi, ochroną konsumenta, ulepszeniem szkół i opieki lekarskiej.
- ★ Wiceprzewodniczący Delegacji Partii Demokratycznej w Stanowej Izbie Reprezentantów w Springfield.

UCZCIWY—ZDOLNY—PRACOWITY—UCZYNNY

Wierny Syn Polonii. Polonia potrzebuje Lechowicza w Springfield i w Chicago.

☒ Głosujcie Na Partię Demokratyczną

INDORSOWANY PRZEZ:

- ★ Chicago Tribune
- ★ Chicago Sun Times
- ★ Illinois Taxpayer's Federation
- ★ Amerykańskich Weteranów
- ★ Unie AFL-CIO
- ★ Polsko Amerykańską Ligę Polityczną

Pull Lever "19A"

(Ogl.)

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE i TELEWIZYJNE W CHICAGO

Nadawane Raz w Tygodniu

"PROGRAM RADIOWY
JADWIGI i EUGENIUSZA
ZLOBIN-RYLSKICH"
Stacja WSBG — 1240 KC
W Każdą Niedzielę
3-3:30 Po poł.

POLISH PANORAMA
Stacja WOPA — 1490 KC
Poniedziałki 4:00-4:30 po poł.
STANISŁAW ŁOBODZIŃSKI
Kierownik

"WIECZÓR
PRZY MIKROFONIE"
Stacja WSBG — 1240 KC
W Każdy Wtorek
9-10 Wiecz.
Kierownik Programu
ROMUALD
MATUSZCZAK

"CZERWONE MAKI"
Stacja WSBG — 1240 AM
W Każdą Środę
o 8:30 wiecz.
REF—REN
Właściciel

PROGRAM
APOSTOLSTWA
MODLITWY
W każdą środę o godz.
9:30 wieczorem
WOPA — 1490 KC
Ks. Zbigniew Górecki, S.J.

GODZINA ROŻANCOWA
OJCA JUSTYNA
WOPA 1490 KC
Sobota 7:30 rano
Niedziela 7:00 Wieczór
O. Kornelian Dende OFMC,
Dyrektor

STUDENCKIE RADIO ZAK
Z Chicago Circle
Sobota 4 do 6 po poł.
WUIC 88.1 FM
Andrzej Szczesniowski
Marek Wasilewski
Producenci

PODWIECZOREK
PRZY MIKROFONIE
Stacja WOPA — 1400 KC
W Sobotę do 6:30 Wiecz.
Kierownik
TADEUSZ KUCZEWSKI

GODZINA
MIĘDZYNARODOWA
Stacja WTAQ — 1300 KC
Sobota 6:30-8:30 wiecz.
JADWIGA i ANTONI
PIENKOWSCY
kierownicy
Tel. 777-2800

"W DRODZE DO EMAUS"
Program Religijny
OO. Salwatorianów
Stacja WTAQ — 1300 KC
Sobota 7:00-7:30 Wiecz.

ROBERT
LEWANDOWSKI
WCIU-TV (Kanał 26)
W Każdą Niedzielę
4:30 Po Pol. — 6 Wiecz.

INDIANA
AUDYCJE POLSKIE
Z ROZGŁOŚNI
WLTH — 1370 K.C.
w Glen Parku, Indiana
NADAWANE
Pod Dyr. T. S. Kubiaka,
L. S. Kubiakowej
i Heleny M. Kubiakowej
w Każdą Niedzielę
Od 11-tej — Do — 12-tej
w Południe
29-ty Rok Bez Przerwy

Carter Apeluje Do Izraela

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

rozwiązaniu problemu stworzonego akcjami terrorystycznymi winno być wzmocnienie autorytetu libańskiego rządu.

Wczoraj Prezydent odbył serię spotkań ze swoimi doradcami d/s zagranicznych. W spotkaniach tych uczestniczyli także sekretarz stanu Cyrus Vance.

Ford Znowu Pod Obstrzałem Krytyki

Detroit (UPI) — Association of Trial Lawyers of America, czyli stowarzyszenie adwokatów wystąpiło z apelem do Ford Motor Company o dobrowolne odwołanie wszystkich modeli "Pinto" oraz innych pojazdów produkcyjnych tej firmy, gdzie zachodzi podejrzenie o istnienie defektu w zamontowanym baku paliwowym. Wada konstrukcyjna tego rodzaju przyczyniła się już do kilku wypadków — także śmiertelnych — w których nastąpiła eksplozja pojemnika z benzyną.

Association of Trial Lawyers twierdzi, iż naprawa wadliwych baków kosztowałaby po \$11 od sztuki. Sprawą wadliwych baków zajęła się tymczasem federalna agencja — National Highway Traffic Safety Administration — która ma ukończyć dochodzenie w przyszłym miesiącu.

W południowym Libanie tymczasem Izrael kontynuuje zbrojną akcję wymierzoną przeciwko Palestyńczykom. Premier Menachem Begin szuka zapewnienia od Syrii i słabego rządu libańskiego, że bojówkarze PLO nie będą mogli powrócić do Libanu i stamtąd organizować wypadki na osiedla po stronie izraelskiej. Przywódca PLO Yasser Arafat oświadczył, iż w żadnym razie nie zgodzi się na utworzenie strefy wykluczającej obecność palestyńskiej organizacji.

Oddziały syryjskie znajdują się w odległości około 15 mil od frontowych pozycji wojsk żydowskich. Syryjczycy stanowią główny trzon sił Ligi Arabskiej, utrzymującej spokój w Libanie po zakończeniu 19-miesięcznej wojny domowej w listopadzie 1976 r.

Benzyna Cieknie z Uszkodzonej Barki

Watch Hill, R.I. (UPI) — Gigantyczna barka "Ocean 250" — wioząca ładunek 10.5 miliona galonów benzyny — doznała uszkodzenia dna, wskutek czego wyciekło przeszło 17 tys. galonów paliwa. Na miejsce skierowano natychmiast dwie puste barki w celu przepompowania części ładunku, oraz fachową ekipę wyszkoną do niesienia pomocy uszkodzonym tankowcom. Akcję przyspieszono również na wiadomość o zbliżającym się północnym sztormie. Barka osiadła na mieliźnie w odległości zaledwie 300 jardów od plaży.

OTTAWA — Kanadyjski minister finansów Jean Chretien (po prawej) w rozmowie z sekretarzem skarbu USA Michaeliem Blumenthałem (w środku) i przewodniczącym Komisji Doradców Ekonomicznych, Charlesem Schultze (po lewej). Podczas jednolitej wizyty w Ottawie dyskutowano wspólnie problemy ekonomiczne Kanady i USA.

Kultura—Nauka—Sztuka

Minęła 80 rocznica urodzin jednej z najoryginalniejszych postaci polskiej literatury współczesnej — Romana Turka, autora popularnych książek: "Moja mama, ja i reszta", "W służbie najjaśniejszego pana" i "Palacz z hrabiowskiej likierni".

Z okazji jubileuszu pisarz otrzymał serdeczne gratulacje oraz nagrodę od wojewody rzeszowskiego.

W Muzeum Narodowym w Krakowie otwarto wystawę pn. "Baśnie i legendy dawnej Japonii". Większość zgromadzonych dzieł sztuki pochodzi z XVIII i XIX wieku. Wybrano je z bogatej kolekcji sztuki japońskiej Muzeum Narodowego w Krakowie.

Krakowska kolekcja sztuki japońskiej należy do liczących się w świecie. W zbiorach Muzeum Narodowego jest bowiem około pięć tysięcy drzeworytów, ponad tysiąc militariów (w tym kilkadziesiąt cennych mieczy), nie brak ceramiki, laki, instrumentów muzycznych i tkanin japońskich.

Do Bombaju wyjechała grupa polskich jazzmanów na znany w świecie muzyczny Festiwal Jazz-Yatra '78. Polskę reprezentować będą: Kwartet Zbigniewa Namysłowskiego, krakowska Grupa "Laboratorium" oraz Czesław Niemen, znany i ceniony w dalekich Indiach. Poza udziałem w samym Festiwalu Polacy dadzą wiele koncertów m.in. w Kalkucie, Bombaju i New Delhi.

W Wiedniu przyznano tegoroczne nagrody Herdera. Jednym z laureatów został polski reżyser teatralny, Kazimierz Dejmek.

Wielką popularnością cieszył się wieczór norwidowski zorganizowany ostatnio w audytorium im. Richelieu na paryskiej Sorbonie.

Artystka francuska Catherine Lery oraz Daniel Olbrychski recytowali po polsku i po francusku wiersze Cypriana Kamila Norwida, a utwory Chopina grał na fortepianie Miłosz Magin. Artystów nagrodzono gorącymi oklaskami.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja, matka, siostra nasza, babcia i córka moja, śp.

Lottie Pociask

(z domu Swienton)
(córka śp. Waltera)
(siostra śp. Genowefy Cichy)

po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Sw. Sakramentami, dnia 16-go marca 1978 roku, w starszym wieku.

Zwłoki odwieźć można w piątek po 5-ej po południu.

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 20 marca, o godzinie 9-ej rano, z zakładu pogrzebowego Montclair Funeral Home, pnr. 6901 W. Belmont Ave., do kościoła Sw. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz Sw. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Jan, mąż; Geraldine (Thomas) Rogus, córka i zięć; Lisa, wnuczka; Józefa Swienton, matka; Frieda (Stanisław) Derk, Józefina (Czesław) Wojcik, Jeanette (Robert) Czaja, siostry i szwagrowie; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Montclair Funeral Home. Telefon: 622-9300. (16-17)

Zwiększony Terror Milicyjny

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

kwiatów w rocznicę śmierci stocznio-ców. Milicjanci napadli i pobili porwacających z tej uroczystości i skonfiskowali bezprawnie aparat fotograficzny.

17 grudnia Służba Bezpieczeństwa zatrzymała studentów Aleksandra Halla i Andrzeja Słomińskiego za zbieranie podpisów pod apelem o wydrukowanie w "Dzienniku Ustaw" paktów praw człowieka i obywatela. 18 grudnia Kolegium Administracyjne skazało Bożenę Rybicką na grzywnę za rozklejanie klepsydry o rocznicowej uroczystości pod murem stocznii.

Rozpoczęto jednocześnie akcję nękać i wojnę nerwów z działaczami opozycji. Szykanowano osoby udzielające swych mieszkań na spotkaniu. Inwigilowano i próbowano zastraszyć działaczy demokratycznych, a władze uczelniane wywierały naciski na studentów, by zniechęcić ich do udziału w SKS. Zaczęły się różne telefony z pogróżkami i przysyłanie napastniczych anonimów.

Zatrzymanie na lotnisku gdańskim w dn. 18 lutego przybyłego z Warszawy na wykład członka KOR, Antoniego Macierewicza i przymusowe odwiezienie go do Warszawy było wstępem do głównego uderzenia. Jak już wiadomo, 23 lutego milicjanci wtargnęli do mieszkania Borusewicz, w którym odbywało się zebranie samokształceniowe na temat historii Polski. Milicja rzuciła się na wszystkich uczestników, których — jak to stwierdza wspomniane już oświadczenie — szarpano i duszono. Użyto gazów łzawiących w taki sposób, by spowodowało to poparzenie twarzy.

Mieszkanie zdemolowano, wyrwijając nawet drzwi wraz z futryną. Milicja zrabowała magnetofon, książki, notatki oraz taśmy fotograficzne i magnetofonowe.

Polska prasa w Ameryce życiodajnym sokiem organizacji polonijnych.

Borusewicz i Stanisława Smigła wywieziono i odstawiono do komendy milicyjnej w Sopocie. 11 uczestników również zaprowadzono do Komendy milicji pod prowokacyjnym zarzutem włamania się do mieszkania Borusewicz. Borusewicz, Smigła i Andrzej Stefaniak błyskawicznie postawiono przed Kolegium Administracyjnym, które 2 pierwszych skazało na areszt, a Stefaniaka na grzywnę.

Gwałtowna akcja milicji przeciwko studentom i działaczom demokratycznym wywołała oburzenie wśród mieszkańców Trójmiasta. Przedstawiciele wszystkich czynnych na Wybrzeżu grup opozycyjnych wydali obszerne oświadczenie z opisem akcji milicji i potępieniem tej polityki, zmierzającej do utrudnienia rozpoznawania wolnych od cenzury informacji.

"Zorganizowane środowiska opozycji demokratycznej — czytamy w oświadczeniu — nie dadzą się zepchnąć do konspiracji, ani sprowokować i nigdy nie uciekną się do aktów terroru, które zostałyby wykorzystane do likwidacji wszelkich spontanicznych, autentycznych inicjatyw społecznych". Oświadczenie stwierdza, że przeprowadzane ostatnio działania represyjne są nielegalne, sprzeczne z konstytucją PRL i międzynarodowymi paktami praw człowieka i obywatela. Co ważniejsze — są one sprzeczne z dążeniami narodu.

Oświadczenie kończy się wymowną deklaracją: "Nie zaprzestaniemy szczerzego i otwartego głoszenia swych racji. Nie zaprzestaniemy jawnej i legalnej walki o swoje ideały. — Niech żyje Polska!"

Spółród 12 sygnatariuszy tego oświadczenia 7 to studenci, jeden jest gdańskim korespondentem niezależnego pisma "Robotnik", z pozostali są działaczami KOR-u i Ruchu Obrony.

Sygnatariusze oświadczenia sformułowali również zwycięży protest przeciwko metodom policyjnej walki z opozycją demokratyczną w Polsce. Pod tym protestem zbierane są podpisy wśród mieszkańców Trójmiasta.

MAKE YOUR SELECTION FROM
OUR NEW 1978 DESIGNS
IN OUR NEWLY REMODELED
SHOW ROOM

Prosimy Odwiedzić Naszą Wystawę

Walewski Monument Works
SERVICING MARYHILL & ST. ADALBERTS
CEMETERIES

6550 MILWAUKEE AVENUE Chicago, Illinois. 60631
NEwcastle 1-4902 Otwarte w Niedzielę

WORK DONE BY EXPERTS WHERE QUALITY
AND EXCELLENT WORKMANSHIP PREVAIL

ŻYWA PAMIĘĆ

Pamiątkowy kielich lub cyboryum (puszka na komunikanty) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym misjom lub jakimś księdzu, którego wybrzezie, będzie zawsze żywym wspomnieniem pięknym i niezwykłym. Ornaty, Alby i wiele innych Przedmiotów Liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Obszary Kościelne, Budowa, Planowanie.

Watria Church Goods Company
2846 W. Cermak Rd. 312 247-2425 Chicago, Ill. 60623

★ Praca

★ Praca

GENERAL OFFICE CLERK
MUST SPEAK ENGLISH AND BE ABLE TO OPERATE CALCULATOR.
SLODKOWSKI SAUSAGE CO.
2021 West 18th Street, Chicago.

Experienced Microfilm Machine Operator

Must be familiar with filming and developing process. Knowledge of English and Polish language a REQUISITE.

ALSO

Applications are now being taken for GENERAL OFFICE WORK . . . Typing and/or Book-keeping skills helpful. Must have knowledge of Polish language.

Visit Our Personnel Office
6100 N. CICERO AVE.
OR CALL
286-0500

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza żona moja, matka nasza, babcia nasza, prababcia moja i siostra nasza, śp.

Bronisława Kadzielawski

(z domu Grabowska)

Członkini Bractwa Różańca Sw. Róża 26, Drzewo 2; Apostolstwa Modlitwy i III-go Zakonu Sw. Franciszka, po krótkiej, lecz ciężkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona Sw. Sakramentami, dnia 15-go marca 1978 roku, o godzinie 7-ej rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 18-go marca, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 5735 W. Fullerton Ave. (na róg z Mango), do kościoła Sw. Jakuba (Msza św. o godz. 10-ej), a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Stanisław, mąż; Jerome (Gladys), Rev. Edwin, C.S.C., Edmund i Leonard (Dorothy), synowie i synowie; Robert (Angela), Janice, Ronald i Thomas, wnuki i wnuczka; Danielle, prawnuczka; Rozalia (Jerzy) Gulczynski, siostra i szwagier; oraz bracia i siostry w Polsce; wraz z całą rodziną.

Pogrzebowi: Poterek, telefon 237-6400.

Podziękowanie

Pogrzebi w smutku po przedwczesnej śmierci żony mojej, matki naszej, śp.

Walentyny Zalewskiej

składamy serdeczne podziękowanie wszystkim Przyjaciółom, Kolegom i Znajomym, którzy w jakikolwiek sposób wzięli udział w pożegnaniu i pogrzebie Zmarłej.

"BOG ZAPŁAC!"

Roman, mąż; Julia i Lydia, córki.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka, babcia, prababcia, szwagierka i ciocia nasza, śp.

Rose F. Jarzab

(z domu Kleszcz; żona śp. Walter S.; teściowa śp. Jerzy Sevcik)

Członkini Tow. Różańca Św. i Ołtarza przy par. Dobrego Pasterza, Tow. Św. Weroniki, III-go Zakonu Św. Franciszka, Auxiliary of Good Council, Klubu Borowa, Tow. Gwiazda Wolności Związku Polek w Am., Salvationian i Tow. św. Teresy, po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 13-go marca 1978 roku, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 18-go marca, o godzinie 9-ej rano, z zakładu pogrzebowego Svec Sons, pnr. 6227 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill., do kościoła Dobrego Pasterza (28-ma i Kolin Ave.), a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:
Dorothy Sevcik, Helen (Raymond) Wojtowicz, Edwin (Helen, z domu Libera) Jarzab, Alice (Fred) Rosenow, Sylvia Dolecki, Henrietta (Norman) Sweda i Joan (Robert) Foreman, córki, syn, zięciowie i synowa; 10 wnuczek, 8 prawnuczek, oraz szwagierki, siostrzeńcy i siostrzenice wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się:

Svec & Sons Funeral Home. — Telefon 484-2050 lub 242-2027.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mój mój i brat nasz, śp.

Stefan E. Kroll

(syn śp. Józefa i Anny)

Członek Tow. St. Vincent Ferrar Holy Name Society, Chicago Society ZNP, Pi ALPHA Cha, nagle, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 14-go marca 1978 roku, wieczorem w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 1-go marca, o godzinie 10:15 rano, z zakładu pogrzebowego Zeiger-Mueller Funeral Home pnr. 6453 W. Irving Park Rd., do kościoła St. Vincent Ferrar w River Forest, a stamtąd na cmentarz św. Józefa, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Helena (z domu Szewczyk), żona; Józefa, Zofia (Francis) Binder, Anna (sp. Walter) Marks, Felicia (sp. Harold) Steinbach, Stanisława (Thad) Opal, siostry i szwagrowie; Józef (Ann), brat i bratowa, wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Zeiger-Mueller Funeral Home, telefon 736-2693.

(16-17)

★ Praca

**KRAWIEC lub KUŚNIERZ
oraz KRAWCOWA**
potrzebni. Bardzo dobre warunki.
Tel.: 489-6489

POTRZEBNY starszy mężczyzna jako
janitor. Dwa dni w tygodniu. Pan na
emeryturze TYLKO z okolicy. Damen
i Division. HU 6-2085.

POSIADAMY prace fizyczne i umy-
słowe. Irene's Employment Agency.
Tel. 631-2110

ASSIST SUPERVISOR
7 a.m. to 3 p.m. or 11 a.m. to 7 p.m.
KITCHEN HELPER
6 a.m. to 3 p.m. or 10:30 a.m. to 8 p.m.
POT WASHERS
10:30 a.m. to 8 p.m.
NORRIDGE NURSING CENTRE
457-0700

REAL ESTATE SALES

Many brokers have full or part time
openings for inexperienced people. If
you want to do R.E. sales work, we
can show you how to find one who is
willing to help a trainee get started.
For info on a FREE salesman's refer-
ral service write:

REAL ESTATE SALESMEN
BUREAU
Dept. PDZ, Box 46083
Chicago 60648 Phone: 965-4776

ASSEMBLY

No experience necessary
THE RELEY HOUSE
6030 Northwest Hwy.
Chicago, Ill. 763-5550

**JANITORIAL
MAINTENANCE MAN**
Need qualified people for Janitorial
Help in a good environment. Good
pay and working conditions.
Call 427-7300 Ext. 326
Mon.—Wed. Fridays

'JANITORS' — 'JANITRESSES' 'FOREMEN' — 'SUPERVISORS'

Przyjmujemy podania od zaraz.
Zgłaszać się:
1322 W. WALTON ST.

FOOD PRODUCTION

Food processor in Elk Grove Village
is looking for person to work in the
manufacturing dept. Steady full time
work, from 2 p.m. — 10:30 p.m.,
Monday thru Friday. We offer excel-
lent wages, plus many company-paid
benefits. Call:

Ron Misek 593-5700

REAL ESTATE SALES

PART TIME, FULL TIME
WILL TRAIN. DES PLAINES
OFFICE. CALL: Larry Ryl.
**McKEY & POAGUE,
INC.**
ESTABLISHED 1890
PHONE: 296-7030

Public Relations

EXECUTIVE DIRECTOR CENTER FOR COMMUNITY & EMPLOYEE DEVELOPMENT

Triton College is seeking a leader
to develop and sponsor training pro-
grams for business, industry and
community agencies. Qualifications:
Degree in Business, Marketing, Edu-
cation or equivalent. Minimum 3 years
progressive administrative experience
in one of the following areas: pro-
gram development, training, public
relations, marketing or equivalent.
Ability to relate to educator, com-
munity representative and business
representative. Competitive salary.
Excellent fringe benefit package.
Closing date for application is March
28, 1978. To apply send letter of
application to:

Dr. Frederick J. Gaskin
Vice President, Personnel
TRITON COLLEGE
2000 5th Avenue
River Grove, IL 60171
Equal Opportunity
Affirmative Action Employer

• **WAITRESSES**
• **CASHIERS**
• **SALES CLERKS**
FULL OR PART TIME
PERMANENT POSITIONS
IN OUR 50 FINE
LOOP RESTAURANTS
& DRUG STORES
EXCELLENT INCOME,
MANY BENEFITS
INSURANCE, DISCOUNTS
AND MORE!
APPLY PERSONNEL DEPT.
55 E. MONROE ST. ROOM 3533
phone: 263-1223

★ Poszukuje Pracy

MĘŻCZYZNA z samochodem, nieco
angielskiego i kobieta poszukują
wspólnie jakiegokolwiek wieczornej
pracy dorywczej. 486-7603 wieczorem.

DOBRY krawiec męski poszukuje
pracy. Tel. 235-8816, po 5-ej.

★ Pomoc Domowa

POTRZEBNA pani jako towarzysza
dla starszego małżeństwa. Pokój, wy-
żywienie i wynagrodzenie. Okolica
Marquette Park. RE 7-1681.

POTRZEBNA (niepaląca) gospodyni
do zamieszkania ze starszym małżeń-
stwem. Pani o słabym zdrowiu potrze-
buje opieki. Własny pokój. \$80 tygod-
niowo. Tel. 725-5841.

POLKA (50 lat lub starsza) potrzebna
do towarzystwa starszej pani. Miesz-
kanie i wyżywienie. Piękna okolica
Marquette Park. Wymagane trochę
angielskiego. Tel. 735-0308.

KOBIETA do sprzątania raz w ty-
godniu. Dzwonić po 5-tej w ciągu
tygodnia, a week-end cały dzień.
761-1832.

GOSPODYNI

Poszukujemy Polki 50 lat lub starszej
jako towarzysza dla starszej osoby.
Dajemy za darmo pokój i utrzymanie.
Może posiadać inną pracę. W ślicznej
okolicy Marquette Park.

Dzwonić 735-0308

Potrzuje opiekunki do niemowlęcia
i 19-to miesięcznego dziecka, która za-
jęła by się także lekką pracą domową,
w moim domu w Arlington Heights.
Lokalne referencje i własny transport.
Wymagany angielski. Wynagrodzenie
do uzgodnienia.

TEL. 253-9260

CLEANING LADY. Wednesdays. Sko-
kie. Some English. Good pay. 677-8192.

LEKKA PRACA DOMOWA

Małe mieszkanie w wieżowcu. 2900
północ na Sheridan Rd. Krótkie godzi-
ny, raz w tygodniu lub częściej. Dobra
zapłata. Referencje
LI 9-0191

DOSWIADCZONA kobieta do sprząta-
nia. \$25 dziennie. Referencje. High-
land Park. Dzwonić po angielsku:
433-6129.

WANTED EXPERIENCED

CLEANING LADY
Must have own transportation and
speak English. References.
692-2882 after 5 p.m.

HOUSEKEEPER. Live in. Some En-
glish. Two adults. Good pay. Ex-
cellent location and transportation.
545-7243.

NORTH SHORE couple looking for
live in housekeeper — babysitter.
Musi speak some English. Please call:
835-0286

**DOJRZAŁA,
ODPOWIEDZIALNA
KOBIETA**
Zamieszkać. Lekka praca domowa.
Własny pokój, łazienka i kolorowa
telewizja. Bądź częścią przyjemnej
rodziny. Okolica North-
brook. 564-2966

2-3 DNI tygodniowo do ogólnej
pracy domowej. Trochę angielskiego lub
francuskiego. Bliska północna część
miasta. 642-7106.

MIESZKANIE dla kobiety wzamian
za sprzątnięcie. 1542 N. Talman.

DOROSŁA pani jako gospodyni i to-
warzysza do starszej rekonwales-
centki potrzebna. Własne mieszkanie,
wyżywienie plus pensja. Konieczne
trochę angielskiego. Tel. 625-5324 lub
452-6864.

LIVE IN on weekends with elderly
woman. 283-3965.

GOSPODYNI. Zamieszkać. 5 dni. \$65
tygodniowo. Niepaląca. Trochę angi-
elskiego. 945-9313 między 6 — 10 wieczo-
rem.

KOBIETA do sprzątania. Co drugą
środe. Dobra zapłata. Lincolnwood.
Trochę angielskiego. MI 2-7287 tylko
w ciągu dnia.

OPIEKUNKA do dzieci. Lekka praca
domowa. \$100 tygodniowo, mieszkanie
i wyżywienie. Dobrze mówiąca i rozu-
miejąca po angielsku. Dzwonić po
angielsku 965-5251.

CLEANING WOMAN

Needed 1 day a week, steady. Thurs-
day or Friday. Good transportation.
(Northwest side)

Call after 6 p.m. 736-4529

DOROSŁA kobieta potrzebna do
opieki nad małym dzieckiem.
Praca stała lub dorywcza. — Tel.
745-0789.

POTRZEBNA pani do opieki nad
dzieckiem. Tel. 278-9417.

GOSPODYNI — KUCHARKA
Do dorosłego małżeństwa. Nie paląca.
Musi mówić po angielsku. Dzwonić po
angielsku.
251-5560 po 12 w południe

KOBIETA na niedziele do sprzątnia-
nia potrzebna. Angielski pomocny. Tel.
274-6556 po 6-tej.

LOVE CHILDREN? Babysitter-house-
keeper needed for baby 7 months.
Belmont-Harbour area. References.
664-4412

PANI do opieki nad dwójgciem dzie-
ci na przedmieściu Chicago potrzebna.
Własny pokój. Wymagane trochę an-
gielskiego. Tel. 675-1455.

DOROSŁA MŁODA KOBIETA

jako towarzysza i gospodyni
kucharka dla starszej pani z syn-
nem. Zamieszkać. Własny pokój,
łazienka. 5 dni. **NAJWYŻSZE WY-
NAGRODZENIE DLA ODPO-
WIEDNIEJ OSOBY.**
Musi mówić po angielsku
Dom w Skokie
869-1244
po 6 po poł.

★ Pomoc Domowa

**GOSPODYNI
DO ZAMIESZKANIA
Z RODZINĄ PRAWNIKÓW.**

Bez dzieci. Przyjemny dom, wygodne
godziny pracy. Jeśli potrzeba, wolny
czas do nauki w szkole języka angi-
elskiego. Proszę dzwonić do pani Custer
363-4595.

GOSPODYNI

do dwójga dorosłych w okolicy Lake-
view potrzebna. 5 dni w tygodniu,
8:30 — 4:30. Proste gotowanie. Refer-
encje. Dobre wynagrodzenie, wygod-
ny dojazd. Dzwonić po angielsku. po
godz. 5-tej.

Tel. 348-7406

DO PILNOWANIA DZIECKA

Odpowiedzialna pani w starszym
wieku do pilnowania 3-letniego
dziecka Okolica Lincoln Park
West. Gwarantujemy 10 do 15
godzin tygodniowo. \$1.75 na godzi-
nę. Referencje wymagane. Dzwonić
po angielsku.
477-0388

TOWARZYSZKA

do opieki nad starszą panią. Zamiesz-
kać. Trochę małych obowiązków do-
mowych. Miła europejska rodzina.
Śliczny dom nad jeziorem. Pensja.
Dzwonić 864-5163

★ Praca Żeńska

POTRZEBNE bartendenci znające
język angielski i polski. 283-7686.

POTRZEBNA pomoc na sobotę. Zna-
jomość angielskiego i literatury pol-
skiej wymagana. Księgarnia Polonia
2886 Milwaukee.

EKSPEDIENTKA z doświadczeniem,
do sklepu delikatesowego na pełen
czas lub pół etatu potrzebna. Polski i
angielski konieczny. Tel. 539-6607.

YOUNG LADY

18 — 65

Outgoing personality — full
time. Permanent position. As-
sist young executive. Adver-
tising office, interesting work.
Variable hours. Top salary. 6
Corners area.

MR. WINE 498-0263

POTRZEBNA pomoc na sobotę lub
na stałe. Znajomość angielskiego i
literatury polskiej wymagana. Księ-
garnia Polonia, 2886 Milwaukee Ave.
SPRZĄTANIE. Dowlone dni. Północ.
Tylko dla tych, które chcą pracować
na stałe. 478-9684.

STENO OR JR. STENO

For engineering firm in the Loop!
Full time. 5 day week. Full benefits +
profit sharing.

Call Miss Garon
782-6140

GENERAL OFFICE

Need qualified person to assist
in 3 person office full time.
Good potential.

CALL 427-3757

Ask for MR. CARROL

EXPERIENCED

SEAMSTRESSES

WANTED

Full or part time to sew canvas awn-
ing. Clean air conditioned modern shop.

Call 823-6965

NORTHWEST

AWNING

416 TALCOTT RD.

PARK RIDGE, IL.

KOBIET

Do pracy przy szytciu z doświadcze-
niem. Przyjemne warunki pracy,
dobra komunikacja.

POLON ENTERPRISES

2341 N. DAMEN

227-7900

POTRZEBNA krawcowa do szycia
kurtyn i firanek. Na pełen czas lub
kilka godzin dziennie. Tel. 725-6166.

TYPIST

Need person part time.

Please contact:

MISS GRANT — 372-2144

If interested in part time; typ-
ing. Hours flexible, salary
open. Call weekdays 9 a.m. to
5 p.m.

GENERAL OFFICE

Must be experienced. Good
typist. Excellent co. benefits.
Skokie area.
583-1231

POTRZEBNA SEKRETARKA

DO OGÓLNEJ PRACY W BIURZE
Język polski pomocny. Konieczna
umiejętność pisanja na maszynie.
Stala praca. Dobra zapłata oraz inne
świadczenia.

CHICAGO WEAVING

CORP.

2129 W. North Ave.

TEL. 486-6200

★ Praca Męska

DO OBJĘCIA NATYCHMIAST PRACA W FABRYCE

**NOWOŚĆ! RIXSON — 3-DNIOWY WEEKEND
NASZ NOWY ROZKŁAD PRACY TO 4-DNIOWY 40-GODZINNY TYDZIEŃ
OD PONIEDZIAŁKU DO CZWARTKU WŁĄCZNIE**

Wasz weekend będzie trwał przez piątek, sobotę i niedzielę.
OFERUJEMY STAŁĄ PRACĘ, DOBRĄ POCZĄTKOWĄ ZAPŁATĘ I PEŁNY PROGRAM ŚWIADCZEŃ.
Mamy do objęcia natychmiast na naszej II zmianie (godziny od 5 pkt. do 3:30 rano) pozycje dla osób
nadających się i zainteresowanych w stałej pracy z widokami na przyszłość.

TOKARZ (LATHE)

Ustawianie i Operowanie

SZLIFIERZ ZEWNĘTRZNY (EXTERNAL GRINDER)

Ustawianie i Operowanie

DO WIERTARKI PRASOWEJ

(DRILL PRESS)

Pojedyncze i Wielorakie Wrzeciono — Ustawianie i Operowanie

MUSICIE MÓWIC I ROZUMIEĆ JEZYK ANGIELSKI

Proszę dzwonić do Lorraine lub Millie w Biurze Personalnym

671-5670

między 8 rano i 4 ppł. Późniejsze spotkania zaaranżujemy po umówieniu się.

RIXSON — FIREMARK

9100 Belmont Avenue, Franklin Park, IL.

Dajemy równe szanse każdemu

Experienced Milling Operator
Turret Lathe Operator Needed
Good working conditions and salary.

Apply:

CENTRAL STATES GEAR
5239 W. Grand Ave. 622-2200

PRODUCTION FOREMAN

Our growth has created need for a
production foreman. We need person
with experience in scheduling & super-
vising production. Responsibilities
incl. production, receiving & shipping,
inspection & purchasing supplies. We
offer good wages & ben. English is re-
quired. Qualified persons call.

MR. McNEILLY

638-0633

DO ROBIENIA SPRĘŻYN DOŚWIADCZENI

Tool Makers 4 Slide Set-Up
Torsion Set-Up Coiling Set-Up
Inspector Kick Press Set-Up
Najwyższa Zapłata Ubezpieczenia
Szpitala Emerytura
Firma się rozwija — dla Was świetna
okazja! Dzwonić 583-9177 od 8 rano do
5:30 ppł. lub 964-4751 po 6:30 wiecz.

KL SPRING STAMPING CORP.

3323 W. Addison, Chicago
Dajemy równe szanse każdemu

POTRZEBNY DOŚWIADCZONY PIEKARZ

Praca stała lub dorywcza.

2158 W. Chicago

Dzwonić przed południem

384-5562

PRACA DLA MĘŻCZYZN

Operatorzy do maszyn śrubowych.
Również pomoc do warsztatu.
Dobra zapłata i stała praca.
Również inne świadczenia firmowe.
Dzwonić proszę 242-2477

Help Wanted

GRINDERS O.D. & I.D.
Must speak a little English.
666-1821

MĘŻCZYZNA

DO PRACY W "engine department"
w fabryce, znajdującej się w południo-
wej dzielnicy miasta. Musi mówić po
angielsku i mieć Zieloną Kartę.
\$3.50 na godzinę.

445-5428

★ Praca Żeńska

CLERK TYPIST

with good telephone manner. National
credit reporting firm. Good salary,
hospitalization & benefits. Call:

FRED MEYER

782-2970 Loop location

KOBIETA do pomocy w kuchni po-
trzebna. 6 wieczorów w tygodniu. Do-
bra zapłata. Zgłaszać się w języku
angielskim: 7112 W. Belmont Ave.
Tel. 545-2360. Buon Appetito.

FAST FOOD OPERATION

Female age 35 to 50. Must speak
English. — Will train.

call: 346-8880

KING KASTLE

80 E. Randolph

★ Praca Męska

★ Praca Męska

IMMEDIATE OPENINGS

PLASTIC EXTRUSION

TOP WAGES TO EXPERIENCED MEN

For SET-UP and EXTRUDING OF PROFILES with
Knowledge of Most Rigid THERMO PLASTICS, however,
WILL TRAIN those with sufficient MECHANICAL EX-
PERIENCE.

"OPENINGS ON ALL 3 SHIFTS"

EXCELLENT COMPANY BENEFITS.

CALL FOR APPOINTMENT 671-1335

PUNCH PRESS OPERATOR

We seek an experienced die & punch
press operator. Qualified persons will
receive good pay & benefits. English
necessary. If qualified contact.

MR. McNEILLY

638-0633

MACHINISTS SET-UP

</

★ Praca Męska

★ Praca Męska

★ Domy

★ Domy

★ Domy

★ Domy

HELP WANTED MEN
Needed
TOOL & DIE REPAIR MEN
Must be experienced.
Steady work and good pay. Other benefits. Polish speaking helpful. Apply personally at:
Celco Industries Inc.
2440 N. Narragansett Ave.

TOOL MAKER/
TOOL ROOM
MACHINIST
EXPERIENCED
Manufacturer of Medical Products
Good advancement opportunities.
Top pay & company benefits
FOR APPOINTMENT CALL MRS. HIGH 248-3810
MPL, INC.
We Are An Equal Opportunity Employer

VERTICAL BORING
MILL OPERATOR

Immediate openings for several qualified productions vertical boring and milling machine operators. Excellent starting wages & company benefits. Application accepted daily between 9 a.m. — 3 p.m.

ADVANCE PROCESS SUPPLIES
1400 W. Hubbard, Chicago
Ph. 829-4004 Ask for John Deluca

MACHINE SHOP
FULL OR PART TIME

Experienced men, 5 yrs. min. Lathe operator, Horizontal Boring Mill operator, Bullard operator. Must have tools, top rate, benefits & overtime. We speak Polish. — Call

GILBERT
MFG. CO.
955-9400

GENERAL
MAINTENANCE

Minimum 4 years experience in packing house and with welding experience. Excellent pay, good benefits.

Call JIM HINDSLEY
738-2200

WAREHOUSE
LOADER

Need persons for warehouse work on docks in the Elk Grove Village area. Steady full time from 7 p.m. to 3:20 a.m. Mon thru Fri.

CALL 593-5700

SALESMAN
Need man for shoes & clothing. Must speak English & Polish.
CALL JOE 283-2020

★ Domy

KUPIĆ DOM W METRODOM!

Progresywna polska firma realnościowa zaprasza wszystkich zainteresowanych kupnem i sprzedażą nieruchomości do solidarnej współpracy z naszym biurem. Mamy bardzo aktywnych i postępowych agentów, którzy usłużą z pozytywnym rezultatem.

MILWAUKEE—MONTROSE
Dwumieszkaniowy, murowany budynek, 5 pokoi z dwoma sypialniami na 1-szym i 6 pokoi z trzema sypialniami na 2-gim piętrze. Nowe ogrzewanie i elektryczność, garaż na 2 samochody. Blisko kościoła, szkoły i transportacji. Można natychmiast wprowadzić się. Cena \$83,900.

LARAMIE—FULLERTON
Murowany, 2x5, po dwie sypialnie, nowe osobne ogrzewanie, nowa instalacja elektryczna na 220, garaż na 2 auta, na spokojnej bocznej ulicy. Wystarczy \$13,000 wpłaty.

WACŁAWOWO
Piękny, 1½ piętrowy dom z trzema pokojami na górze dla teściów. Bardzo dobrze utrzymane mieszkania z przytulnym układem pokoi. Duża parcela i garaż na 2 samochody.

OKAZYJNE KUPNO
Dom murowany typu "Bungalow" z dwoma sypialniami. Nowsze ogrzewanie i centralne ochładzanie. Garaż na 2 samochody. Tylko \$54,500.

TÁWERNÁ—KOKOSOWY INTERES
Nowsze murowane zabudowanie typu ranch z dużą tawerną w środkowej części budynku, oraz z trzema ładnymi mieszkaniami. Wszystko to stoi na trzy akrowej działce, tuż przy dużym jeziorze, 35 mil na północny zachód od Chicago.

METRODOME REALTORS
283-2828
4406 N. Milwaukee Ave.

"O BOY TYLKO TROY!!!"

3033 N. Milwaukee — 2 biura — 5657 N. Milwaukee
Tel.: 276-5333 Tel.: 631-0707

MONTROSE i LARAMIE (5200 zachód i 4400 północ)
2-rodzinny murowany 6 i 5 pokoi. Piwnica i garaż. Blizutko do Milwaukee i parafii "Our Lady of Victory". Można się szybko wprowadzić.

OTWARTY DO INSPEKCJI NIEDZIELA 1—4
4329 N. KILDARE UL. — 4300 Zachód.
(Okolica Montrose — Pulaski i Elston)
2x6-ki, murowane na OLBRYZMIEJ PARCELI! Z garażem. 2 osobne gazowe ogrzewania, 1-sze piętro ma 2 łazienki i można się od razu wprowadzić. PIĘKNE OBYDWA MIESZKANIA!!! Świetne położenie do wszelkiej transportacji.

MILWAUKEE i DIVERSEY!
2 piętrowy na 2 rodziny, z piwnicą, po 2 sypialnie w każdym mieszkaniu. Boczna ulica zaraz niedaleko Milwaukee. Dom czystutki jak łąka! Cena tylko \$34,900!!!

SZUKACIE MOŻE TAWERNY?
Mamy do sprzedania dobrą tawernę w okolicy Milwaukee i Fullerton. Z całym wyposażeniem. Cena jest tylko \$17,900.

MACIE ZAMIAR SPRZEDAĆ SWÓJ BUDYNEK NA POŁNOCNYM ZACHODZIE?
Pamiętajcie nasze 2 biura mają dużo klientów!
RAZ—DWA—TRZY!!! Budynek sprzedany ku zadowoleniu wszystkich.

OTWARTY NIEDZIELA 2—4:30
3454 NORTH RIDGEWAY AVE. (WACŁAWOWO)
Murowana rezydencja, posiada 6 pokoi — 3 sypialnie — pełen basement, nowe gazowe ogrzewanie, garaż.

FULLERTON i AVERS
2 piętrowy murowany 2x5, dodatkowo dla krewnych pokoje w basemencie. Osobne gazowe ogrzewania. Garaż na 2 samochody.

MONTROSE i NA ZACHÓD OD LARAMIE
2 piętrowy, murowany. Oryginalne 2x6 obszerne ładne pokoje. Nowoczesna łazienka. Dodatkowo 4 pokoje na dole dla spokrewnionych. Bardzo ładny budynek z garażem.

BLISKO JACKOWA — MILWAUKEE i CENTRAL PK.
2 piętrowy murowany. 3 apartamenty 2x6, 1—4. Obszerne pokoje. Osobne gazowe ogrzewanie. Lota 75x125. Doskonali dochód.

Dla Budowniczego ogromna lota, na której można wybudować piękną rezydencję. Dodatkowo dobrze utrzymana 7 pokojowa murowana rezydencja. Lota 60x300. Całość \$78,500

NA ULICY WRIGHTWOOD BLISKO CENTRAL PARK AVE.
Sklep oraz 4 apartamenty. Murowany w dobrym stanie budynek. Dobry dochód. Osobne ogrzewanie. Cena \$62,900

WACŁAWOWO — 2 PIĘTROWY MUROWANY
2x4, 1x3 gazowe ogrzewanie. Garaż na 2 samochody. Natychmiastowe objęcie potrzeba \$10,000 wpłaty.

BUDA REALTY

486-6363
2990 N. MILWAUKEE AVE.

MILWAUKEE-DEVON

2-5ki, nowszy murowany dom. 2 ogrzewania. Murowany garaż. Boczny wjazd. Szybkie objęcie.

ASSET 889-8824

NEW APARTMENT BUILDING
IN GARFIELD RIDGE

Dwa, 5½ pokojowe mieszkania, plus pomieszczenia na jakiś interes na dolnym poziomie. Każde mieszkanie ma 1½ łazienki, 3 sypialnie, duży pokój bawialny i piękną szafkową kuchnię "dinnette". Doskonała lokalacja w okolicy Archer i Narragansett. (nr. 966).

ARCHER REALTY WEST
6250 Archer Avenue
581-5600

BY OWNER. Near Kildare & Diversey. 7 room, 3 bedroom brick bungalow. Full basement. 2 car garage. Ph. 772-3653.

Cena Obcięta!
LUKSUSOWY,
2-MIESZK., MUROW.
Otwarty w Niedzielę 1-4

4826 W. CORNELIA
(3500 N.)

Par. Sw. Władysława
3 duże sypialnie, dębowe szafki kuchenne, naturalne wykończenie drzewa, 1½ łazienki. 2 gazowe systemy ogrzewania gorącą wodą. Murowany garaż na 2 auta.

WŁAŚCICIEL POWIADA:
— SPRZEDACZ DZIŚ!
DEDES

6213 W. Belmont 622-6200

BELMONT-MILWAUKEE
Dwu-piętrowy, murowany, 2x4 i 1x3 w basemencie. Trzy osobne systemy gazowego ogrzewania. Cena \$44,000.

SUPERIOR REALTY
pod nowym adresem
3036 MILWAUKEE
Tel. 236-3632

Nadzwyczajny Plus
4-SYPIALN. OSMIOK. MUR.
Otwarty w Niedzielę 1-4

3031 N. RUTHERFORD
(6735 W.)

Nowoczesna szafka kuchnia z ceramikowymi kafli, 1½ łazienki. Duże szafy ścienne. Kryte wykończone werandy. Nowe zimowe okna i siatki. Gazowe ogrzewanie sprężonym powietrzem. Patio. Garaż. Można się zaraz wprowadzić. Idealny dom rodzinny.

DEDES
6213 W. Belmont 622-6200

DO WYNAJĘCIA w okolicy Irving Park Rd. i Austin Ave. Częściowo umeblowane 5 pokoi. Dwie sypialnie. Dla dorosłych tylko. Bez zwierząt. Cena \$250 miesięcznie. Gas i światło oraz ogrzewanie włączone do komornego. — Tel. 777-5667.

MIESZKANIE 4-pokojowe umeblowane do wynajęcia. Angielski basement. Ogrzewanie gorącą wodą. Elektryczność włączona do komornego. Okolica Division i Homan Ave. Sto czterdzieści dolarów miesięcznie. Małżeństwo. Może być z jednym dzieckiem. Tel. 227-6503.

Natychmiastowe Objęcie
Nie Wymaga Utrzymania, Alum.
Otwarty w Niedzielę 1-4

5408 W. WRIGHTWOOD
(2600 N.)

5½ pokoi, 2 sypialnie oraz 12x12 sypialnia w piwnicy. Garaż na 2 auta. Osobne ogrzewanie i elektryczność.

PLUS
Śliczne 3 pokoje dla teściów u góry. Nie przeoczcie — tylko \$48,500.

DEDES

6213 W. Belmont 622-6200
MUROWANY, nowszy dom, 'georgian' 3 sypialnie, duża parcela. Okolica 6000 na północ i 6000 na zachód. \$73,900. 763-3227

PRZEZ WŁAŚCIELA, na Jackowie, 3 rodzinny murowany budynek, 2x5 i 1x3, z garażem, dwa osobne ogrzewania, blisko szkoły i kościoła.
276-4345

PRZEZ WŁAŚCIELA
Murowany, odnowiony, 2x5½ pokoi.

HIGGINS & AUSTIN
Oglądać w niedzielę od 1 do 5-ej
Bez agenta Tel. 777-2889

PRZEZ WŁAŚCIELA
DOM OTWARTY
w SOBOTĘ i NIEDZIELĘ
12 — 6-ej

2 mieszkaniowy, murowany. Nowoczesnie urządzone. 3 sypialnie w każdym. Apartamentowy basement. Murowany garaż na 2½ auta.

5612 S. KOSTNER

ADDISON i CICERO
Murowany, dwu-piętrowy, 4 sklepy plus trzy mieszkania (1x5½, 1x3½, 1x2½). Pełna piwnica. Nowe gazowe ogrzewanie. Doskonali na dochód. Możliwość otwarcia własnego interesu we własnym domu.

SUPERIOR REALTY
pod nowym adresem
3036 MILWAUKEE AVE.
Tel. 235-3632

NAJSTARSZA POLSKA REALNOŚCIOWA FIRMA
J. B. PALLASCH i SYNOWIE
2871 N. MILWAUKEE AVE. Telefon AR 6-1517
Załatwia Wszelkie Sprawy Realnościowe.
Jak — kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki, ubezpieczenia ogniowe i od wypadków.

Uwaga Właściciele Domów!
PROSIMY, ZGŁASZAJCIE WASZE BUDYNKI DO NASZEGO POLSKIEGO BIURA — MAMY DOBRYCH NABYWCÓW.
BUDA REALTY 2990 Milwaukee 486-6363

GDY CHCECIE KUPIĆ LUB SPRZEDAĆ DOM
ZAPRAŞZAMY WAS DO ODWIEDZANIA SOLIDNEGO POLSKIEGO BIURA REALNOŚCIOWEGO
KAMINS REALTY
(Dawniej Patria Realty)
2921 N. Central Park Ave.
Solidne jak Skala Gibraltaru.
DUŻY WYBÓR DOMÓW NA POŁNOCNYM ZACHODZIE.
Możecie obejrzeć u nas ich zdjęcia.
Wszyscy mówimy po polsku.
486-4130

OTWARTY W NIEDZIELĘ 1-4
3427 N. PACIFIC (8000 West)
Nowszy, dwusypialniowy, murowany, typu "Georgian" z garażem. Centralnie ochładzany, wykończony basement.

NISKI PODATEK.
Wstąpcie w Niedzielę.

6 MIESZKAN NA WACŁAWOWIE
Murowany, 6x4 z piwnicą.
LOKATORZY
SAMI OGRZEWAJĄ!
Okazyjna sprzedaż,
Cena tylko \$72,500.

Po więcej informacji proszę telefonować, powołując się na polską gazetę do—

JANINA ZELEK
775-7000 lub 227-0870
CRESTWOOD
REALTORS & BUILDERS

NA POŁNOC OD MILWAUKEE
NA ZACHÓD OD PULASKI

Dwu-piętrowy, 4-o mieszkaniowy (1x6, 3x5). Możliwość zrobienia dwupokojowego mieszkania w basemencie. Dywany od ściany do ściany. Kompletnie odnowione mieszkanie sześciopokojowe (nowe sufity i ściany). Pozostałe mieszkania w b. dobrym stanie. Nowy system gazowego ogrzewania. Nowe przewody elektryczne. Duże pokoje. Cena \$89,500.

SUPERIOR REALTY
pod nowym adresem
3036 MILWAUKEE AVE.
Tel. 236-3632

Harlem-Addison
(7200 zachód-3800 północ)

Nowszy murowany ranch z 2-ma sypialniami i pokojem jadalnym. Stalowa konstrukcja z ścianami z deseczek i plastru. Gazowe ogrzewanie sprężonym powietrzem z centralnym ochładzaniem. Szafkowy zlew i szafki kuchenne. 2 pełne łazienki. 220 przewody elektryczne. Garaż. Dom jest w doskonałym stanie i bardzo czysty blisko dobrej transportacji i centrum zakupów Harlem-Irving. W połowie \$70-ek.

DEDES REALTORS
622-6200

Okolica 2400 północ — 4800 zachód
6 pokojowy murowany. 2 sypialnie. "Paneled" pokój rodzinny (3 sypialnia?). Oddzielna jadalnia. Ogrzewany gazem gorącym powietrzem. Garaż na 2 auta. Tylko \$41,500. Pośpieszcie się. Właściciel chce szybko sprzedać.

SAHARA REALTORS
622-1003

ELMHURST — VILLA PARK — LOMBARD — GLEN ELLYN — GLENDALE HEIGHTS OKOLICA

Wielki wybór domów jednorodzinnych. Także domy apartamentowe, parcele i domy handlowe. Mówimy po polsku.

H. B. ORLICZ i D. M. DUDCZAK
620-8555
WEBSTER REALTY

MAMY KUPCÓW
Z GOTÓWKĄ

który pragną zakupić wasze domy w okolicy Humboldt Park lub Pulaski — North Ave jak również Palmer Square, Logan Square, i Logan Blvd. Jeżeli chcecie sprzedać swoje budynki w tych dzielnicach — zgłóście się do

PARK REALTY
2820 W. NORTH AVE.

A MY Wam te domy sprzedamy z dużą dla Was korzyścią. Telefonujcie do nas po polsku lub angielsku:
384-1321

MORTON GROVE
7-pokojowy "split level" plus 24x16 st. basen pływacki. 3 sypialnie, 2 nowoczesne łazienki. Centralne ochładzanie. Dom ślicznie utrzymany. Duża parcela. Boczny wjazd. Cena w \$80-tych tys.
ASSET 889-8824

OKOLICA 5500 Zachód — 1700 Północ

2 piętrowy murowany. 2x6. 2 lub 3 sypialnie. Oddzielna jadalnia. Mieszkanie na 1 piętrze całkowicie odnowione. Świeżo "plastered" sufit. Piękne drewniane szafki w kuchni. Pośpieszcie się — tylko \$41,900.

SAHARA REALTORS
622-1003

AUSTIN—GRAND—FULLERTON
Dwu-piętrowy, murowany, 2x5, plus 1x3 w basemencie. Dywany od ściany do ściany. Cena \$56,900.

SUPERIOR REALTY
pod nowym adresem
3036 MILWAUKEE AVE.
Tel. 235-3632.

BRIDGEPORT 3800 S. — 700 W.
Murowany, 7 mieszkań 3x5, 3x4, 1x3. Dochód brutto \$19500. Cena \$75,000.

MONTROSE—LAWNDALE
6-cio pokojowa murowana rezydencja 8 lat temu zbudowana. Wykończona piwnica. Garaż na 2 auta. Żądana cena \$65,000.

RADIO REALTY
George Pawlukowski, broker
4108 N. PULASKI
777-4339 588-1944

DIVERSEY-CICERO
2x5½ pokoi z złotej cegły w szachownicę. Dom ma około 46 lat. Nowoczesne kuchnie i łazienki. Piękne mieszkania. 2 lub 3 sypialnie w każdym. Kryta weranda. Bardzo czysty dom. 2 gazowe ogrzewania gorącą wodą. Pełna piwnica z pokojem rekreacyjnym. Par. św. Genowefy. Garaż na 2½ auta. Pierwszy raz w sprzedaży.

MILWAUKEE-CENTRAL PK.
2-4ki, piękny obity drewniany budynek. Nowoczesne łazienki. Lokatorzy sami ogrzewają. Kryta weranda. Dywany od ściany do ściany na obu piętrach. Niskie podatki. \$33,950

MILWAUKEE-CENTRAL PK.
5 pokoi plus 2 pokoje. Nowoczesne łazienki. Kryta weranda. Nowe gazowe ogrzewanie gorącą wodą. Murowany garaż na 2 auta. Nowa elektryczność. \$32,950

TAWERNA plus BUDYNEK
1-6½, 2x6 oraz dobrze wyrobiony interes. Polska klientela. \$80,000 dochodu brutto. Automatyczne ogrzewanie. Lokatorzy sami opłacają ogrzewanie. Piwnica. Blisko Wellington \$75,000

FULLERTON — LARAMIE
2-5ki, murowany plus mieszkanie dla teściów. Kryta weranda. Nowoczesne łazienki. Gazowe ogrzewanie. Garaż. 220 elektryczność. W okolicy Cragin. W \$40-kach

WRIGHTWOOD-HAMLIN
2-5ki, 2-4ki plus mieszkanie dla teściów. Murowany. Nowoczesny. Gazowe ogrzewanie gorącą wodą. Piwnica. 35-stopowa parcela. W \$60-kach

Przejeżdżajcie się obok, ale nie przeszkadzajcie—
1087 N. PAULINA

5-4ek \$17,950
Proszę telefonować.

KAMINS
Realty
(Dawniej Patria Realty)
2921 N. Central Park Avenue
486-4130

★ Domy

PRZEZ WŁAŚCICIELA, 2 mieszkania, murowany, kryta weranda, pełen basement, ogrzewany gazem, sprężonym powietrzem. Garaż na 2½ auta. Lokacja 5600 W. — 1600 N. \$39,500 Tel. 827-6895

PARK RIDGE CENTER
NOWY LUKSUSOWY,
DWA MIESZKANIA

W każdym z dwóch mieszkań 7 pokoi, dwie łazienki, pokój rodzinny. Można zrobić mieszkanie dla teściów w basement. 3 systemy ogrzewania gazem, sprężonym powietrzem oraz centralne ochładzanie i wiele dodatków.

CUNEO AND HALSEY

6101 W. Addison 19 282-8100
2½ PIĘTROWY murowany i drewniany dom, 2 mieszkania i piwnica. Telefonować: NA 2-2495.

6-Pokojowy Murowany Dom.

(pół bloku od kościoła Sw. Jadwigi, na Webster). 3 sypialnie, ogrzewanie gazowe, niewykończony basement, duży strych. Dla umówienia się dzwonić HU 6-2786

MUROWANY. 5 pokoi. Garaż. Okolica Belmont — Harlem. 3526 N. Odell. Otwarty w niedzielę od 1—5. DI 2-9741.

PRZEZ WŁAŚCICIELA. 2427 N. Kildare. Otwarty 1—5. Murowany 2-mieszkaniowy. 5 pokoi, 2 sypialnie w każdym. Oddzielne systemy ogrzewania. Nowoczesne łazienki i kuchnie. Musicie zobaczyć, aby właściwie ocenić. 489-6787

DOM OTWARTY W NIEDZIELĘ 1—4 pp
2509 N. LOTUS 5450 W.

18 lat temu zbudowany dom dwumieszkaniowy. W każdym mieszkaniu dwie sypialnie. Dwa osobne systemy ogrzewania. Pełen basement. Garaż. Ładne podwórce z tyłu domu. Blisko zakupów, transportacji i szkół.

CUNEO AND HALSEY

6101 W. Addison 10 282-8100

DWIE DUŻE SZÓSTKI

Duży, dwumieszkaniowy narożny, dwupiętrowy murowany z dachem w stylu bungalow. Dwa piękne sześciorokojowe mieszkania. W każdym z nich dwie pełne nowoczesne łazienki, szafkowe kuchnie. Garaż murowany na 3 auta. Pełen basement. Zamiejscowy właściciel chce jak najprędzej sprzedać, po cenie tak niższej, że może się to wydawać cudem. Dzwoncie do cudotwórcy, dzwonić do Michaels teraz.

254-8500

Open 2—4 Saint Viators
3319 N. KILBOURN

Friendly 4 bedroom bungalow with finished rec-room and modern wood cabinet kitchen. Quality improvements throughout. One of a kind.

RAND
CENTURY — 21
TEL.: 693-6400

PRZEZ WŁAŚCICIELA. 4758 S. Keeler. Murowany, 2x5 z 3 sypialniami. Garaż na dwa auta. 376-6360.

MORTON GROVE
PRZEZ WŁAŚCICIELA

Okazja dla Rodaków!
Dom otwarty sobota i niedziela 1—5 po poł.

8908 OLCOTT
Murowany, "bi-level". 3 sypialnie, 2 łazienki. Wykończony basement. Centralne ochładzanie. Ogrodzony duży ogród. W 90-tce.

966-2473

DRIVE BY — DO NOT DISTURB
7016 W. NEWPORT (3450 N.)

5½ rm. brk. ranch, 3 bdrm. c/a, fin. basement. 2 baths. 2 car brk. gar. Many extras. \$81,900

REALTY WORLD
ABBATE REALTORS 589-0600

PRZEZ właściciela. Jedno-rodzinny bungalow. 7 pokoi, garaż na dwa samochody. Wykończony basement. Nowoczesna kuchnia. 5201 S. Laramie. Tel. 735-3177, po 4-ej.

CZTERO-APARTAMENTOWY
Murowany, blisko 55-ej i Ken-neth, nowszy z czterema pięknymi mieszkaniami, z dwoma sypialniami w każdym. Wszystkie "appliances" włączone. Duża łóżka 75 stóp z bocznym wjazdem dla wszystkich lokatorów. Zamiejscowy właściciel koniecznie chce sprzedać jak najprędzej. Nie przepuście tej okazji, dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels jak najprędzej.

254-8500

LUKSUSOWY DOM

Bardzo ładna 5½ pokojowa rezydencja murowana typu "ranch" na podwyższeniu z 3 dużymi sypialniami. Obity basement jako pokój rekreacyjny i na duże przyjęcia. Łazienka "Hollywood". Garaż na 2 auta, "overhead" kanalizacja. Najlepsza lokalacja w Brighton Parku. Niska wpłata z góry. Dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels jak najprędzej.

254-8500

ERWIN J.
MICHAELS
REAL ESTATE
4637 S. Archer Ave.
Tel. 254-8500

★ Domy

PRZEZ WŁAŚCICIELA. Norwood Park. 1½ mieszkaniowy z 3 sypialniami. Jedna pełna łazienka i 2 po pół. Garaż. Blisko kościoła, szkoły i transportacji. 631-1803.

OBITY aluminium. 7 pokoi, 2 łazienki. Okolica: Milwaukee i Pulaski. W średniej 50-tce. Dzwonić wieczorami: 685-1062

3750 W. DIVERSEY

3x4. Nowy garaż. Przewody elektryczne — 220V. Do natychmiastowego objęcia. \$32,900.

AVONDALE 478-6300

5500 PÓLNOC — 6900 ZACHÓD
OKOLICA NORWOOD PARK
RZADKO UDA WAM SIĘ ZNALEZĆ
COSTAKIEGO!

Solidnie zbudowany murowany "duplex" w stylu "georgian". Lepszy niż dom dla krewnych czy też 2-mieszkaniowy. 2 przylegające do siebie "town houses". Ogrodzona podwójna parcela. W każdym domu 5 pokoi, 2 sypialnie, szafkowe kuchnie, piec, lodówki, kafelkowe łazienki. 2 basement'y, 1 wykończony z ½ łazienki. Oddzielne systemy ogrzewania gazem sprężonym powietrzem. Elektryczność 220 V. Nowszy dach. Budynek w A-1 kondycji. Garaż na 2 auta. 1 blok do autobusu, autostrady i Taft High School.

Dzwonić w jęz. angielskim.
Prosić o PAULINE
A-26

McKEY & POAGUE
775-6440BEAUTIFUL HOME
FOR SALE BY OWNER

RIVER FOREST — where home values maintain a high level—lovely and light two-story brick Dutch Colonial home on corner lot surrounded by elm and oak trees overlooking the wooded area of Rosary College campus — excellent schools—convenient transportation—3 bedrooms (sun deck off one bedroom), 1½ bath, living-room with natural fireplace, formal dining room, sunroom, modern cabinet kitchen with built-ins, breakfast room, leaded glass windows, beautiful oak wood floors throughout—full dry basement with laundry facilities, workshop area and wine cellar. Large lot, 2 car garage with attic. Absolutely nothing to do but move in. \$108,000. By appointment: 366-6176 or 545-1106.

OPEN HOUSE—
Friday March 31st—
Saturday April 1st—
Sunday April 2nd

PRZEZ właściciela. Murowany. 2x5 plus 4 pokoje w basementcie. Brighton Park. Proszę dzwonić po 4-ej po poł.: 523-0354.

Open Sunday 1-4
7802 W. VICTORIA — in the 60's.
4420 N. MOBILE — in the 50's.
5729 W. GROVER
(Higgins & Central)

New 3 bedroom brick ranch
5727 W. GROVER
Drive By 4734 W. BERNICE —
in the 50's

FAY REAL ESTATE

5961 N. Elston 775-1038

W DOBRYM punkcie 4 pokoje na 2-gim piętrze. Dzwonić po 4-ej: — 545-5283.

BELMONT — PULASKI
Blisko sklepu Jewel. Dwupiętrowy, murowany, 2x5, 1x3. Gazowe ogrzewanie. Parcela. Garaż na 2 auta. Szafkowe kuchnie. Dywany. Doskonała lokalacja w pobliżu kościoła, sklepów i transportacji. Cena w niskiej sześdziesiątce.

SUPERIOR REALTY
pod nowym adresem
3036 MILWAUKEE AVE.
Tel. 235-3632

\$34,900 — 2 Mieszkania
MILWAUKEE-BELMONT

Drewniany, 1-sze piętro 3 pokoje z 1 sypialnią; 2-gie piętro 4 pokoje z 2-ma sypialniami. Całkowicie przerobiony i w dobrym stanie. Oba piętra mają indywidualne gazowe ogrzewania. Niezbyt daleko od kościoła i szkoły Sw. Jacka. Świetna transportacja do śródmieścia po Milwaukee Ave., lub Belmont Ave., do kolejki tylko kilka bloków. Blisko sklepów.

DEDES REALTORS
622-6200

DOM OTWARTY 1—4:30
8758 W. BERWYN

3 pokojowe kondominium z widokiem na rezerwat leśny. \$42,500.

NORRIDGE

DOM OTWARTY 1—4:30
4748 N. OPAL

Przyjdźcie oglądać ten "bi-level" dom i sami przedstawicie swoją ofertę.

DOM OTWARTY 1—4:30
4833 N. NEWCASTLE

Zbudowany na zamówienie ranch. 4 sypialnie, 3 łazienki. Garaż na 2½ samochodu. Cena wywoławcza. \$100,000

Century
KAY REALTY
5449 N. HARLEM 775-7820

★ Domy

OTWARTY
DO INSPEKCJI 1-4

3913 N. Planfield (8300 West)

Nowszy, murowany w angielskim stylu z 3-ma sypialniami, garaż na 2 auta. Gazem ogrzewany. Dom w doskonałym stanie. Tylko jeden właściciel!!!

Zapraszam w Niedzielę.

JANINA ZELEK
775-7000 lub 227-0870

Crestwood Rltrs. Build.

W PAR. ŚW. BRUNONA
DWU-MIESZKANIOWY

Lepszy niż zupełnie nowy, 1½ piętrowy murowany. 1x5½, 1x4½ plus obity basement z extra łazienką. Garaż na 2 auta z radiowym otwieraczem drzwi. Właściciel czeka na ofertę. Skorzystajcie z tej okazji, dzwonić do cudotwórcy, dzwonić do Michaels zaraz

254-8500

CENTRAL PARK-MILWAUKEE

Dwu-piętrowy, drewniany, 2x4, pełna piwnica. Gazowe ogrzewanie. Szafkowe kuchnie. Cena w średniej trzydziestce.

SUPERIOR REALTY
pod nowym adresem

3036 MILWAUKEE
Tel. 236-3632

DOM PLUS DOCHÓD
IRVING-NARRAGANSETT

1½-piętrowy, drewniany
IDEALNY DOM NA POCZĄTEK

5 pokoi na parterze dla właściciela plus 5-pokojowe mieszkanie na poddaszu dla teściów lub na dochód. Pełna piwnica. Ładny ogród z plotem.

DEDES

6213 W. Belmont 622-6200

SPADKOWA SPRZEDAŻ
TYLKO \$53,900

Czysty, 6-pokojowy murowany z możliwością powiększenia. Piwnica. Gazowe ogrzewanie gorącą wodą. Niski podatek. Par. św. Edwarda. 5000 zachód, 3700 północ.

GARSTKA 867-6775/867-7010

BLISKO WSZYSTKIEGO
Dom Otwarty w Niedz. 1-4
5937 N. MERRIMAC (6300 W.)

Przytulny, murowany 6-pokojowy dom. 2 sypialnie na dole plus 1 sypialnia i ½ łazienki u góry. Gazowe ogrzewanie sprężonym powietrzem. Garaż na 2 auta. Musicie zobaczyć!!
W \$70 tys.

BEAULIEU

5341 Belmont 25-31 282-7979

Najpierw Do Kościoła,
a Potem Zwiedzać Dom
Otwarty w Niedzielę 1-4

5815 W. ADDISON (3600 N.)

Nowy murowany ranch, 2 sypialnie. Szafkowa kuchnia z małą jadalnią. Łazienka z ceramicznych kafli. Naturalne wykończenie drzewa. Wykończona piwnica z barem. Gazowe ogrzewanie sprężonym powietrzem i ochładzanie. Garaż na 2 auta z elektrycznym oknem. Wiele dodatków. Pośpieszcie! Nie potrwa długo.

DEDES

6213 W. Belmont 622-6200

2 MIESZKANIOWY w PARAFII
SW. TURYSBUZA

Murowany budynek, ma 8 lat. w jednym 2 sypialnie, w drugim 3 sypialnie. Właściciel opuszcza stan i musi sprzedać szybko. Cena zredukowana do \$79,000.

SIMS REALTY
lub 586-0812

Otwarty w niedzielę 1-4
5057 W. AINSLEE (4900 N.)
Zupełnie nowy, murowany, 2-mieszkaniowy — 2-6ki po 3 sypialnie. Cały z polerowanej cegły. Pełna piwnica. \$145,000

NORRIDGE
5-pokojowy murowany ranch, 2 sypialnie, pokój rodzinny z kominkiem. 3 pokoje w piwnicy dla teściów. Garaż na 2 auta. 37-stopowa parcela. \$69,900.

MONTROSE i AUSTIN

Ładny 6-pokojowy murowany bungalow, ostatnio przerobiony. Duży salon i formalna jadalnia, 3 sypialnie. Garaż na 2 auta. \$68,500

HOMEFINDERS
6257 N. Milwaukee

Mówimy po polsku.
763-2323

NORRIDGE

Otwarty w Niedzielę 1-4
4116 N. ORIOLE (7600 W.)

Drewniany, obity bungalow z mieszkaniem dla teściów. 6 pokoi, 3 sypialnie. Gazowe ogrzewanie. Ładna piwnica. Duży ogród z tyłu. Musi być sprzedany. Przyjmujemy oferty. Cena w \$50 tys.

pani ANNA NOWAK

BEN GARTH

REALTY & BUILDERS, INC.
5719 W. Irving Park Rd.
792-1424 lub 282-3606

★ Domy z Interesem

IRVING PARK — LARAMIE
Dwu-piętrowy z żółtej cegły. Tawerna plus dwa sklepy i dwa mieszkania 1x6 i 1x5.

SUPERIOR REALTY
POD NOWYM ADRESEM
3036 MILWAUKEE AVE.
Tel. 235-3632

PRZEZ WŁAŚCICIELA, Brighton Park, naprzeciw wieku fabryk, 2 piętrowy murowany budynek z bardzo ruchliwą tawerną oraz 4-ma nowoczesnymi mieszkaniami. Roczny dochód z domu \$9,000 plus tawerna z dwoma pokojami. Cena ponad \$100,000. Zainteresowanych proszę dzwonić 847-9529.

BARABOO, WIS.
OKOLICA WISCONSIN DELLS

Jedna z najstarszych, najładniejszych restauracji z cocktail lounge, w samym centrum miasta. Doskonała lokalizacja. Bardzo dobrze wprowadzony i prosperujący interes czynny przez cały rok. "Bowling alley" może być przerobiony na salę bankietową. Dużo miejsca do parkowania. Właściciel żąda \$350,000. Dochód brutto wynosi ponad \$300,000. — Wszystkie urządzenia włączone w cenę. Po więcej informacji prosimy dzwonić lub przyjechać do:

SUPERIOR REALTY
pod nowym adresem:
3036 MILWAUKEE AVE.
Tel. 235-3632

★ Domy poza Chicago

W ROSEMONT

Dom murowany, mający 10 lat, 6 mieszkań. Lokatorzy sami ogrzewają elektrycznie. Wiele dodatków.

APOLLO REALTY

Tel. 685-8900.

DO SPRZEDANIA, przez właściciela, rezydencja w Springfield, Florida. Z 3 sypialniami, częściowo umeblowana. Parcela 80x125. Cena tylko \$32,000. Dzwonić po 5-tej wieczorem. 276-5362.

PULLMAN,
MICHIGAN

40 akrów na głównej drodze powiatowej. 9-pokojowy dom, 4 sypialnie, 3 pełne łazienki, nowy dywan, garaż na 2½ auta.

24x30 stóp
"POLE" BUDYNEK

3 pokoje, 1 sypialnia, nowy dywan. Garaż na 1½ auta.

W kształcie "L" budynek handlowy 5,600 st. kw. Podwójna izolacja. Miejsce na powiększenie. Dużo dodatków. \$500,000.

Proszę pisać;
P.O. Box 248, Pullman, Mich. 49450.

★ Interesy

BAKERY

Ray's cake shop & buttercream rose making business. Fantastic opportunity for anyone capable of cake decorating & making buttercream roses.

By appointment only

463-3668

DELIKATESY

w bardzo dobrym punkcie na Polonii; dobre prosperujące i zaopatrzone — sprzedam z powodu wyjazdu.

Tel. 685-1007

SPRZEDAM "Jeep" z plugiem, oraz business odśnieżania, który można prowadzić jako dodatkowe zajęcie przez okres zimy. Dochód około \$5,000. Dzwonić 457-1049

TAWERNA nadająca się na dancings z kuchnią, 2 mieszkania u góry. Do szybkiej sprzedaży. Tylko \$60,000. Okolica Brighton Park. 495-2798.

PIEKARNIA ORAZ SKLEP
DELIKATESOWY

Fantastyczne możliwości. TANIO!!! Warunki do omówienia. Przejedźcie się obok.

5542 W. NORTH AVE.
GATEWAY 3-16 775-4440

NA SPRZEDAŻ przez właściciela, sklep żelazny wraz z towarami. Nowy, murowany front. Dobra lokalizacja. Niedaleko 43-ej i Californii. Dzwonić: 927-0346 po 5-ej.

PART — TIME
6 TO 12 HOURS A WEEK
\$12,000

WRITE OR CALL:
HOUSE OF FINANCIAL ACHIEVEMENT
BOX 163
Westmont, Illinois. 60559
PH. AREA CODE (312) 964-9316

LOOKING FOR
CONTRACTOR

To manufacture sheepskin coats. We have sheepskins available from \$2.20 per sq. ft. Please Call:
DOMINICK CHEFFO
782-3453

"ICE CREAM PARLOR"
Z RESTAURACJĄ

Szerokość frontu 125 stóp. Ruch rzeczy. W McHenry County.
DZWONIĆ PO ANIELSKU
(815) 385-3371

★ Do Wynajęcia

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje na parterze od strony ulicy. 1019 N. Winchester Ave. Proszę dzwonić 278-4758, po 6-ej.

4 CZYSTE pokoje do wynajęcia na drugim piętrze. Lokator sam ogrzewa. Tel. 772-5282.

3 POKOJE do wynajęcia od 1-go kwietnia. Okolica Cragin. Tel. 745-0175 lub 772-3350.

4 POKOJE (7 bloków na zach. od Jefferson Park). Tylko dla dwóch dorosłych osób. Tel. 286-2024.

4 POKOJE, 2 piętro, z tyłu. 2039 N. Honore. Oglądać w sobotę i niedzielę.

4 DUŻE, czyste pokoje i weranda do wynajęcia. Dzwonić od 2-ej do 6-ej. Tel. 276-7253.

6 ŁADNYCH pokoi do wynajęcia. Okolica: Belmont — Cicero. 283-7329.

4 ROOM basement apartment. \$135 a month plus security. Phone 276-3965.

4 POKOJOWE mieszkanie. Umiarkowany czynsz dla małżeństwa emerytów. Bez dzieci. Dzwonić po 5 po poł. 384-4760

2 BEDROOM
APARTMENT

with carpeting, stove & refrigerator. Good North Side location. Call: 327-3834.

NIEUMEBLOWANE 3½ i 2½ pokojowe mieszkania. W każdym jest piec i lodówka. Sklepy i komunikacja miejska — 1 blok. Dla dorosłych. Bez zwierząt. Dzwonić w języku angielskim, niemieckim lub jugoslawiańskim: LO 1-5226.

HELENOWO 6 pokoi odnowione, jasne. Na 3-im. Proszę dzwonić AL 2-3885 lub 276-9654.

FRANCISZKOWO. 4 ogrzewane pokoje. 2 piętro. Dla dorosłych. AR 6-0617.

DO WYNAJĘCIA 5½ pokoi. Ogrzewane, gorąca woda, drugie piętro. Bez zwierząt. 2044 N. LeClaire. Po informacji dzwonić 226-2621.

4 POKOJE, świeżo odnowione na drugim piętrze. Dla dorosłych bez zwierząt. 937 N. Winchester. Tel. 486-4538.

4 POKOJE, całkowicie odnowione do wynajęcia. 2634 W. Iowa. HU 6-1319.

7 POKOJOWE mieszkanie, 4 sypialnie. 1½ łazienki. Kryta weranda. Ogrzewanie "space". \$225 plus depozyt asekuracyjny. Jadwigowo, 2500 na zachód i 2200 na północ. Polski właściciel. 489-2349.

2½ POKOJOWE mieszkanie. Umieblowane, wszystkie urządzenia. \$145 plus depozyt asekuracyjny. Polski właściciel. Jadwigowo. 2500 na zachód i 2200 na północ. 489-2349.

JACKOWO. Umieblowana 3-ka w basementcie. 685-1728.

3 ROOM apartment, northwest side. \$110 a month. 772-9864.

PRZYJME do wspólnego mieszkania solidnego mężczyzny. Okolica: Belmont — Cicero. 283-2481.

4 POKOJE do wynajęcia. 924 N. Winchester. \$70. 824-1726 lub 489-1954.

★ Ogrzewanie

Lincoln...
FURNACE CLEANING SERVICE
3648-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60641
384-0600

POSIADA
Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia
furnasów o możliwościach większych jak dwieście
dużych przyrządów do czyszczenia furnasów.

24 GODZINNA OBSŁUGA
W NAGŁYCH WYPADKACH
CZYSZCZYMY I REPERUJEMY

- Furnasy
- Bojler
- Komin
- Przełykanie
- Przewodów
- Ogrzewanie
- Ochładzanie

OBSŁUGA REJONU CHICAGO
PONAD 25 LAT
DARMO KOSZTORYSY

EV 4 - 0600

**SPECJALNA WYPRZEDAŻ
DOPÓKI STARCZY ZAPAS
NOWY FURNACE**

120,000 BTU "GAS FURNACE"
Model na ogrzewanie i air conditioning
10 letnia gwarancja fabryczna \$365. plus instalacja

NOWY BOJLER
140,000 BTU gazowy bojler na gorącą wodę z
"circulating pump"

10 letnia gwarancja fabryczna \$595 plus instalacja
OCZYSZCIE I SPRAWDZIE WASZ BOJLER I FURNACE TERAZ

Ventura Heating *Mówimy po polsku* **283-3037**

★ Kanalizacja

WYKONUJE roboty hydrauliczne
(plumbing). Ubezpieczony. Obsługa
24-godzinna. Telefonować 666-9556.

**WYKONUJĘ PRACE
KANALIZACYJNE**
wodociągowe, przepycha-
nie kanałów i rur. Solidna
robota. 24-godzinna obsłu-
ga.
384-0582 Jędrzejczyk

★ RUMMAGE SALE

BAZAR
SOBOTA, 18 MARCA —
8:30 wiecz. do północy
NIEDZIELA, 19 MARCA —
10:30 rano do 6 wiecz.
CAŁY TOWAR NOWY

Ubrania dziecięce, damskie, męskie,
Zywność, świeże produkty. Zywność
w puszkach. Przyrządy domowe,
Pościel, Prezenty, Obrazy, Rozmaito-
ści, Rzeczy z papieru, Świec, domo-
wej roboty pieczone. Gorące posił-
ki, Przekąski, Napoje.

ARIE CROWN DAY SCHOOL
8150 N. Tripp, Skokie, IL.
3 bloki na zachód od Crawford
2 bloki na północ od Oakton

**WYPRZEDAŻ GARAŻOWA
w SOBOTĘ I NIEDZIELĘ**
18 i 19 marca od 10 rano do 6
wiecz. Właściciel wyprowadza się
i sprzedaje różne rzeczy domowe.
5111 N. NEENAH

THE GARAGE SALE
2993 N. LAWNDALE.
róg Milwaukee

MAŁO UŻYWANA ODZIEŻ MESKA,
DAMSKA I DZIECIĘCA W IDEAL-
NYM STANIE, BO PROSTO Z SZAFY
MILIONEROW.

Otwarte w tygodniu od 10 do 8, w
piątki, soboty i niedziele 10 — 6.
Zamknięte w środy.

★ AUTO

76 BUICK Regal. Klimatyzacja, ster-
eo, "cruise". W doskonałym stanie.
\$3,900. 685-0902.

Z POWODU wyjazdu sprzedam 1972
Buick Skylark. 4-drzwiowy, "air
conditioned". 48,000 mil. Cena \$1,200.
Dzwonić 226-1978.

OKAZJA
Sprzedam natychmiast
samochód PONTIAC
Custom 1968. Stan bar-
dzo dobry.
Tel.: 921-3688

'73 VW automatyczny i '72 Cadillac.
286-2958.

VW-69 — \$300. Tel. 282-9232.

72 DODGE Dart, 6-cio cylindrowy,
mały milaż. \$1,150. W bardzo dobrym
stanie. 72 Mazda, 4-biegowy, 4-cylin-
drowy, nowe opony, mały milaż. \$750.
685-1356

TERAZ ODNAWIAJCIE AUTO
NIŻSZE CENY PRZED WIOSNĄ
FACHOWA, UCZCIWA I SZYBKA OBSŁUGA
TOWING 24 GODZINY — MÓWIMY PO POLSKU.

- ZMIANA OLIWY I FILTRÓW..... tylko \$9.95
- DARMO GREASING — z tym ogłoszeniem.
- REPERACJE MOTORÓW I KAROSERII.
- Malowanie wszystkich modeli • Specjaliści od Corvette

Robota gwarantowana. — Dajemy zastępcze auto. — 583-8633

Best Auto Frame Shop — 3105 N. Rockwell

★ Ogrzewanie

Lincoln...
FURNACE CLEANING SERVICE
3648-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60641
384-0600

POSIADA
Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia
furnasów o możliwościach większych jak dwieście
dużych przyrządów do czyszczenia furnasów.

24 GODZINNA OBSŁUGA
W NAGŁYCH WYPADKACH
CZYSZCZYMY I REPERUJEMY

- Furnasy
- Bojler
- Komin
- Przełykanie
- Przewodów
- Ogrzewanie
- Ochładzanie

OBSŁUGA REJONU CHICAGO
PONAD 25 LAT
DARMO KOSZTORYSY

EV 4 - 0600

**SPECJALNA WYPRZEDAŻ
DOPÓKI STARCZY ZAPAS
NOWY FURNACE**

120,000 BTU "GAS FURNACE"
Model na ogrzewanie i air conditioning
10 letnia gwarancja fabryczna \$365. plus instalacja

NOWY BOJLER
140,000 BTU gazowy bojler na gorącą wodę z
"circulating pump"

10 letnia gwarancja fabryczna \$595 plus instalacja
OCZYSZCIE I SPRAWDZIE WASZ BOJLER I FURNACE TERAZ

Ventura Heating *Mówimy po polsku* **283-3037**

★ Przeprowadzki

Licencjonowana, ubezpieczona
Polska Firma
Przewozu Mebli i Towarów

**ARTHUR
MOVING COMPANY**
POLECA SVOJE USŁUGI
Fachowa, solidna, szybka obsługa.
Niskie ceny.
Tel. 278-7898 oraz 588-5567
od 8 rano do 8 wieczór

Licencjonowana, ubezpieczona
POLSKA FIRMA:

**IWANSKI
MOVING CENTER**
PRZEPROWADZKI
Mieszkań i Biur
Dziś zgłoszenie
— dziś przeprowadzka
Także Long Distance
Ceny konkurencyjne.
Informacje o wolnych mieszkaniach.
Tel. 384-3322

**ARTHUR
MOVING & PACKING CO.**
Polska doświadczona firma
przewozowa.
PRZEPROWADZKI TANIO,
SOLIDNIE I Z GWARANCJĄ.
278-7898 oraz 588-5567
od 8-ej do 8-ej wieczorem.

★ Plastrowanie

PLAJSTROWANIE, robota gwaranto-
wana. — Obliczenia darmo. Philip
Kafka. — 736-6835.

★ Skład Żelastwa

**NORTH AVE.
IRON & METAL CO.**
KUPUJEMY STARE RZECZY
Miedź, Mosiądz, Aluminium,
Ołów, Chłodziacze, Baterie i t.p.
1917 W. NORTH AVE.
278-4370

★ JABŁKA

JABŁKA. DI 2-9741

★ Rozmaite

SWIEŻY farmerski miód niegotowa-
ny — czysty. Telefonować 252-6969.

SPRZEDAM!
Piec, stół kuchenny i 4 krzesła, ume-
blowanie z 2 sypialni i pokoju go-
ściennego, lampy, pralkę (nie elek-
tryczną), pościel, narzędzia i wiele
innych.
2521 W. AUGUSTA BOULEVARD
SOBOTA, 18 MARZEC
od godz. 10 do 4-ej.

DUŻA lodówka automatyczna na
sprzedaż. — Tel. 486-7574.

20-CALI GŁĘBOKA skrzynka żelazna
na "pick-up" do trzymania narzędzi i
innych rzeczy. \$45. Dzwonić 457-1049.

DO SPRZEDANIA: lodówka, piec,
łóżko, maszyna do szycia. 276-5615.

★ AUTO

76 BUICK Regal. Klimatyzacja, ster-
eo, "cruise". W doskonałym stanie.
\$3,900. 685-0902.

Z POWODU wyjazdu sprzedam 1972
Buick Skylark. 4-drzwiowy, "air
conditioned". 48,000 mil. Cena \$1,200.
Dzwonić 226-1978.

★ Dachy

Reperujemy
i Kładziemy
DACHY
Zakładamy
RYNNY
STANLEY ROOFING
Także wszelkie naprawy
cementowe
622-6158
Obliczenia darmo. Niskie ceny.
Roboty gwarantowane.
Właściciel
Stanisław Piotrowski

Reperujemy i Kładziemy
NOWE DACHY
Po Dobry i Trwały Dach,
Przyjdźcie do Polskiej Firmy
**ZAKŁADAMY ROCKWOOL
INSULATION w DOMACH.
I WYKONUJEMY
ROBOTY BLACHARSKIE.**
Follmer Roofing Co.
943 N. DAMEN AVE.
BRUNSWICK 8-4495

**STANLEY GAŁKA
ROOFING CO.**
ROBIMY NOWE I NAPRAWIAMY
STARE DACHY
Także Reperujemy
Komin i Rynny.
Także Wykonujemy Prace
Malarskie na zewnątrz
Waszych Domów.
DAJEMY KOSZTORYSY
BEZPŁATNIE.
Robota Gwarantowana
Tel. 489-6909

**Ed Grzebieniak
KONTRAKTOR**
BETTER WAY
REMODELING
Całkowite Przeróbki Domów
• FUGOWANIE
• NAPRAWY KOMINÓW
• DACHY • RYNNY
Usuwanie Gzymsów
KOSZTORYSY DARMO
36 LAT DOŚWIADCZENIA
CAŁKOWICIE
UBEZPIECZENI
Telefon w Chicago i na
Przedmieściach:
622-6779 lub 827-4637

FUGOWANIE I KOMINY
FACHOWA ROBOTA
Robi Sam Wszystko
Ubezpieczony
OSCAR T. THEISZ
TUCKPOINTING
PE 6-7496

★ Usługi

NAWOZ: do ogrodu i na trawniki.
Dostarczam na miejsce. \$1.60 za bu-
szel. Minimum : 10 buszli. 637-0084.

★ Malowanie

**ROBOTY MALARSKIE
KLADZENIE TAPETY
I CERATY**
UBEZPIECZENI
Tel.: 736-4485

SHARON COMPANY
Complete Painting & Decorating
Interior & Exterior.
Specializing in Paneling.
No Job Too Big Or Too Small.
Guaranteed Work
PHONE: 271-7555

★ Chcę Kupić

KUPIĘ skrzypce nowe produkcji nie-
mieckiej. Dzwonić cały dzień: 278-2802.

KUPIĘ komódę z dużymi szufladami
i kredens pokojowy. Tel. 384-7971.

★ Elektryczne Roboty

ANDREW ELECTRIC
Wszystkie Prace Elektryczne i naprawa
ogrzewania. Przeróbki 110 na 220
z gwarancją. — Darmo Kosztorysy.
24 GODZINNY SERWIS
693-7449

INSTALACJE elektryczne 110-220 V.
Tadeusz Nogala wykonuje roboty
elektryczne solidnie i z gwarancją.
478-5297.

**WALTER ZABRODSKI
TROY ELECTRIC CO.**
Licencjonowany Kontraktor wy-
konuje wszystkie roboty elek-
tryczne według wymagań przepi-
sów miejskich. Przyjmuje każdą
pracę małą i dużą.
Kosztorysy bezpłatnie.
254-5595 lub PR 8-7887

25% ZNIŻKI POLSKO-AMERYKAŃSKA 25% ZNIŻKI
FIRMA ELEKTRYCZNA
Wykonuje wszelkie roboty elektryczne według przepisów kodeksu
miejskiego. Przeróbki ze 110 na 220 volt. Kosztorysy darmo. Ceny
umiarkowane. Sumienna szybka obsługa 24 godziny na dobę.

SHEFFIELD ELECTRIC CO., INC.

JOZEF ORLOF ZBIGNIEW DZIMIRA
247-1548 Biuro: 935-0740 247-2978
Zbigniew Dzimira, współwłaściciel tej firmy poleca swe usługi swoim
dawnym klientom — sumiennie i fachowo wykona każdą pracę i
udzieli 25% zniżki.

★ Kontraktorzy

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU
Specjaliści we wszelkich rodzajach Odnowy i
przeróbki Domów.—Udzielamy Bezpłatnie Porad.
Referencje tysięcy zadowolonych Klientów mówią
same za siebie.

Nie trzeba malować: pokrywamy aluminium blachą "Soffit facia trim" i okna.

- Kuchnie i Łazienki
- Roboty Plumbiarskie i Elektryczne
- Malowanie Mieszkań
- Dodatkowe Pokoje
- Usuwanie Defektów niegodnych z przepisami budowlanymi
- Aluminiowe Okna i Drzwi
- Fugowanie i Roboty Murarskie

Dobudowujemy nowe werandy i reperujemy stare.
Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING".
Wstawiamy drewniane okna i drzwi.
Finansowanie FHA

ALCO CONSTRUCTION CO.
3608 Milwaukee
• Róg Addison

KORZYSTAJCIE
Z DUŻEJ ZIMOWEJ ZNIŻKI
Od Listopada Do Marca
1978 r. Włącznie

Firma
Ubezpieczona
Licencjonowana
Pod Bondem

W razie pożaru ro-
bimy kosztorysy na
odszkodowania od
kompanii asekura-
cyjnej.

Telefonujcie Dziś:
282-9090

Właśc. A. Szwalger
obsługuje Was
po polsku.

DODATKOWE POKOJE
oraz wszelkiego rodzaju przeróbki i naprawy.

- PRZEBUDÓWKI
- KUCHNIE
- POKOJE W STRYCHU
- POKOJE REKREACYJNE
- ŁAZIENKI
- ALUMINIOWE OBICIA
- RYNNY I ŚCIEKI
- POKOJE NA PODDASZU
- NOWE WERANDY
- OBICIA POKOI
- NAPRAWY WERAND
- FRONTY DOMÓW
- OGRZEWANIE
- OCHEŁDZANIE

Dogodny kredyt — Łatwe spłaty — Bankowe raty
Każda praca wykonywana jest pod osobistą superwizją właściciela firmy

MERCURY CONSTRUCTION COMPANY
Telefonujcie po bezpłatne kosztorysy 472-8171, 247-1548 i 247-6041

TERAZ WYPRZEDAŻ PRZED WIOSNĄ

GARAŻE! GARAŻE! GARAŻE!
Dzwoncie Po **393-3552**
Bezpłatny Kosztorys

TRACZ CONTRACTING CO.
DOŚWIADCZONA FIRMA WE WSZELKICH
ROBOTACH KONTRAKTORSKICH OFE-
RUJE NAJTANSZE CENY SEZONOWE.

- Siding aluminiowe lub pilśniowe
- Odnowienie kuchni lub łazienki
- Wykończenie besmentu lub strychu
- Krycie dachów

UWAGA!
Garaże zamówione w tym miesiącu z
doprowadzeniem prądu dostaną DARMO
"Garage door opener" z instalacją.

Cieśla i Kontraktor

Ze starej emigracji, obsługuje Po-
lonie blisko 40 lat. Wykonuje wszelkie
roboty nowe i stare według wymagań
miejskich (przekroczenia budowla-
ne). Buduje nowe domy na Waszej
Parceli oraz werandy, przebudówki,
okna zimowe, przerabia mieszkania,
kuchnie i łazienki na strychu lub w
basemencie. Pokrywanie domów alu-
minium lub plastikiem. Cementowe
roboty. Fugowanie (tuckpointing).
Plastykowe zwykające i aluminiowe
rynny deszczowe. Prace gwarantowa-
ne. Robotnicy unijni i asekurowani.
Na miesięczne spłaty.

Wolać:
Capitol 7-6503
TED BALINSKI I SYN

**WALTER JAKICH
CONSTRUCTION CO.**
Wolaćcie o darmowe obliczenie
na roboty stolarskie, ciesielskie,
cementowe, różne przeróbki, do-
budówki, werandy, "dormers",
oraz generalne utrzymanie bu-
dynków.
Licencjonowani i ubezpieczeni
Generalny Kontraktor
1831 N. Karlov Tel. 235-1201

SZYBKO DOBRZE TANIO
ROBOTY STOLARSKO - CIESIEL-
SKIE, MALOWANIE ZEWNĄTRZ I
WEWNĄTRZ, ROBOTY CEMENTOWE,
DACHY, KOMINY, WERANDY,
GARAŻE, SIDING, OGRODZENIA I
INNE. NAPRAWA, BUDOWA,
PRZEROBKA.

OBLICZENIA DARMO.
UBEZPIECZENI. — GWARANCJA.
282-2732 — cały dzień.

★ Elektryczne Roboty

J. V. ELECTRIC, INC.
5113 N. Milwaukee, Chicago, Ill.
725-3115 lub 792-0247
Wykonujemy wszystkie elektrycz-
ne prace. Przerabiamy prąd ze
110 volt na 220 volt według kodek-
su miejskiego. Naprawiamy elek-
tryczne motory, sprzedajemy no-
we. Wszystkie prace gwaranto-
wane. Kosztorysy darmo.
14 lat doświadczenia
24 godzinna obsługa

**DAKIN
ELECTRIC SERVICE**
Z. PODBIELSKI — WETERAN
Wykona Każdą Pracę Elektryczną
Solidnie z Gwarancją
OBLICZENIA DARMO HU 9-2012

**ZMODERNIZUJCIE WASZĄ KUCHNIĘ
TANIM KOSZTEM**
NAJNIŻSZE CENY — NAJLEPSZA OBSŁUGA
PRZYJDZIE I OBEJRZYJCIE W NASZYM SKLEPIE
DUŻY WYBÓR SZAFEK KUCHENNYCH

Kosztorysy bezpłatnie. Zadzwońcie a przysłemy do Waszego
domu naszego specjalistę-rysownika, który zaprojektuje bez
zobowiązania - jak ją najładniej urządzić i zmodernizować.

Wykładamy ściany i podłogi tafelkami. — Również obicia
i wykończenia drewniane należą do naszej specjalności.

**UWAGA: MOŻECIE U NAS KUPOWAĆ SZAFKI KUCHENNE PO
CENACH KONTRAKTORSKICH, SAMI JE INSTALOWAĆ
WEDŁUG NASZYCH DOKŁADNYCH INSTRUKCJI.**

J. B. KITCHEN CABINETS
2920 MILWAUKEE AVE. TEL. 227-6801
OTWARTE: Poniedziałki i Czwartki 9 rano do 9 wieczór; Wtorki, Piątki,
Soboty 9 rano do 5 po poł., oraz w Niedziele od 1 po poł. do 5 po poł.

TANIO — SZYBKO — FACHOWO
KOMPLETNE PRZERÓBKİ DOMÓW
I BUDOWA NOWYCH

PORCHES—WERANDY
i dodatkowe pokoje, ponadto wykonujemy obicia aluminiowe i inne,
dachy, schody, okna, piwnice, kuchnie, łazienki, rynny, fugowanie,
roboty murarskie. Kosztorysy i naprawa spalonych domów. Pożyczki na
dogodne spłaty.

Modern General Contractors 276-2626
15 Lat Doświadczenia POLSKI KONTRAKTOR — ANDRZEJ JANAS.

WSZYSTKIE ODNOWY DOMÓW
SZYBKO — TANIO — SUMIENNIE — FACHOWO

- ROBOTY CIESIELSKIE • OBICIA ALUMINIOWE I INNE • DACHY
- SCHODY • OKNA • WERANDY • PIWNICE • KUCHNIE
- ŁAZIENKI • DODATKOWE POKOJE • FUGOWANIE
- MALOWANIE DOMÓW ZEWNĄTRZ I WEWNĄTRZ
- ROBOTA GWARANTOWANA

Dzwonić Do Znanego Kontraktora
Mike Dragowicz 588-6535

**OSZCZĘDNOŚCI
NA ENERGII**

Ogrzewanie, Ochładzanie, Zbiór-
niki na wodę, Piece, Wentylacja,
Ogólne odnawianie domów rezy-
dencjalnych, przemysłowych i
handlowych.

"MÓWIMY PO POLSKU"

Telefon: 767-0700
5712 South Central Ave.

**DACHY
OBICIA
FUGOWANIE
RYNNY**

Darmo Kosztorysy. Polska firma
ubezpieczona i pod bondem.
HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S COMPANY
891-5959

ALUMINIOWY SIDING
Najtaniej i najlepiej u specjalistów.
Także okucia blachą aluminiową oka-
pów i ram okiennych. Rynny, sztor-
mowe drzwi i okna. Dzwonić — 24
godziny. Polska firma.

CORRECT CONTRACTORS
763-0220

CORRECT CONTRACTORS
763-0220

Roman Kosiński Żyje!

Osobliwe chwile przeżywał wybitny stanowy reprezentant Roman Kosiński, gdy zmarł inny wybitny ustawodawca, stanowy sen. Norbert Kosiński.

Takie samo nazwisko wprowadziło w błąd wiele osób, które sądziły, że zmarł Roman. Toteż rep. Kosiński wyraził obawy, aby wyborcy w jego okręgu nie ulegli złudzeniu o jego śmierci, bo mogłoby to odbić się niekorzystnie na głosowaniu we wtorkowych prawyborach 21 marca.

Na szczęście prasa w śródmieściu nadała sprawie odpowiedni rozgłos, prostując błędne opinie o śmierci Romana, jak też wyjaśniając, że to zmarł stanowy senator Norbert Kosiński.

Roman Kosiński ujawnił, że kilkadziesiąt osób telefonowało do jego zakładu jubilerskiego przy Belmont ave., aby wyrazić kondolencje. Osoby

te były nielada zdumione, gdy okazało się, że na telefon odzywa się rzekomy nieboszczyk. Niektórzy telefonujący po prostu zawieszali słuchawkę, gdy usłyszeli głos Romana.

Do tego wynikła sprawa i z literaturą propagandową organizacji walczącej ze spędzaniem plodów, Illinois Pro-Life Coalition. Organizacja ta w kolportowanych ulotkach zamieszczała przy nazwisku Romana Kosińskiego uwagę: "died."

Te wszystkie nieporozumienia i komplikacje nie powinny jednak, jak ma nadzieję rep. Roman Kosiński, wpłynąć na wyniki głosowania na niego we wtorkowych prawyborach. Szczególnie wyborcy polskiego pochodzenia w 16-tym okręgu stanowej Legislatury powinni wiedzieć, że ich świetny reprezentant Roman Kosiński cieszy się dobrym zdrowiem oraz zasługuje na ich pełne poparcie.

Cios Karate Powodem Śmierci Craiga Sieck

Craig Sieck, chłopiec który na skutek bójk utracił w dniu 7 marca przytomność i przewieziony do szpitala nigdy jej nie odzyskał, sztucznie utrzymywany przy życiu przez 7 dni, zmarł w ostatni wtorek w 14 minut po odłączeniu tak zwanego respiratora czyli aparatu do oddychania. Według opinii lekarzy mózg 15-letniego Craiga przestał działać już tydzień wcześniej.

Sekcja zwłok wykazała, że śmierć chłopca—ta faktyczna—nastąpiła na skutek ciosu karate, jaki otrzymał podczas bójk z Jamesem Stick, 17, z Cicero. Stick jest mistrzem w tej orientalnej walce wręcz, posiadaczem "brazowego pasa," co oznacza wysoki stopień umiejętności. Cios w kark wymierzony przez Sticka spowodował wewnętrzny krwawy wylew w okolicy karku i stosu pacierzowego Craiga, nagle zakłócenie krwioobiegu, chwilowe wstrzymanie dopływu krwi do mózgu, a to z kolei jego niedotlenienie i nieodwracalne zmiany.

Mózg Craiga "umarł" w moment po ciosie. Zdaniem biegłych śmierć chłopca była bezpośrednim następstwem bójk. Ustalenie to będzie miało decydujące znaczenie przy

orzekaniu o winie Sticka, który zwolniony za kaucją \$3,000 oczekuje rozprawy sądowej. Ma się ona odbyć w sądzie okręgowym z siedzibą w Maybrook.

Szpital McGaw przy Loyola University sztucznie utrzymywał Siecka przy życiu mimo prób rodziców aby tego zaniechać, gdyż obawiał się, że odłączenie aparatu do oddychania spowodować może szereg komplikacji natury prawnej, gdy przyjdzie do ustalenia przyczyn śmierci chłopca.

Prawo stanowe określa śmierć jako moment ustania funkcji mózgu—zgodnie z tą definicją Craig Sieck przestał żyć 7 marca a bezpośrednim tego sprawcą jest James Stick.

To samo prawo stanowe ustalając definicję śmierci jako rezultatu morderstwa mówi, iż śmierć następuje z chwilą ustania akcji serca—w tym przypadku należy przyjąć, że Sieck umarł 14 marca, a bezpośrednią przyczyną jego śmierci było odłączenie respiratora. W każdym razie obrońcy Sticka na pewno to wykorzystają.

Sąd rozpatrujący sprawę będzie miał z pewnością trudne zadanie.

Na Ulicach Skokie Może Dojść Do Rozruchów

Organizacje Żydowskie Przygotowują Demonstrację Antynazistowską

Organizacja żydowska Jewish Defense League podejmuje akcję, zakrojoną na coraz większą skalę, przeciwstawienia się planom nazistowskiego marszu w Skokie, który już wyznaczono na 20 kwietnia.

Bonnie Pechter, krajowy dyrektor JDL, oświadczyła, że wojowniczo nastawione grupy zjadą się do Chicago, by powstrzymać marsz nazistów. Jedną z organizacji, mieszczącą się w Nowym Yorku, już "zobowiązała się" do sprowadzenia tu 2,800 ludzi, którzy wzięliby udział w demonstracji protestacyjnej przeciwko marszowi neonazistów. Na konferencji prasowej w Skokie, jaką miała ostatnio,

przyrzekała wręcz, że podczas tych demonstracji "będziemy mieć konfrontację sił fizycznych", "będzie tam przemoc. Będzie tam krew na ulicach".

Plany masowej pokojowej demonstracji antynazistowskiej ogłoszone zostały przez JDL w ubiegłym tygodniu. Pechter przypomina, że idea kontrmanifestacji zrodziła się u tych właśnie ludzi, którzy "siedzieli w milczeniu", kiedy tysiące ich rodaków wysyłanych było codziennie do komór gazowych w hitlerowskich Niemczech. Przywódca JDL dodała, że jej organizacja spróbuje najpierw wszystkich legalnych sposobów powstrzymania marszu nazistowskiego w Skokie. Powiedziała też, że przywódca nazistów w Chicago, Frank Collin, nie wybrał na dzień marszu 20-go kwietnia dlatego, że wtedy akurat przypadają urodziny Hitlera, ale dlatego, że jest to tuż przed świętem Paschy, uroczystymi żydowskimi świętami religijnymi, obchodzonymi 22 kwietnia.

Bill Ohlendorf, oficer służbowy z głównej kwatery Collinsa, mieszczącej się na Południowej Stronie Miasta powiedział: "Nie dopuścimy się żadnego gwałtu ani przemocy jeżeli nikt nie dopuści się ich w stosunku do nas".

RAYLAND, OHIO — W dniu 13 marca, gdy górnicy, członkowie United Mine Workers ignorują polecenie powrotu do pracy, niezależna Crow Hollow Miners Union nadzoruje ładowanie węgla na barki, które Ohio River powiozą go aż do Cincinnati. (UPI)

Echa Spotkania w ZNP

Zdjęcie przedstawia nowego amerykańskiego ambasadora w Warszawie, Williama E. Schauffle, Jr., w chwili przemawiania w siedzibie Związku Narodowego Polskiego, gdzie spotkał się z przedstawicielami Polonii. Ambasador przybył na przyjęcie i spotkanie w dniu 3 marca na zaproszenie prezesa ZNP i KPA Alojzego Mazewskiego.

Sprawa o Kota Czyli Dziwny Wyrok Sądowy

Joe Nain, kierowca ciężarówki z Bellwood ma 13-letniego syna Danny, który kocha zwierzęta i trzyma w domu dwa psy i dwa koty. Kiedyś znalazł zimną na ulicy zmarzniętego kociaka, odchuchał go, odkarmił i szukał właściciela, aby mu oddać zgubę, kot bowiem był dziwak, nie chciał siedzieć w domu i boczył się zarówno na ludzi jak i na domowe zwierzęta. Nikt się nie zgłosił a kot został na dochodzącego; korzystał laskawie z wystawianego mu na podwórko jadła, ale nie dopuszczał do żadnych poufałości.

We wrześniu ubiegłego roku przejechał go samochód. Danny był w takiej rozpacz, że Joe Nain postanowił odzłować wydatku i zanieść kota do weterynarza.

Pan doktor Daniel Boyle prowadzący w pobliżu kliniki dla zwierząt skończył już był swe urzędowanie i musiał specjalnie zejść z pierwszego piętra na parter, aby przyjąć zbolęłego pacjenta, policzył więc sobie za ten trud 25 dol. Powiedział również Nainowi, że kot ma złamaną łapę i leczący tę przypadłość zabieg kosztować będzie 100 dolarów. Suma niemała na kieszeń kierowcy ciężarówki ale gdy Nain zobaczył iż w oczach swego syna kiwnął głową na zgodę.

Po dwóch dniach doktor Boyle za telefonował do Nainów aby im oświadczyć, że bliżej nieokreślony zewnętrzny zabieg (?) nic nie pomógł i że potrzebna jest operacja. Koszt — 235 dolarów.

Nain rozumiał miłość syna do kota — przybłądy, ale koszt całej zabawy przekraczał jego możliwości. Powiedział doktorowi Boyle, że z jego oferty nie skorzysta, usłyszał wówczas, że ha, trudno, ale że ma zabrać kota i zapłacić 115 dolarów. Nain chciał wiedzieć za co. No bo skoro

kot nie jest wyleczony, to niby czemu ma tracić swoje ciężko zarobione pieniądze? I w dodatku kot nie należy do niego! Doktor był nieustępliwy, Nain się rozeźlił. "Za 115 dolarów mogę sobie kupić kilka kotów, nie zapłacę, niech go pan sobie zatrzyma." Doktor groził sądem.

Kiedy przyszło wezwanie sądowe z Maybrook Center Court Nain je zlekceważył — "Jakiś sąd będzie poważnie traktował taką sprawą" — powiedział sobie — "każdy ją oddali."

Pomylił się. 2 grudnia ub. roku sędzia Anthony Menton zaocznie skazał go na zapłacenie w sumie 337,25 dolarów, na co złożył się zaległy rachunek, dwumiesięczne koszty utrzymania kota po 4 dol. na dobę (!) i koszty sądowe.

Nain rozeźlił się tym razem jeszcze bardziej i pobiegł do adwokata. To podniosło tylko cenę kociej sprawy o dodatkowe 75 dolarów adwokackiego honorarium, ale pozytywnych rezultatów nie dało. Wyrok okazał się prawomocny.

Ponieważ Nain ościagał się w placeniu długu, który urosł teraz do pokażnej sumy 441 dolarów, pokrzywdzony doktor Boyle wystąpił o ściąganie go z uposażenia opornego dłużnika. Ostatni czek Naina był o 93 dolary mniejszy niż zazwyczaj.

Historię tę opowiedział czytelnikom "Chicago Tribune" Michael Hirsley; powtarzamy ją bo wydaje się ciekawa. Sąd wydał wyrok zgodny z literą prawa, nie można w to wątpić, ale czy wyrokujący sędzia nie zadał sobie pytania za co Boyle wystawił 100 dolarowy rachunek? I czym musiał karmić kota, aby żądać za jego wyżywienie 4 dolary dziennie? I czy przypadkiem cały ten wetynaryjny cenik nie jest wyrazem bezwzględnej wyższości?

Nikłe Rezultaty Kontroli "Afer Taksówkowej"

The Arthur Young and Co., niezależna firma biegłych księgowych, której zlecono kontrolę dokumentów przedsiębiorstw taksówkowych — "Checker Taxi" i "Yellow Cab" ogłosiła, że oba przedsiębiorstwa domagając się zgody władz miejskich na podniesienie opłat za taksówkę miały w tym kierunku "pewne uzasadnienie", ale występując o podwyżkę nie dopełniły obowiązku przedłożenia wymaganych przepisami "cyfr i dokumentów".

Afera taksówkowa, która przed kilkoma miesiącami stanowiła żelazną pozycję na pierwszych stronach wszystkich chicagowskich dzienników wynikała jak sobie przypominamy w związku z tym, że ówczesny miejski komisarz do spraw ochrony interesów konsumenta, pani Jane Byrne ujawniła publicznie swoją opinię na temat dróg, jakimi doszło do zgody miasta na podwyżkę taksówkowej taryfy. Zdaniem jej wniosek o podwyżkę nie miał uzasadnienia a została ona wprowadzona wyłącznie dla tego, że mayor Bilandic udzielił jej

swego osobistego, stronniczego poparcia.

Raport pokontrolny firmy "Young and Co." stwierdza, że do wprowadzenia podwyżki doszło istotnie "z pogwałceniem obowiązujących miejskich przepisów". Zgodnie z nimi Checker Taxi i Yellow Cab miały obowiązek przedłożyć globalną cyfrę wszystkich swych dochodów, czego nie uczyniły; przedłożyły tylko cyfry płaconych przez siebie podatków, formalnie więc nie dopełniły obowiązku.

Kontrola, która kosztowała miasto 58 tysięcy dolarów pozostawiła całą sprawę w punkcie wyjścia. Obecna na posiedzeniu komitetu odbierającego raport pokontrolny Jane Byrne wyraziła zadowolenie, że jej zarzuty zostały potwierdzone; Philip Krone, reprezentant obu przedsiębiorstw taksówkowych stwierdził, że cieszy się, iż obie firmy zostały oczyszczone z zarzutów. Nikt nie wypowiadał się na temat winy lub niewinności stron zainteresowanych. Ani raz nie padło nazwisko mayor Bilandica.

O odwołaniu podwyżki taryfowej nie ma oczywiście mowy.

Znaleziony Obraz Nie Jest Dziełem Sławnego Goyi

Obraz, który niedawno znaleziony został przez policję, a o którym przypuszczano, że jest pędzla XVIII-wiecznego malarza hiszpańskiego Francisco de Goya, nie jest dziełem tego mistrza. Jest to płótno nieznanego autora, którego wartość wynosi \$5,000.

Obraz noszący tytuł "Burza śnieżna" jest własnością Raffles, Inc., galerii mieszczącej się przy 724 N. Wabash Ave. Rozpoznany został przez pracownika galerii Paula Kusch. Na skutek nieporozumienia przypuszczano, że był namalowany przez Goyę. Kusch'a poinformował, że autor te-

go obrazu jest nieznany. Przypuszcza się jednak, że był nim jeden z uczniów Goyi. Sprawy autorstwa obrazu nigdy właściwie nie wyjaśniano. Dlatego też, przypuszcza się, obraz, uważany za obraz nieznanego malarza ze szkoły sławnego Goyi, miał przypiętą karteczkę z napisem: "Goya \$40,000".

Policja aresztowała trzy osoby, które miały do czynienia z tym dziełem. Znaleziony został w nieprawidłowo zaparkowanym samochodzie. Jeden z aresztowanych, Charles Pike, lat 21, zamieszkały pnr. 1517 S. 61st Ct., Cicero, zamierzał dostarczyć płótno ewentualnemu kupcowi, jak dowodzi Kenneth Rosenberg, prawnik reprezentujący galerię.

W samochodzie, który prowadził Pike, zawierającym malewidło, policja znalazła także inne kradzione przedmioty. Aresztowano dwóch innych mężczyzn, Jeffrey'a Ater, lat 18, mieszkającego pod tym samym adresem co Pike oraz Geralda Anacleto, lat 28, zamieszkałego w New Bedford, Mass. W ich samochodzie także znaleziono kradzione rzeczy.

Wszyscy trzej oskarżeni są o posiadanie kradzionych przedmiotów i nielegalne posiadanie broni. Przesłuchanie w ich sprawie odbyło się wczoraj, to znaczy w czwartek, 16 bm.

Wyniki Ciągnięcia w Loterii Stanowej

W ciągnięciu loterii stanowej, w czwartek, wylosowano w grze Bonanza następujące numery: 838, 96, 3, 8027; natomiast w grze Gold Strike: 27, 13, 10, 24.

St. Patrick's Day

Tradycyjny, doroczny "zielony" dzień św. Patryka, irlandzkie święto, uświetnił śródmiejska parada, która dziś między godziną 1:00 a 3:00 przejdzie od Wacker Drive przez ulicę State.

Pochód otworzy sędzia sądu najwyższego Daniel Patrick Ward, z którym razem przemarszerują mayor Bilandic, gubernator Thompson, Desmond Hanafin i różne inne irlandzkie zakomitości.

Specjalny Telefon "Wyborczy"

Przewodniczący State Board of Election, Michael E. Lavelle, ogłosił, że dla sprawniejszego przeprowadzenia prawyborów, które odbędą się w dniu 21 marca uruchamia się specjalny numer telefoniczny, dostępny dla głosujących w dniu wyborów od 5:30 rano.

Chicagoński numer brzmi (312) 263-7367; numer do biura Board of Election w Springfield: (217) 782-4141.

Podejrzany o Zabójstwo

Policja w Louisville aresztowała wczoraj mężczyznę, podejrzanego o zabicie Cecil Leroy Schuler, z Oskaloosa, którą znaleziono we wtorek martwą w domu sąsiadów, z postrzałową raną skroni.

Jak Poprawić Opinię Powiatowego Więzienia

Władze więzienia powiatowego Cook uważają, że ich zakład karny nie cieszy się wśród społeczeństwa zbyt dobrą opinią. Aby poprawić ją wynajęły, za \$500 dol. miesięcznie, firmę Margie Korshak and Associates, specjalizującą się w tworzeniu tzw. "positive publicity".

Sprawa nie wymaga komentarzy.

Oskarżona o Współudział w Morderstwie

Donna Mitchell, lat 23, zamieszkała na południowej stronie miasta, oskarżona została w czwartek, o współudział w morderstwie. Współdziałała ona z mężczyzną, który kilka dni temu zastrzelił dyrektora domu pogrzebowego, Allena Brow, lat 65. Aresztowano ją w środę w samochodzie zaparkowanym przy 4814 S. Calumet.

Oskarżony

Frank Allen Bennett, lat 24, zamieszkały w Shawneetown, aresztowany został na podstawie oskarżenia o zabicie swojej żony, Rose Ann, lat 21. Otrzymała ona strzał w głowę i w kark.

Zastrzelony Przez Włamywaczy

Zwłoki Roberta C. Leming, lat 56, znaleziono wczesnym ranem w czwartek. Policja przypuszcza, że zastrzelony został on przez włamywaczy. Zwłoki znalazł syn zamordowanego, William, o około 2 nad ranem. Przypuszcza się, że Leming zabity został jeszcze w środę wieczorem.

Oskarża Władze Lokalne o Dyskryminację

Jeden z agentów realnościowych, popierany przez niektóre organizacje stanowe i federlane wniósł pozew sądowy, w którym oskarża władze Park Forest South o ustanowienie norm rasowych wobec klientów, którzy chcieliby tu kupić dom.

Aresztowano Porywacza

Policja aresztowała wczoraj w Ventura, Calif. mężczyznę oskarżonego o porwanie trzech osób.

Christopher Boerheim, 19, zamieszkały w Park Forest, Ill., oskarżony jest o to, że w dniu 21 lutego bieżącego roku porwał w Chicago człowieka, który winien mu był 100 dol. i uwięził go oraz 2 towarzyszące mu osoby w budynku w południowej części miasta. Po 3 dniach uwięzonym udało się uciec.

Oberheim sprzedał porwanemu samochodowi za cenę 1,600 dol. Ponieważ kupujący nie otrzymał tytułu własności zatrzymał ostatnie 100 dol., oświadczając, że odda je dopiero po otrzymaniu tytułu. Na to Oberheim odpowiedział porwaniem.

Aresztowany Za Posiadanie Narkotyków

Gasper Gutierrez, lat 33, powinien dziś stawić się przed oblicze sądu. Ustalona będzie wysokość kaucji, za którą ewentualnie zwolniony zostanie z aresztu. Uznawany on jest za członka bandy przestępczej Herrera, zajmującej się przemytem heroiny. Zatrzymany został w czwartek za przekroczenie szybkości w dzielnicy mieszkaniowej. W jego samochodzie, na przednim siedzeniu, znaleziono trzy paczki z heroiną. Gutierrez był już raz aresztowany za nielegalne posiadanie broni.

Zmarł w Szpitalu

Członek straży pożarnej, Daniel McGovern, lat 47, zmarł wczoraj w szpitalu Billings. Brał udział w akcji gaszenia pożaru, który wybuchł w jednym z domów na południowej stronie miasta. W akcji tej został lekko ranny, kiedy przysypał go gruby tynk, który spadł z sufitu w planującą kuchnię. McGovern powalony został na podłogę, ale podniósł się o własnych siłach i sam doszedł do ambulansu. Uskarżał się tylko na lekkie zawroty głowy. W drodze do szpitala zaczął jednak tracić przytomność. Zmarł w szpitalu. Przypuszcza się, że przyczyną śmierci był atak serca.

Strajk Głodowy w Więzieniu Zakończony

Władze federalnego więzienia w Marion, Ill., podały do wiadomości, że głodowy strajk, który zaczął się tu w ubiegły poniedziałek dobiegł końca. Ponad połowa z 481 więźniów jadła wczoraj śniadanie i południowy posiłek.

W poniedziałek wszyscy więźniowie odmówili jedzenia, we wtorek jedli tylko niektórzy, każdego z następnych dni malała liczba poszczających.

Więźniowie nie przedłożyli dyrekcji więzienia żadnych formalnych założeń ani żądań, cel strajku wydaje się więc być niejasny.

Planują Powrót Do Pracy

Kierowcy autobusów firmy Continental Air Transport planują na dziś powrót do pracy po krótkim strajku. Zorganizowali oni strajk bez zezwolenia związkowi zawodowego. Zmusiło to kompanię do zawieszenia obsługi na kilku liniach autobusowych.

Kosztowna Naprawa Błędów

Naprawa błędów, który popełniono przy renowacji audytorium Navy Pier będzie kosztować... \$250,000. Komisja d/s Budynków Publicznych głosowała za przeznaczaniem tej sumy na poprawę oświetlenia w audytorium i na poprawę jego akustyki.